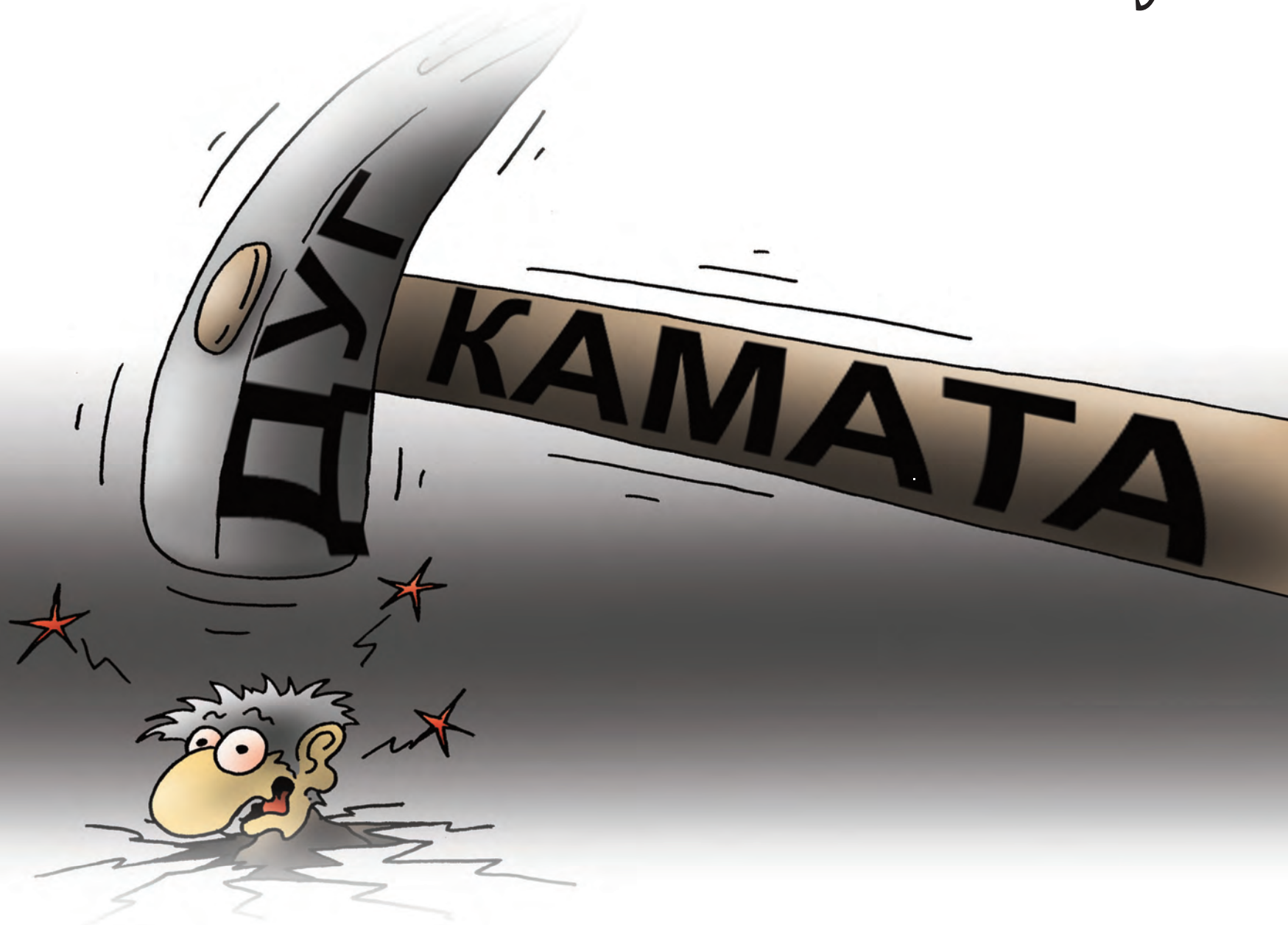

ДУГОВИ ЗА КОМУНАЛИЈЕ

Десет година пљачке - по закону

ПОЧЕТАК ИЗВОЗА
„ФИЈАТА 500Л”

Велики фића стиже
на Јадран

СТРАНА 4

СУДБИНА ПРИВРЕМЕНО
ЗАПОСЛЕНИХ У КЦ

И без посла и
без плата

СТРАНА 9

СВЕ ВИШЕ ТУРИСТА У
КРАГУЈЕВЦУ

Чекали Италијане,
дошли Срби

СТРАНА 10

ДВА ТЕШКА ИНЦИДЕНТА
УЗНЕМИРИЛА ГРАД

Претучен због
Звездиној дреса

СТРАНА 11

OLYMPIC TRAVEL
034/33 57 37
www.olympic.rs
CRNOGORSKO PRIMORJE
VAM JE NAJBЛИЖЕ
10-15% POPUSTA I DVOJE
DESE BORAVI BESPLATNO
ODLOŽENO PLAĆANJE ČEKOVIMA

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
БАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА
ВК
КРАГУЈЕВАЦ
ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refilm
Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

WH
WOBY HAUS
Dobrodošli majstori!
Корацичка 1, Крагујевац
034/356-722

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Хеликоптер

Пише Драган Рајчић

То што нам је на челу државе Шумадинац, па још „наш“, Крагујевчанин, представља, сад се стварно види, изузетну рефернцу за управљање државничким пословима. Њега је од завичаја до ономад делило само сат-два вожње неким бољим аутом, али сада као председник свих грађана то растојање може да прегаци и хеликоптером за само десетак минута. Да је, далеко било, рођен у Ђаковици или Приштини на пример, имали бисмо муке да му избуцетирамо тај завичајни зов. То, додуше, говорим за оног Николића који је до пре неколико година за Косово гинуо три пута дневно, после сваког оброка. Овог актуелног бисмо можда ипак могли да намиримо јер би он вероватно ради угоднијег лета узео и албанско држављанство.

Наш дипломирани председник не заборавља, дакле, родни крај, а за почетак се сетио своје Бајчетине. Лепо имање и тамо заимао, али нема писту за хеликоптер. А није згорег ни да му се мало прилазни путеви доведу у ред кад сваког викенда, како је обећао, запали са Андрићевог венца на ту страну. Да је тренирао падобранство ни по јада, не би му хелидром ни пао на памет, него би у своју авлију искакао директно из хеликоптера. Овако...

Могуће је, додуше, да се овог фундаменталног инфраструктурног недостатка за наш свеопшти препород, који нам је такође обећао, он сам није ни сетио него су то у тренуцима надахнућа учинили „они испод њега“. Ако је тако, онда су, брате, баш поранили са већ пословичним српским удвориштом. Мислим, ваљда прво треба ми мало да се уздигнемо на таласу промена које нам нова власт доноси, па тек онда да се удеси где ћа наш дипломирани председник да слеће са небеса.

Како год, наше градске службе по налогу својих претпостављених су овај неимарски подухват за свог такорећи новог коалиционог партнера одрадиле врло кооперативно. Као да се ономад исти нису облачили у букагије и као да се нису онако „распичкавали“. Радови су обављени без помпе и у узбудљивој тишини, вероватно зато што подићи дотичну слетаоницу за хеликоптере у време када и нашим сокацима зврје многе рупе, руку на срце, и није неки градитељски подвиг.

Председник свих грађана је, иначе, познат као веома душеван човек, па је на добро одмах узвратио истом мером. Чим му је у Бајчетини никла писта, одрадио је и он своје прво владарско добро дело. Није нас, наравно, још све усрећио, тек ће, али јесте једног новинара својим помиловањем. Тај мученик је због неког свог текста требало да робија пар недеља, али председник Тома не да се новинари тамо злопате.

Прорачуна му хуманост коју је до сада доказао искључиво на сопственом случају. Оно што је он себи опростио, најбоље говори колика је то душа од човека јер то ни најгорем непријатељу не бисмо пожелели. И све му је, чим се окренуо наглавачке, дошло на своје место. Јуче је помогао колико је могао, а могао је као нико, да онај суманути Шешелев закон о информисању заживи, даноноћно трубео о домаћим издајницима и страним плаћеницима, а данас већ проповеда европске стандарде за слободу медија и дели амнестије грешницима из седме силе.

Па, кад је већ тако, морам признати да као петооктобарски гутач сузавца, који ми је можда и трајно оштетио памет, данас имам једну необичну жељу. Волео бих, наиме, да се и ја мало провозам хеликоптером са нашим дипломираним председником свих грађана, али да ми се омогући да из њега искочим тамо где ме срце буде повукло. Без падобрана, нормално!

АНКЕТА: КАКВА ЋЕ ГУВЕРНЕРКА БИТИ
ЈОРГОВАНКА?

М. Ињашиновић

Тања Илић,
продавац:
- Натурили нам је, јер ваљда нема нико бољи.

Немања Адамовић,
економиста:
- Надам се стабилнијем динару.

Татјана Веселиновић,
правни техничар:
- Биће боља од Шошкића.

Милош Милић,
дипломирани правник:
- У животу очекујем само од себе и својих родитеља.

Бојидар Бојковић,
официр:
- Из празне пушке се не пуца.

Славица Глишовић,
песник:
- Енергична је жена, гази све пред собом, пријатно је изненађење.

Млађен Обренић,
пензионер:
- Очекујем добро, ја сам вечити оптимиста.

Драган Бућевац,
електричар:
- Очекујем нови потпис на новој новчаници.

Милка Сенић,
трговац:
- Биће наша Ангела Меркел.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива | Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

prozori sa imenom
i prezimenom

Nije sve u profilu ...
ima nešto i u staklu

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

ПРЕПОЛОВЉЕН РОД КУКУРУЗА У ШУМАДИЈИ

Киша касно дошла

Падавине које су овог сушног лета забележене у два наврата, почетком јула и августа, имаће ефекте на оним парцелама на којима је кукуруз већ формирао зрно, али тамо где је суша покварила или готово уништила род кише су закасниле, па је извесно да ће просечан принос бити знатно испод очекиваног, и то око три тоне по хектару, каже Сузана Нешковић из Пољопривредне станице у Крагујевцу

Пише Милош Пантић

Д а једно зло никада не иде само показало је ово екстремно сушно лето, које се надовезало на захукталу еко-номску кризу у земљи. Прве процене говоре да ће род кукуруза у Војводини бити умањен за 50 посто, а осталих јарих усева, сунцокрета, соје и шећерне репе око 30 посто. Због тога су удружења пољопривредника из покрајине већ званично затражила да се прогласи стање елементарне непогоде, а ратарима помогне да надокнаде штету. Покрајински премијер Бојан Пајтић обећао је да ће обавезе које произвођачи плаћају фондовима у Војводини због оваквог кризног стања бити одложене.

У централној Србији и Шумадији ратари се још не оглашавају, иако је извесно да на овом подручју нису прошли ништа боље од оних у „српској житници“.

Када су у питању општине у Шумадијском округу, које покрива Пољопривредна станица у Крагујевцу, тренутно сушно време јако лоше се одражава на стање јарих усева, пре свега кукуруза који заузима највеће површине, а затим и луцерке, сунцокрета и соје. Временске прилике утицале су да је кукуруз на око 20 посто засејаних површина претрпео катастрофалне штете, које ће резултирати одсуством или минималним приносима.

■ Нестала последња нада

По речима Сузана Нешковић, саветодавца за ратарство у крагујевачкој Пољопривредној станици, на око 30 до 40 одсто засејаних површина стање усева незнатно се поправило након падавина које су у два наврата биле обимније, и то у првој декади јула (30 милиметара по квадрату) и почетком августа (10 до 15 милиметара по квадратном метру).

Ове падавине имаће ефекте на оним парцелама на којима је кукуруз већ фирмирао зрно и допринеће његовом наливању, али тамо где је суша покварила или готово уништила род кише су закасниле. Неке сполње манифестације на биљкама, које потврђују да се на поједине усеве апсолутно не може рачунати, јесу подгоревање горњих листова на биљкама, као и оних код клипа. Код таквих усева не може се говорити о било каквој употреби и ту очекујемо стопостотну штету, каже Сузана Нешковић.

Она додаје да је последња нада да ће се макар спорадично постићи неки задовољавајући приноси кукуруза агрономе, али и ратаре, напустила након високих дневних температура које су захватиле земљу у првој недељи августа. Температуре које су се током неколико везаних дана кретале око 40 степени у хладу, па и више од тога на њивама,

БИЉКЕ САСУШЕНЕ, ЗЕМЉА ИСПУЦАЛА

довешће до катастрофалних последица, посебно због топлих тропских ветрова и веома топлих ноћи, тврди наша саговорница.

Већ сада се, по њеној процени, може констатовати да ће принос кукуруза у Шумадијском округу бити знатно испод вишегодишњег просека и вероватно ће се кретати око три тоне по хектару. Очекује се да ће се један део усева намењен за производњу зрна скинути раније и

употребити за силажу, али ће најгоре бити на парцелама где је усев подгорео толико да нема апсолутно никакву вредност.

И род воћа у Шумадијском округу претрпеће велику штету која се у овом тренутку још не може проценити. Према речима Драгана Томић, координатора прогнозно извештајне службе из крагујевачке Пољопривредне станице, шљива, која је сада у фази бербе, због суше је

КОМЕНТАР ИЗ ИНСТИТУТА ЗА КУКУРУЗ

Отпорне сорте

На питање зашто из централне Србије још нема захтева пољопривредника да се прогласи елементарна непогода због суше и надокнади штета ратарима уследио је занимљив коментар, објављен у недељнику „Време“ од 2. августа. Стручњаци из Института за кукуруз у Земун Пољу сматрају да се ратари из овог дела Србије још не оглашавају јер се, за разлику од Војводине, у јужнијим крајевима сеју домаће сорте кукуруза које су отпорније на сушу, па ће и штете бити мање.

Дипломирани агроном Сузана Нешковић из крагујевачке Пољопривредне станице сматра да су овакви коментари без икаквог покрића, јер, како каже, постоје сорте које су толерантније на сушу, али сорти које су потпуно отпорне на недостатак влаге једноставно нема. Ако је једно подручје толико погођено сушом да кукуруз није формирао зрно онда ту нема спаса и сорте која ће то да издржи, каже ова саговорница.

Ту је пресудна микро клима. Имате подручја, на пример, близу реке Гуже, где су богате подземне воде и где кукуруз и сада веома добро изгледа и донеће добар род, и подручја далеко од река где је све супротно. Коментар из Института у Земун Пољу није реалан, али се ради о томе да је та институција више усмерена на Војводину и да тамо ратари имају установе на које се ослањају, што у Шумадији није случај, каже Сузана Нешковић.

СУЗАНА НЕШКОВИЋ, САВЕТОДАВАЦ ЗА РАТАРСТВО

ТУЖНА СЛИКА НА ВЕЋИНИ ЊИВА СА КУКУРУЗОМ

дала знатно ситније плодове, а код овог воћа и јабуке велики број плодова опао је са грана. На подручју Тополе, где је велики број извозника воћа за Русију, већ је евидентан пад извоза јабуке, брескве и нектарине, као последица суше, што се види из броја издатих фитосанитарних дозвола у крагујевачкој станици.

■ Две сушне године

Агроном Сузана Нешковић указује да је стање овог лета добило размере елементарне непогоде због тога што је у претходној деценији, у просеку, сушна била свака трећа година, док су се овог пута саставиле узастопно две године без већих падавина.

Цела прошла година била је изузетно неповољна, како у погледу количине, тако и распореда падавина. У комбинацији са нешто вишим просечним месечним температурама, дефицит падавина условио је исушивање једног дубљег површинског слоја земље. Ситуација са одсуством падавина нестављена је током летњих месеци и јесени 2011. године, као и почетком децембра. За само три последња месеца протекле године мањак падавина износио је скоро 60 милиметара по квадрату, каже она, додајући да је у марту ове године мањак падавина био 44 милиметра по квадрату.

Проблем климатских промена и све већих суша је глобалан и није од јуче, тако да је ова прича о данку који је суша однела бити само одраз немоћи да се организовано као земља боримо за умањење последица, сматра ова саговорница.

Искуство је показало да је велики успех у борби против екстремних температура и одсуства падавина пружила селекција стварањем нових сорти и хибрида који су толерантни на сушу. Поред тога, применом неких агротехничких мера ефекти суше могу се знатно ублажити.

Ово су само индиректне мере борбе против суше, док је једина директна и неприкосновена мера - наводњавање. Ово је тема којом се треба бавити у временима која су пред нама. Сигурно је да се не могу учинити револуционарни преокрети, с обзиром на природне и материјалне могућности којима располажемо, али је сигурно да планским и континуираним радом једино можемо рачунати на сигурну производњу у погледу количине и квалитета, закључује Сузана Нешковић.

ПОДБАЦИЋЕ И РОД ВОЋА: ДРАГАНА ТОМИЋ, ПОЉОПРИВРЕДНА СТАНИЦА

Њена колегиница Драгана Томић потврђује да су у селима тополског краја, Винчи, Блазнави и Маслошеву, која имају највеће произвођаче воћа и извознике за Русију, штете знатно мање јер већина ових воћара примењује у својим засадама наводњавање типа кап по кап. Она наводи да се у Србији у овом тренутку наводњава 180.000 хектара обрадивих површина, од чега је највећи проценат у Војводини, док је у осталом делу Србије оваква заштита од суше тек у повоју.

Од тих 180.000 хектара који су покривени мрежом канала интензивно се, међутим, наводњава свега 30.000 хектара, што говори да се већи део канала налази у запуштеном стању и да је одржавање скупо.

Војводина, ипак, предњачи у наводњавању јер је богатија водама од остатка Србије. Извесно је да се у Шумадији, на пример, не би могао применити систем канала за наводњавање већих обрадивих површина, али би алтернатива могла бити неки други, а о томе морају да постоје озбиљни пројекти на нивоу општина или регија. О томе за сада нема ни грубих назнака, а камоли конкретних планова.

Нови министар пољопривреде Србије Горан Кнежевић изјавио је да Влада озбиљно разматра захтеве да се прогласи елементарна непогода због летње суше и евентуалне мере које треба предузети како би се помогло ратарима који су претрпели највећу штету.

ПОЧЕТАК ИЗВОЗА „ФИЈАТА 500Л“

Велики фића стиже на Јадран

Нови премијер Србије Ивица Дачић недавно је најавио масовни извоз „Фијатових“ аутомобила из Крагујевца. Он је након састанка са министром спољних послова Италије Ђулијем Терцијем рекао да се у августу очекују ти велики извозни послови. Према његовим речима, у првој фази 14 возова седмично ће превозити аутомобиле за извоз.

Није, међутим, прецизирао колико ће аутомобила у августу бити испоручено страним купцима, као ни датум када ће први возови кренути пут луке у Бару. Ипак, према неким информацијама, које нису ни потврђене, ни демантоване, први контингент аутомобила, када овај број „Крагујевачких“ буде на трафикама, а то је 9. август, већ би могао да стигне у Бар, јер би прва композиција према тим информацијама требало да крене дан раније.

Вест да ће извоз модела „фијат 500Л“ почети овог месеца потврдио је и генерални директор компаније „Фијат аутомобили Србија“ Антонио Ђезаре Ферара, нагласивши да ће до краја године у „ФАС“-у бити произведено око 30.000 аутомобила.

Транспорт аутомобила железницом ићи ће у два правца. Први је до Бара, а други, који ће кренути у септембру, од Крагујевца до Суботице и даље ка Немачкој. У „Фијату“ очекују велику тражњу за новим моделом, с обзиром да је до сада продато више од 800.000 аутомобила старијег модела „фијат 500“.

Иначе, опремање продајних салона новим моделом произведеним у Крагујевцу у преко 100 земаља света и извоз возила за различите манифестације и сервисне службе, да би људи у њима видели како је направљено то возило, завршено је у јуну, а она су транспортована специјалним возилима за превоз аутомобила. Међу више страних превозника своје место нашла је и некадашња „Застава транспорт“, а сада „Хелдмајер застava“.

Данас би први воз са возилима „Фијат 500Л“ требало да стигне у Луку Бар, јер је према најавима из Крагујевца планирано да буде отпремљен јуче. Уходавање производних трака и пробна производња су окончане, серијска производња почела је 4. јула, а од понедељка је уведена и друга смена. У првој фази ће „српског великог фићу“ пут страних тржишта седмично превозити 14 возова

Сваки од аутомобила произведених у Крагујевцу се, пре слања у продају, вози по граду како би се урадиле детаљне провере његове поузданости. Да нови модел заиста има добре извозне шансе потврдила је и екипа „Блица“ која је недавно била на пробној возњи „фијата 500Л“ у Торину. О карактеристикама и утиску који пружа нови модел учесници возње имали су само речи хвале, а највише им се свидео апарат који у аутомобилу спрема еспресо.

Уведена и друга смена

Да би се одговорило захтевима тржишта и произвело што више возила у компанији „Фијат аутомобили Србија“ од почетка ове недеље уведена је и друга смена. Ради се по десет сати четири дана у недељи. Прва смена почиње у шест сати, а рад завршава у 16 часова. У другој смени проиводња почиње у 20 сати и траје до шест ујутру. У интервалу између две смене у фабрици је живо. Раде радници на одржавању и припреми за несметан рад обе смене.

Четвородневна радна недеља уведена је како би се обезбедила максимална искоришћеност инсталиране опреме. У свету постоје два модела организовања посла. У сменама од осам сати, или четвороднев-

на недеља са десеточасовним радним временом.

Према речима директора „ФАС“-а, десеточасовно радно време у Србији до сада никада није примењивано, иако се на тај начин обезбеђује боља продуктивност запослених и знатно боља флексибилност организације посла.

Пре увођења друге смене са производних трака силазило је прво тридесетак, потом 50, а до пре неки дан и по 70 аутомобила дневно. Производња се из недеље у недељу константно повећавала.

Капацитети фабрике су продукција 550 возила дневно, а она ће, према Ферариним речима, бити достигнута крајем октобра и почетком новембра. Он објашњава и да је ритам трака био спорији да би се оставио простор кооперантима, посебно из Грошнице, да се ухватају и припреме за континуирано снабдевање производње.

У 2013. години, у зависности од ситуације на тржишту, планирамо годишњу производњу од 120.000 до 180.000 аутомобила, с тим што смо спремни да достигнемо и капацитет од 200.000 возила, уколико тржиште то буде захтевало. У првој половини наредне године почеће и производња верзије модела „500Л“ са седам седишта, рекао је Ферара.

Интересантно је да је иста тренутка када је у крагујевачкој фабрици почела серијска производња кренула и претпродаја новог модела. „Фијат 500Л“ могао се поручити у Италији и на већим европским тржиштима. На италијанском тржишту ће се овај модел продавати по цени

од 15.500 евра, а за Србију се у „ФАС“-у још формира цена.

Нова радна места

Овога тренутка у „ФАС“-у има око 1.700 запослених, а према уговору „Фијата“ и Републике Србије до краја године у фабрици треба да ради 2.433 радника. По свему судећи тај број ће бити премашен, јер у фабричком менаџменту најављују пријем још најмање 800 људи.

Према речима Антонија Ђезаре Фераре, сваког месеца просечно буде примљено око 200 нових радника и то значи да би „ФАС“ до краја ове године требало да има најмање 2.500 радника. Он је напоменуо да ће и највећи кооперанти, који праве своје погоне у оквиру „ФАС“-а и у слободној зони у Гро-

шници, запослити додатних око 1.000 радника. У „ФАС“-у очекују да ће и остали кооперанти у Србији због производње модела „фијат 500Л“, такође, отворити нова радна места.

За оне који су завршили факултет или средњу школу и у потрази су за послом отворене су четири нове радне позиције у „ФАС“-у. Једна за особе економског усмерења, две за позицију која захтева завршен економски факултет и једна за техничара квалитета.

Ова компанија посветила је велику пажњу школовању и обуци радника на производњи новог модела аутомобила. Компанија је уложила пет милиона евра и 1,1 милион сати у школовање радника. Запослени су на специфичан начин циљано едуковани и обуча-

вани за рад на различитим местима и нивоима у компанији, а тренинг је организован у Србији и иностранству. Радници су одлазили на курсеве и обуке у „Фијатове“ фабрике у Италији и Пољској да би се упознали са новим технологијама на којима ће радити у Крагујевцу.

Поред радника обуку је прошло и око 100 тим лидера, менаџера и других кадрова, који су били на вишедневној обуци у Италији и у Пољској. Ферара је истакао да је менаџмент компаније задовољан радницима који су добили посао у „ФАС“-у, али је напоменуо да ће права провера уследити када фабрика буде радила оптималним капацитетом.

Ипак, није све тако „бело“. Сенку на менаџмент фабрике, иако се строго поштује потписани колективни уговор са синдикатом, а услови рада су врхунски, баца и то што се новим радницима „благо сугерише“ да не потписују приступнице и улазе у синдикат.

Милушин ЂЕВИЋ

НОВЕ ВАРИЈАНТЕ МОДЕЛА „500Л“

У плану нови теренац

Модел „фијат 500Л“ је водећи у својој категорији у смислу односа између спољашњих димензија и унутрашњег простора, јер је дугачак 415 сантиметара, широк 178, висок 166 и има међуосовински размак од 261 сантиметар, док простор за пртљак има запремину од скоро 400 литара. У понуди су три мотора која карактеришу нижи нивои штетних емисија и угљен-диоксида. Реч је о два бензинска мотора од 0,9 и 1,4 литра и једном турбодизел мотору.

ВЕЛИКИ ФИЋА“ ТЕК СИШАО СА ПРОИЗВОДНЕ ТРАКЕ

ОДНОС ДРЖАВЕ И „ФИЈАТА“

Италијани незадовољни

Држава Србија „ФАС“-у дугује још око 60 милиона евра, касни обилазница око Крагујевца, као и изградња аутопута који би град и фабрику повезао са Коридором 10

Италијански „Фијат“ има озбиљне примедбе на однос наше државе према обавезама које је она преузела у вези са фабриком „Фијат аутомобили Србија“. Држава Србија, као сувласник фабрике, и даље дугује око 60 милиона евра које је одавно требало да уплати, а знатно касне и радови на изградњи обилазнице око Крагујевца, као и градња пута до наплатне рампе у Баточини, који Крагујевац треба да повеже са аутопутем Београд - Ниш.

Србија има 33 одсто власништва у „ФАС“-у, па су том уделу сразмерне и преузете новчане обавезе у инвестирању. Проблем је што држава одавно нередовно испуњава своје обавезе. Пре неколико месеци била је спорна уплата 80 милиона евра из буџета за производњу модела „500Л“. Држава је пронашла новац и уплатила свој део, а Италијани су пристали да заостали новац добију на рате.

Градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић сматра да су критике италијанске компаније на однос наше државе према фабрици „Фијат аутомобили Србија“ оправдане. Он је изразио наду да ће нова Влада Србије наћи средства да се до краја 2014. године изгради јужна обилазница око Крагујевца, а наредних година и по дана заврши и ауто-пут који ће град повезати са Коридором 10.

Знао сам за те примедбе јер сам са „ФАС“-ом у свакодневном контакту. То што претходна Влада није поштвала је било очигледно. Која су њихова оправдања, не знам, али је чињеница да је „Фијат“ ту у праву. Било је ту огромних проблема због новца, јер није обезбеђен, пројектовања, процедура које су сложене и проблематичне, а где се уплатило Министарство за екологију, урбанизам и просторно планирање, јер нису могли да разјасне да ли је то ауто пут или пут првог реда, ка-

КРИТИКЕ СУ ОПРАВДАНЕ: ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ

же Стевановић. Иначе, Крагујевац је завршио ауто-пут на својој територији, а припремио је и документацију за изградњу још 6,7 километара од скретања за Бадњевац до уласка у Баточину. За радове на деоници од Баточине до Коридора 10 био је расписан тендер, али је уговор са извођачем радова потписан за изградњу 3,7 километара, јер Влада Србије није имала пара за целу деоницу пута.

Јужна обилазница око Крагујевца са тунелом треба да буде завршена до краја 2014. године.

Иначе, уговор склопљен 2008. године предвиђа да „Фијат“ у градњу „ФАС“-а уложи 700, а Влада Србије 200 милиона евра. Одлуком Градског већа Предузећу за изградњу града одобрено је да покрене поступак јавне набавке за извођача накнадних и непредвиђених радова у „ФАС“-у. За ту намену из градског буџета биће издвојено 13 милиона динара.

ЛИЧНИ СТАВ: ПОСЛЕДИЦЕ И ПОУКЕ ШТРАЈКА У „ШУМАДИЈА ДЕС“

Само штете од синдикалног манипулисања људима

Највеће непријатно изненађење за мене било је када сам схватио колико су руководства две синдикалне организације у „Шумадији“ недорасла ситуацији у којој се фирма налази

За мање од два месеца од мог избора за директора предузећа „Шумадија ДЕС“, доживео сам толико негативних ствари и кочница, колико за цео мој претходни радни век руководиоца у „Застави“, приватног предузетника и судског вештака.

” На опструкцију сам наишао и код првих сарадника. Но, и то ће се решити јер ћу нови тим сарадника почети да формирам од нуле и од људи ван фирме

јк извесно би отказима био санкционисан од стране бившег директора. Моја филозофија није ишла у том правцу, јер људи који су штрајковали глађу, као и остали који су бојкотовали производњу, били су заведени и изманипулисани. То питање ћу решити са председницима синдиката којима је намера била да на овај начин тестирају праг моје толеранције.

Са основном идејом да послова фирме учиним успешним конкурисао сам на ово место, оставивши добро плаћен приватни посао. Од старта сам, међутим, дочекан ђоном од једног броја људи који слове као људи претходних директора, као и од стране синдиката, који су радикализовали штрајк управо у време мог доласка. Недавни трећи незаконити штрајк

Поред тога, имамо незавршених послова у приближном износу од два милиона динара, за које смо добили аванс. Партнерима од којих очекујемо да буду толерантни и сачекају да урадимо већ плаћено, уместо наручене робе шаљемо слике нерада и агоније предузећа. Покушаји да убедим раднике да прекину тихи бојкот и почну са радом углавном су се завршавали вербалним напади на мене, а понекад је мало недостајало да они прерасту и у физичке.

У фирми су толико нарушени међуљудски односи да скоро сваког пријављује инспекторима за привредни криминал или се међусобно оптужују за неке непостојеће и измишљене афере. Синдика-

јавља парадокс: штрајкују због раније неисплаћених зарада, а неће да раде, неће да зараде. Траже осам плата, а пристају на то на шта пристају.

У свакој класи мора да добије гласове поверилаца који су власници 51 посто потраживања. Међутим, када је 16. јула одлучивано о плану реорганизације већ у првој класи за прихватање плана гласове су дали повериоци који имају 39,41 посто потраживања, па је даље гласање било беспредметно и донета је одлука о банкротству.

ПОВЕРИОЦИ ОДБИЛИ РЕОРГАНИЗАЦИЈУ

Банкрот „Заставе промет – Арена моторс“

Стеčajни судија Привредног суда у Крагујевцу Тајана Тодоровић донела је 16. јула решење о проглашењу банкротства предузећа „Застава промет – Арена моторс“, над којим је крајем прошле године отворен стеčajни поступак јер због вишемесечне блокаде рачуна није могло да измирује своје обавезе према повериоцима, пре свега према пословним банкама.

Отварањем стечаја око 80 запослених добило је отказ, али се почетком ове године појавила нада да би један део њих могао да се врати на посао јер су већински власници фирме поднели план реорганизације. Тај план је подразумевао да предузеће настави да ради кроз стеčaj и да у наредне две године измири 70 одсто дугова према повериоцима који су ставили хипотеке на имовину фирме, а то су пословне банке код којих је фирма узела кредите, као и 50 одсто дугова према запосленима и другим поверио-

цима који се нису обезбедили хипотеком.

Према Закону о стечају одлука о томе да ли ће план реорганизације бити усвојен је на по-

ПРОДАЈА ОБЈЕКТА ЗА НАМИРЕЊЕ ДУГОВА

Стеčajном судији Соњи Веселиновић из Јагодине Привредни суд је наложио да обустави пословање овог предузећа и започне продају имовине ради намирања поверилаца. Према речима стеčajне судије Веселиновић, предузеће има знатну имовину, јер у Крагујевцу, поред зграде сервиса код језера на Бубњу, поседује објекат у Улици Јанка Веселиновића и пословни простор у „Заставиним солитеру“, а ван Крагујевца има објекте у Сурдулици, Нишу, Брању и Бору.

М.П.

ту је важније да ли је неко узео дневницу, отишао у Београд, нашао посао или избоксовао новац за фирму, него сам штрајк глађу. Они би да директор нађе посао без посете купцу, без дневница, без аутомобила и, ако је могуће, о свом трошку. А то је немогућа мисија.

Највеће непријатно изненађење за мене било је када сам схватио колико је синдикално руководство две синдикалне организације у „Шумадији“ недорасло и не разумје ситуацију у којој се фирма налази, а она је пресудна за опстанак предузећа. Имам пуно разлога да верујем да је управо оно манипулисало људима у штрајку глађу, али и иницирало бојкот производње. Управо због тога наредни задатак је да се расправи да ли је руководилац Службе професионалне рефабилитације (социјални радник), који је и председник једног од синдиката, изабрано лице у синдикату СИПОС или делегирано из централе. Није свеједно, јер такву жељу да се синдикат меша у послове који нису у опису посла синдикалног лидера, уз истовремено сваљивање одговорности на другог, до сада нисам видео, ни доживео.

На опструкцију сам наишао и код мојих потенцијалних првих сарадника. Сви су, дистанцирајући се, поднели оставке, претили отказима, а истовремено су неовлашћеним лицима давали поверљиве податке и износили информације које су, поред штрајка, додатно нанеле штете предузећу. Но, и то ће се решити, јер ћу нови тим сарадника почети да формирам од нуле и од људи ван фирме.

Ипак, морам да истакнем и да сам у једном моменту био позитивно изненађен реаговањем људи из крагујевачке локалне управе, када су радницима у јеку највеће штрајкачке кризе, иако то нису морали, одобрили материјалну помоћ.

Свако ко је био у посети предузећу у време кризе јасно је сугерисао да је привредна активност, односно производња за познатог купца, уз извесну помоћ државе, једини основ нашег опстанка. То треба да схвате и запослени у „Шумадија ДЕС“, јер без рада нам спаса нема.

Верољуб Брагић,
директор „Шумадија ДЕС“ у
реструктурирању

РЕАГОВАЊЕ

У Страгарима још ништа није завршено

(„Родић продаје машине – крај Страгарита“, „Крагујевачке“ број 168)

1 Никакве нове заврзламе око фабрике у Страгарима нема, стеčajни поступак над стеčajним дужником „Страгарит“ Д.О.О. још није закључен, још није окончана парница у поступку 2.П.806/12 који се води пред Привредним судом у Крагујевцу, још је на чекању коначна одлука Привредног апелационог суда у Београду по жалби Републике Србије, града Крагујевца и Месне заједнице Страгари на пресуду ПС у Крагујевцу број 2.П.806/12 од 12.07.2012. године. Без закључења стечаја, без коначне Одлуке ПАС у Београду везаном за имовину, НЕМА РЕШЕЊА ПРОБЛЕМА ФАБРИКЕ У СТРАГАРИМА, НЕМА РЕШЕЊА ПРОБЛЕМА РАДНИКА.

2 Једине праве адресе за било какве разговоре на тему проблематике фабрике у Страгарима су:

- Агенција за приватизацију РС као стеčajни управник,
- Повереник Агенције господин Бранко Перић,
- Привредни суд у Крагујевцу - председник стечајног Већа, стеčajни судија
- Републичко јавно правобранилаштво које заступа интересе Републике Србије,
- Градско јавно правобранилаштво које заступа интересе града Крагујевца и МЗ Страгари,
- Месна заједница Страгари као другогужена у поступку 2.П.806/12, остваривач „Страгарит“ Д.О.О. сада у стечају, корисник комплетне имовине фабрике у Страгарима по стању у катастру непокретности као јавној књижи и њен овлашћени заступник интереса у поступку стечаја и парници 2.П.806/12, који је истовремено овлашћени заступник интереса радника стечајних поверилаца у поступцима до закључења стечаја.

3 Изузетно је важно, зарад веродостојности информација које се пласирају преко медија, правих извора и због времена које долази, када ће се проблематика фабрике коначно окончати, да медији по информације одлазе на наведене адресе по истину и по одговорност за изговорено и пласирано у јавност.

4 Месна заједница Страгари свакако има врло аргументован одговор на садржај текста под насловом „Родић продаје машине – крај Страгарита“, на избор саговорника, на изговорено и саопштено, али ће до краја испоштовати усаглашен став да се неће оглашавати у јавности док се не заврши стеčajни поступак, не оконча парница везана за имовину фабрике и коначно дефинише њен статус.

5. Када се све то оконча, МЗ Страгари ће изаћи у јавност и на основу валидне документације саопштити истину о суноврату и пропадању фабрике, организованом транзичионој пљачки покретне имовине, злоупотребама, фалсификатима, пресудама по нарудби и признању, преузимању и уступању, о покретању стечаја и вођењу истих до окончања.

Дејан Косовчевић,
председник Савета грађана МЗ
Страгари
Слободан Милошевић,
по овлашћењу МЗ Страгари

megabelt^{OR}
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radio vreme od 8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...) klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...) Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

Пише Слободан Цупарић

У Новом Саду је већ данима „ванредно стање“, а повод за напету политичку ситуацију у северној Покрајини несумњиво је упозорење демократа и „лигаша“ да напредњаци не презају ни од чега да би преузели власт у центру Војводине – па чак ни од куповине и подмићивања одборника, а тиме би свакако требало да се позабаве полиција и тужилаштво, пошто је реч о очигледној корупцији. „Аутономаш“ Ненад Чанак иде и корак даље јер шаље писмо на адресе 45 амбасадора с молбом да помогну да се заустави „прогон политичких противника у Србији“.

Напредњаци им ниси остали дужни па су по систему „утук на утук“ узвратили тврђом да су Чанкови наводи лицемерни и да се једини прогон политичких неистомишљеника у овом делу Србије врши искључиво под пропалним режимом Ненада Чанка и његових саучесника са листе „Избор за бољи живот – Борис Тадић“.

На тему односа република – локал огласио се минулих дана и премијер Србије и лидер СПС Ивица Дачић, наговештавајући да ће бити направљени спискови општина и градова у којима би требало да се локална власт формира на истом принципу као у Републици и тврдећи да измена власти у општинама и градовима у Србији није „превара изборне воље грађана“, већ је реч о томе да се власт „уподоби тамо где је то могуће“. Најављено је да „уподобљење“, поред Новог Сада предстоји у Краљеву, Ужицу, Лесковцу, Кикинди, Сомбору, Шапцу...

- Прво, не слажем се с изјавом господина Дачића о некаквом уподобљавању, јер то је удар на демократију и на аутономију локалних власти, каже за „Крагујевачке“ Александар Попов, директор Центра за регионализам у Новом Саду. - Ако је већ једном формирана после избора, нормално би било да локална власт и остане. У Новом Саду чак постоји и парадокс. Ако би СПС изашао из те власти, он заједно са СНС-ом, уколико би се ишло по томе да иста владајућа већина буде и на централном и на локалном нивоу, нема довољно одборника да формирају локалну власт – сем ако не буду куповали или на некакав други начин придобијали одборнике од других групација или странака.

„Други човек“ крагујевачких демократа Владан Јовановић подсећа да су доскорашњи коалициони партнери у републичкој власти демократе и социјалисти једни о другима говорили као о стратешким партнерима. С обзиром да је дошло до измене концепта који је обећаван и пред изборе и након првог круга председничких избора, може се рећи да сада долази до кршења изборне воље грађана. Јер, бирачи су, потенцира Јовановић, очекивали наставак сарадње која је била успостављена у претходном периоду.

Сасвим другачије мишљење има аналитичар Бранко Радун.

- Прво, промена владајуће коалиције није превара изборне воље грађана. И та друга коалиција која би дошла – има већину. Отуда замерке тог типа нису на месту. Иначе, промене на локалу имају своје добре и лоше стране. Лоше је што центар и влада присиљавају локалне власти, утичу на њихове коалиције, а добро је што је за локал ипак у интересу да буду на власти они који су на власти и у републици.

Радун даље напомиње да се демократе у Новом Саду данас неоправдано буне, јер својевремено нису гурале своју коалицију само тамо где је то било реално, него и где није било реално. Доста су били агресивнији у томе у Војводини него што су данас ови који покушавају, а неће можда на крају у Новом Саду променити власт. Радун верује да је читава халабука и интернационализација питања ко ће

ПОСЕЈАН ВЕТАР У ВОЈВОДИНИ

Напредњаци жању олују

Додатно је „уље на ватру“ жеља да се обори власт у Новом Саду и неким другим градовима где су демократе „газдовале“. Имамо довољно кризних тачака у Србији, па нам не треба још једна, упозорава Александар Попов, директор Центра за регионализам у Новом Саду

ХОЋЕ ЛИ СЕ НАПРАВИТИ НОВА ВЛАДАЈУЋА КОАЛИЦИЈА: ГРАДСКА СКУПШТИНА НОВОГ САДА

Бранко Радун: Бојану Пајтићу остављена је Војводина да је контролише, па је он створио државу у држави. Зато он, ако изгуби ослонац у Новом Саду, прети интернационализацијом војвођанског сукоба

бити, рецимо, директор градског водовода – потпуно смешна и штетна по државу.

■ Лош пример Јагодине

Из редова демократа често се ових дана чује опаска да су промене у локалним самоуправама по угледу на републичку владу врло могуће и дешавају се у свим мандатима, али се тиме не постижу добри резултати, губи се време које би могло да се искористи за развој локалних самоуправа.

- Код нас се рачуна да ако је на локалном нивоу иста већина као на централном, онда ће општине где је таква „шема“ бити привилеговане и имати бољи рејтинг код централних власти – што уопште није добро, тврди Александар Попов. - Раније смо имали пример општине Јагодина, која је у претходном мандату из централног буџета захватала далеко више него било која друга општина – само зато да би се намирило коалициони партнер од кога је зависно останак коалиције, односно одржала танка скупштинска већина.

Бранко Радун сматра да је бесмислица тврдити да се променама у локалним самоуправама по угледу на републичку владу не постижу добри резултати, да се губи време и енергија који би се могли другачије искористити...

- То говоре и мисле они који се плаше од промене у којој би изгубили досадашње позиције, а на које су и дошли истим таквим притиском на локалне самоуправе да се уподобе покрајинској или републичкој влади – кад је Демократска странка била власт. Значи, оно што су они радили, сад им се враћа – можда чак и не оном истом мером, експлицитан је Бранко Радун.

Владан Јовановић верује да је остало довољно времена и простора за борбу против корупције, да енергије за обрачун са овим друштвеним злом има и у најави ове нове власти, али је није недостајало ни код претходне.

- Не слажем се да овом проблему у минулом периоду није посвећена потребна пажња. Истина је да се ова пошаст не решава у кратком периоду и на тако једноставан начин. То је процес који траје. Нисам скептик када је у питању нова власт и њен учинак у борби против ове двоглаве аждаје, каже Владан Јовановић.

■ Имати везу с Београдом

Напредњаци су протекле седмице притискали новосадске социјалисте и претили им да ће

МЕЊА СЕ ИЗБОРНА ВОЉА ГРАЂАНА: ВЛАДАН ЈОВАНОВИЋ

„сносити последице уколико не изађу из градске власти са демократима“. Они сматрају да се прекомпоновањем коалиција у локалу „приближавају“ републичкој коалицији и тиме осигурава добра веза с Београдом. Колико је аргументована напредњачка тврђа по којој је локална власт „у контрастину“, препуштена сама себи – или јој се, пак, отежава посао?

- Дешавало и под Милошевићем и у владавини ДОС-а и у свим претходним владама да ако имате власт која није у добрим односима с републичком владом, та општина или град су на реду догађаја – као сирочићи, тврди Бранко Радун. - Често су и сами људи из локалних средина мењали власт да би се уподобили актуелној републичкој влади. Јер, знали су да без блискости с владом неће од ње добити никакву помоћ, подршку, логику... То није добро, али је реалност свих претходних влада.

По речима Владана Јовановића, кад се говори о „увезаности“ локала и републике, искуства у свету су различита. Ако посматрамо нашу у Србији, јасне су компетенције локалне самоуправе и пожељно је да постоји добра координација на нивоу локал – република. То, свакако, може само да буде од користи.

- Препоручљиво је да постоји добра сарадња, која, верујем, може да се успостави и уколико локална власт и централна не буду на истој „таласној дужини“. Доказ за то је и пример из претходног периода општина Топола. Иако су у овој општини били на власти људи из Нове Србије, политички „дисонантни“ у односу на централну владу, то није сметало републичкој влади да се ангажује око инфраструктурних пројеката везаних за ову варош под Опленцем, подсећа Владан Јовановић.

Александар Попов потенцира да не би смело да се деси да локал-

на власт буде у неповољном положају код централне – која би једнако требало да третира општине у којима владајућа већина није по вољи Београда. Иначе, ово је помало диктатура супротна свим принципима и демократије и децентрализације, јер локалне власти треба саме да управљају – без обзира да ли је иста владајућа већина на националном и на локалном нивоу или није.

■ Страх од јесени

Има оцена да је Србија на прагу озбиљне политичке кризе у односима између Београда и Новог Сада после најаве експресне смене на војвођанском локалу – у општинама и градовима где власт држи ДС. Игра ли се српска власт „ватром“ у Војводини?

- Не бих то назвао „ватром“ у северној Покрајини, одговара Владан Јовановић. - Не волим те заспаљиве поруке и претње... Сведочи смо да се из различитих политичких опција говори о несавршености Устава... Ипак, сигуран сам да о томе воде рачуна и позиција и опозиција, да се озбиљно разговара и да ће се постићи одређени консензус на том нивоу.

Александар Попов упозорава да већ имамо довољно кризних тачака у Србији и да нам не треба још једна.

- Чека нас дефинитивно решење проблема Косова, на чему ће инсистирати ЕУ, а бојим се да ће од јесени да крене и оштрија социјална криза. Додатно „уље на ватру“ је жеља да се обори власт у Новом Саду и неким другим градовима где су демократе после избора формирале власт.

Бранко Радун тврди да смо дошли до јако лоше ситуације тиме што је Бојану Пајтићу остављена Војводина да је контролише, па је он на неки начин створио државу у држави... Е, сад, ако дође могућност да се промени власт у Новом Саду, који је њему темељ, демократе и „лигаше“ прете интернационализацијом војвођанског питања.

НА УДАРУ ДЕМОКРАТИЈА И АУТОНОМИЈА: АЛЕКСАНДАР ПОПОВ

- Може, заиста, доћи до опасног затезања, што само говори да код нас ствари не функционишу, да је Бојан Пајтић био војвођански феудалац којем ни Борис Тадић није могао ништа. Опасна је и деструктивна Пајтићева и Чанкова политика, као и сазнање да се они, заправо, играју „ватром“.

Куповина мандата и потенцијални прелетачи у Новом Саду, а вероватно и у другим градовима, само су потврда да у Србији данас најбоље ради посланичка берза и да је овде већ развијена свест да је сама блискост са власти довољна да решите све своје егзистенцијалне проблеме. Да је у нашој политици идеологија одавно почела да губи од прагматизма сведочи и слободан мандат народног посланика, који између осталих обавеза, подразумева и добре парламентарне обичаје који ће ефикасније него правни прописи ублажавати негативно дејство појава као што су „трговина мандатима“ и прелазак из једне у другу политичку странку у току истог парламентарног сазива. Но, ово су високи стандарди за наше посланике који су, нема сумње, на ниским гранама – бар кад је основним моралним нормама реч.

ДРУГИ ПИШУ: СТРАНАЧКИ ПРОГРАМИ ДЕМАНТУЈУ ПОЛИТИЧАРЕ

Зашто кажеш децентрализација, а мислиш на власт

Политичке партије у Србији истичу локалну самоуправу као основну јединицу за демократизацију друштва, али њихови лидери ништа не предузимају да то буде остварено

Једина заједничка тачка у политичким платформама свих партија у Србији јесте јачање локалне самоуправе, али ретко која конкретно објашњава које би надлежности биле „спуштене“ на најнижи ниво власти или на који начин би се одвијао поступак преноса средстава општинама и формирање региона у складу са Уставом. Може се закључити да децентрализација и регионализација за већину политичара представљају само речи које користе у кампањи јер добро звуче просечном бирачу у „унутрашњости“ државе.

Пошто се појам децентрализација у Србији користи за сврхе политичког маркетинга, он представља непознаницу за већину становништва, што је показало и истраживање јавног мњења урађено прошле године за потребе Канцеларије Националног савета за децентрализацију РС. Док тај процес буде представљао само слоган у кампањи, неће бити ни довољно озбиљности и политичке воље за суштинску децентрализацију, самим тим ни права демократизација друштва неће бити довршена, а она је неопходна за прикључење државе Европској унији.

Искуство показује да државе као Србија, које имају високи степен централизма, акутно болују од партократије и корупције у свим друштвеним областима, јер и политичке странке имају своје централе, што узрокује мањком одговорности у комплетној структури управе, почевши од локалне самоуправе. Такође, због високог степена централизма и неспремности да се промени Устав, назадују економски развој и животни стандард свих грађана, а поједини политичари у изборној кампањи наноше ненадоднаживу штету процесу децентрализације убирајући јефтине поене подгрејавањем страхова од растурања државе, стављајући знак једнакости између децентрализације и сепаратизма.

Стога смо завили у програме политичких партија да се уверимо колико је овим организацијама заиста стало до децентрализације власти.

■ Позиција пропустила шансу

Код странака које су чиниле бивши састав Владе види се веома добро познавање проблема децентрализације, стога се намеће питање зашто скоро ништа није учињено да се тај процес унапреди.

Тако у програму Демократске странке стоји да се залажу за истинску децентрализацију власти у Србији, како у функционалном тако и у територијалном смислу, али та платформа не објашњава којим путем би се то обистинило.

„Што су органи који доносе одлуке ближи грађанима, то је већа могућност контроле, а и шанса да ће одлуке бити примерене потреби грађана. Такође, децентрализацијом власти и делегирањем надлежности повећава се мотивација људи да учествују у јавним пословима, као и њихова одговорност за спровођење одлука“, стоји у програму ДС-а.

Следе наводи о томе како се демократе залажу за укидање административне контроле над привредом, културом, науком и за аутономију свих друштвених делатности које су у стању да саме организују своје послове, али остаје нејасно зашто то онда нису обавили као већинска странка на власти.

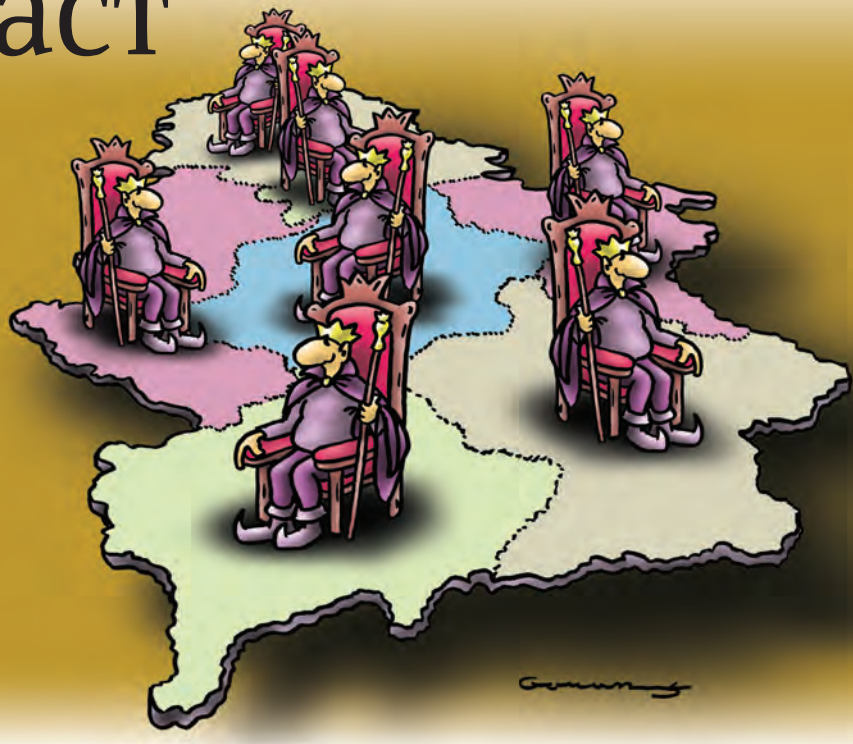
„ДС је за широку аутономију. Локалној самоуправи треба препустити све послове које може успешније или подједнако успешно да обавља као и централна власт, по узору европских држава. Покрајина Војводина треба да ужива истинску аутономију и да обавља све послове који нису у супротности са модерно дефинисаном демократском државом“, наглашавају демократе.

Њихов коалициони партнер Социјалистичка партија Србије званично је одустала од своје централистичке прошлости, те се сада залаже за „локалну самоуправу као најбољу школу демократије која омогућава грађанима да директно учествују у јавним пословима и решавају своје проблеме“.

„Реформа локалне управе требало би да има три правца: децентрализацију, деконцентрацију јавних овлашћења и делегирање и приватизација појединих јавних служби у циљу њиховог бољег функционисања и финансирања.“

Односно, потребно је пренети државне надлежности локалним самоуправама и дати овлашћења агенцијама уместо министарствима да приближе јавне услуге грађанима“, наводе социјалисти.

Из њиховог документа се јасно види да им повећање бирократског апарата не представља већи проблем приликом решавања питања децентрализације, а као и код њихових дојучерашњих коалиционих партнера, намеће се питање зашто нешто

Искуство показује да државе као Србија, које имају високи степен централизма, акутно болују од партократије и корупције у свим друштвеним областима, јер и политичке странке имају своје централе, што узрокује мањком одговорности у комплетној структури управе, почевши од локалне самоуправе

није предузето претходне четири године у овим областима.

Такође, једино СПС у своју платформу уводи референдум и народну иницијативу као средства за максимално учествовање грађана у одлучивању о пословима локалне заједнице, што је принцип који је ЕУ одбацила као непотребан и неефикасан. Популарност појма регионализам није прескочила ову странку, тако да нам социјалисти дају своје раније познато двозначје ове проблематике, односно из необјашњеног разлога упозоравају на сепаратизам приликом децентрализације.

„Регионализација носи потенцијалне предности артикулације посебних интереса, алокације ресурса, равномернијег развоја, демократичности и флексибилности исто колико и опасности десуверенизације, усложњавања нивоа управљања, раста бирократије, локализма, сегрегације, као и сепаратизма разних врста. Стога се опредељење СПС-а за прихватање регионализације темељи на потребама смањивања регионалних неједнакости, на подизању ефикасности и квалитета у пружању јавних услуга“, истичу социјалисти.

■ Популистички регионализам

Још једна странка која није одолела примамљивости појма регионализација, па га је чак уврстила у свој назив, јесу, наравно, Уједињени региони Србије, шира коалиција – наследник Г 17 плус. Наиме, ова група је врло детаљно у свом програму описала како би требало да изгледа Србија са седам региона, али у изборној кампањи се није могло чути од њихових лидера да постојећи Ус-

тав уопште не препознаје реч регион, стога је немогућа мисија да се он чак и дефинише, а камоли формира. За саму промену Устава потребна им је недостижна двотрећинска већина у српском парламенту, а након тога долази референдум на којем се и грађани питају о том акту.

Процес децентрализације у програму Либерално-демократске партије, за разлику од партија као што је СПС, представљен је као заустављање дезинтеграције земље, али ни либерали не улазе у детаље о томе на који начин ће се то обистинити, осим што се декларативно залажу за широку аутономију појединих области.

„Питање аутономије за нас је питање одговорности. Грађанима Војводине, Санџака и југа Србије мора се допустити право специфичне одговорности које ће им омогућити да у потпуности остварују своје специфичне интересе у оквиру регионалне или покрајинске аутономије. Само се том врстом слободе развија, а самим тим и чува Србија.“

Без обзира на етничку или верску припадност, без обзира на пол и расу, без обзира на политичко опредељење, свако рођен у Србији у њој мора видети и имати већу шансу него у друштвима у окружењу или било где у свету“, истичу либерали.

Млада партија са старим лицима политичке сцене Србије, Српска напредна странка, направила је платформу која показује да се нису превише удаљили од радикала од којих су настали, макар што се тиче децентрализације. Наиме, напредњаци сматрају да се децентрализација мо-

же решити преко виших националних интереса.

„Миграциони притисак на релацији регионални центри – главни центри због осећаја незадовољства и бесперспективности могу се решити дефинисаним националним интересима, уз јасну политику равномерног регионалног развоја, а кроз посебну помоћ оним локалним самоуправама које имају јасне, оствариве и реалне планове развоја. СНС ће равномерност у регионалном развоју обезбедити развојем саобраћајне мреже, пољопривреде, туризма, телекомуникација, и правилног располагања природним ресурсима“, наводе напредњаци.

С друге стране, опозиционе странке као што су Демократска странка Србије и Српска радикална странка не крију своје централистичке тежње, иако и у њиховом виђењу државе постоји јака локална самоуправа.

„Задржаћемо округе као административно-управне целине и општине као организације локалне самоуправе. Неопходно је рационално уједначавање општина на основу броја становника како би се ефикасније стварала материјална основа за финансирање функција локалне самоуправе и како се то финансирање у неким случајевима не би вршило на рачун других. Извршиоци ових послова само би у територијалном смислу били везани за одређене округе и општине, док би суштински били под стварном надлежношћу ресорних министарстава“, кажу радикали.

Мањак појашњења процеса децентрализације у странацким платформама показује сву неозбиљност и политичку невољност да се та основа демократизације друштва обистини. Статус кандидата за прикључење ЕУ, добијен на поправном испиту, биће прокоцкан уколико политичари не схвате да могу само да одлажу децентрализацију, али не и да је зауставе.

(Лист „Децентрализатор“)

MLADENCIMA POKLON
-DIGITALNI FOTOAPARAT
-VIDEO SNIMAK
CELE SVADBE
-100 FOTOGRAFIJA
-PHOTOBOOK

T.C Radnički tel. 063/21 88 33
 27.marta Kragujevac 064 229 38 27

COLOR DIGITAL 2000

АУТОПЕРИОНИЦА

„ВОЈА“

26 година са вама

АКЦИЈА ДО 31. АВГУСТА 2012.

АКЦИЈА „КОМШИЛУК“ - удружите се, мање плаћате прање тепиха“

АКЦИЈА „ПОНЕДЕЉАК“ - ниже цене прања возила

- Прање споља и унутра – 350 динара
- Дубинско прање, Прање мотора
- Прање тепиха 80 динара по 1квм

Ми шрајемо, нама се верује!

Таковска 16,
 Телефони: 322 084, 318 130,
 069 775 639

УКИНУТ МОДЕЛ КАМАТА НА КАМАТУ ЗА КОМУНАЛНЕ ДУГОВЕ

Сада неуставно, годинама - по закону

Након недавне одлуке Уставног суда комунална предузећа више неће смети дужницима да обрачунавају затезну камату применом такозване комформне методе, када се камата увек придодaje главници, те се главница увећава са сваким обрачуном. Удружења потрошача ће од Владе Србије тражити да се преиспита износ дуговања грађана према јавним предузећима, а комуналци мисле да одлука неће имати ретроактивно дејство, па што је отето - остаће отето

Пише Александар Јокићевић

Уставни суд је неуставном прогласио такозвану комформну методу обрачуна камате, познатије као камата на камату, па јавна и комунална предузећа дужницима више неће моћи обрачунавати почев од 27. јула, када је одлука објављена у „Службеном гласнику“.

Ако су се грађани понадали, нико им неће вратити „неуставно“ узете паре, јер је до тумачења Уставног суда, тако кажу комуналци, све било по закону. Организације потрошача, које су и иницирале проверу уставности, најављују да ће тражити од Владе Србије да се преиспита износ свих дуговања грађана према јавним предузећима.

Занимљиво је, међутим, да смо од три крагујевачка предузећа добили различите одговоре на питање колико дуго обрачунавају камату на камату.

У Привредном друштву „Центар“, коме припада „Електрошумадија“, кажу да то траје сигурно две деценије, док у „Водоводу“ објашњавају да овај модел обрачуна примењују од 2001. године, односно од дана ступања на снагу Закона о висини стопе затезне камате.

У Јавном стамбеном предузећу, које је задужено за систем обједињене наплате за грејање, одвоз смећа, грађевинско земљиште, еколошку таксу и стамбене услуге, тврде да никада нису ни зарачунавали камату на камату.

Овог тренутка, дакле, једино је јасно да комунална предузећа више неће смети дужницима да обрачунавају затезну камату применом комформне методе, када се камата увек придодaje главници, те се главница увећава са сваким обрачуном. Самим тим расте и камата јер је већа и основица, па се дуговања нагомилала вртоглавом брзином.

Намере организација потрошача

Да замислимо ситуацију да је месечни рачун за струју 2.000 динара. За доцњу од месец дана обрачунава се камата од 1,9 одсто, колико тренутно износи каматна стопа коју је прописала Народна банка Србије, и дуг је 2.038 динара. Следећег месеца, ако нема уплата,

Илустрација Горан Миленковић

дуг и већ обрачуната камата, дакле 2.038 динара, изнова се увећава за 1,9 одсто.

Због тога се дешавало да споразуми о отплати дуга које потписују грађани не могу успешно да се спроведу, пошто дужници стално отплаћују само камату, каже мр Јован Јовановић из Центра за заштиту потрошача „Форум“, додајући да се одлука Уставног суда односи само на јавна и комунална предузећа, али, на жалост, не и на банке.

Представници потрошача подсећају да је Уставни суд 12. јула утврдио да одредбе Закона о висини стопе затезне камате у делу који гласи „примена комформне методе“ за обрачун затезне камате није у сагласности са Уставом и

„Славољуб Јелић: Пошто нисмо желели да додатно оптерећујемо грађане, на дуг за обједињену наплату комуналних услуга обрачунавана је „обична“ камата, а до почетка 2011. године камате није ни било

престаје да важи даном објављивања у „Службеном гласнику“ Републике Србије.

Одлука је објављена 27. јула, па скрећемо пажњу свим јавним и јавно комуналним предузећима, као и свим субјектима који се баве обрачуном затезне камате, да се комформна метода више не примењује као метод обрачуна. Ипак, од Владе Србије удружења потрошача ће тражити да се због оваквог обрачуна преиспита износ дуговања грађана према јавним предузећима, пошто су незаконито зарачунавала затезну камату, категоричан је Јовановић.

Најављују се чак и захтеви за повраћај новца. Зоран Николић, представник Организације потрошача Крагујевца и потпреседник Националне организације потрошача Србије, каже да иако треба очекивати да ће законодавац реаговати по основу ове одлуке и да ће вероватно доћи до промене Закона о висини стопе затезне камате, већ сада се укидањем комформног метода обрачуна намеће начин на који се затезна камата обрачунава од 27. јула 2012. године.

Затезна камата се и даље утврђује на исти начин и период важења, то је месечни ниво, али више не постоји обрачун камате на камату, односно камата се обрачунава на основни дуг, а не на дуг увећан за претходно обрачунату камату, каже Николић.

Он, међутим, иде и корак даље: „Главна питање јесте како вратити новац који је на такав начин узет потрошачима?“

То практично значи да треба поднети захтев за повраћај новца за сваки случај понаособ, односно након ове одлуке Уставног суда, сваки потрошач има законско право да затражи повраћај свог новца који су му ЈКП и друга правна лица на овакав начин наплатила.

Линеарни обрачун камате

У јавним и комуналним предузећима кажу да ће свакако поштовати одлуку Уставног суда,

али она не важи ретроактивно и самим тим већ обрачуната дуговања грађана не могу ретроактивно умањивати. У „Електропривреди Србије“ у петак је одржан проширени састанак након чега је прослеђено саопштење за јавност:

„Привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије поступиће, као и увек, у складу са за-

Зоран Николић: Главно питање је како вратити новац који је узет потрошачима. Практично, сваки потрошач понаособ требало би да поднесе захтев на повраћај јер после овакве одлуке Уставног суда на то има право

коном и одлуком Уставног суда Србије у вези са неуставношћу одредбе Закона о висини стопе затезне камате.

Камату на кашњење у наплати рачуна за утрошену електричну енергију ЕПС ће обрачунавати према методи простог интересног рачуна, то јест, линеарним обрачуном камате.

На састанку директора, представника правног савета ЕПС-а и стручњака за информационе технологије, констатовано је да

због великог броја дужника и потребе да се за неколико дана достави око 3,5 милиона рачуна купцима, као и због сложене измене софтверских програма, није могуће у кратком року применити нови начин обрачуна те камате.

Због тога ће дистрибуције ЕПС-а јулске рачуне доставити без обрачунате камате за последњи месец. Камата на заостали дуг биће обрачуната и исказана у рачунима у наредном периоду“, каже се у саопштењу ЕПС-а.

А шта кажу у крагујевачкој „Електрошумадији“, „Водоводу“ и Јавном стамбеном предузећу?

У саопштењу ЕПС-а је све речено, тврди Зоран Тасић из Дирекције за трговину електричном енергијом ПД „Центар“, наглашавајући да треба рећи грађанима да, иако на јулском рачуну неће бити камате, она неће бити опроштена.

Колика је разлика у новцу код дужника са овим и оним обрачуном камате? Показало се да је немогуће „добити“ рачун у овом моменту.

Компјутерски програм тек треба да се прилагођава линеарном обрачуном камате. Треба урадити 100.000 обрачуна за ПД „Центар“, преко три милиона за цео ЕПС. Обрачуни са исказаном каматом ће се највероватније појавити у септембру, са потрошњом за август и каматом на остали дуг, наводи Тасић.

У „Водоводу“ Милка Славковић, директорка Дирекције финансијско-економских послова, каже:

Обрачун камате је био по комформној методи јер је тако и било прописано законом, а од 27. јула биће обрачунавана по простом рачуну. На месечном нивоу камата обрачуната комформном методом и простим рачуном је идентична, тек уколико се не плаћа неколико месеци, дуг расте. Тешко је сада поредити те обрачуна. Овог тренутка спремамо програм за обрачун камате по новој методи.

Звонко Бановић, директор правних послова „Водовода“, додаје да је комформна метода била предвиђена Законом о висини стопе затезне камате 2001. године и од тог тренутка је и примењивана. Пре тога код доцње се обрачунавао раст цена на мало, увећан за 0,5 одсто.

С друге стране, Јавно стамбено предузеће за систем обједињене наплате, како тврди директор Славољуб Јелић, никада није обрачунавало камату на камату. Увек је био прост рачун, ако је, на пример, задужене за мај 1.000 динара, за месец дана доцње камата је 19, у јуну грађанин се опет дужи са 1.000, а не 1.019 динара.

Такав је био договор са градом, нисмо желели додатно да оптерећујемо грађане. Иначе, за СОН се камата обрачунава тек од јануара 2011. године, пре тога је није било. Јасно је да је сваком предузећу више одговарала камата на камату, а најбоље и за предузеће и за потрошаче је када нема дужника, када се плаћа у року, каже Јелић.

Он је, за разлику од других, поредио комформну и линеарну методу:

На пример, један од потрошача за дуг од јануара 2011. до краја јула ове године комформном методом обрачуна камате дугује 7.363 динара, а простим интересним рачуном 6.276 динара.

ШТА ЈЕ САОПШТИО УСТАВНИ СУД

Камата не може бити новчана казна

Уставни суд се није изјаснио о томе да ли дужници којима је до сада обрачунавана камата на камату имају право на повраћај тако наплаћеног дуга, већ се у одлуци само констатује да „члан 3, став 1 Закона о висини стопе затезне камате (из 2001. године) престаје да важи даном објављивања одлуке у Службеном гласнику“.

Уставни суд је утврдио да је законодавац прекршио границе и садржину својих овлашћења прописаних Законом о облигационим односима и да не постоји одговарајући правнонавањани уставни и законски основ за примену комформне методе у

обрачуном затезне камате.

„Суд оцењује да се оспореном регулативом повређује и уставно начело забране дискриминације по било ком основу и једнакости свих пред Уставом и законом и да се кроз обрачун затезне камате не може конституисати повериочево право на накнаду штете у већем износу од стварне штете. У супротном, законска затезна камата би се од претпостављене штете трансформисала у новчану казну чија висина знатно премашује претрпљену стварну штету због дужникове доцње“, наводи се у одлуци Уставног суда.

СУДБИНА ПРИВРЕМЕНО ЗАПОСЛЕНИХ У КЛИНИЧКОМ ЦЕНТРУ

И без посла и без плата

Од 1. августа неким од радника привремено запослених преко синдикалне задруге нису продужени уговори о раду, али им се дугују и зараде од почетка ове године. Питање је шта ће бити и са осталима примљеним на овај начин, пошто се њихове плате финансирају из сопствених средстава Клиничког центра, а он пара нема

Пише Јаворка Станојевић

Клинички центар, који је последње две године ухлебио поприличан број радника (прича се о две стотине) за чије плате држава није обезбедила средства, није обновио уговоре са вишком радне снаге. Због тога се, од првог августа, нешто више од двадесет радника, ангажованих преко синдикалне задруге, нашло на улици.

Иако би се рекло да нема ничег спорног у томе да се, због престанка потребе за обављањем привремених послова, не продужи уговор са непотребним радницима, постоји „ситница“ која баца сенку на овај поступак. Клинички центар, наиме, овим људима, од почетка године, до момента када им је саопштено да су непотребни, није платио ни један једини динар! Истина, обећана им је исплата свих заосталих зарада, али они, због дубоке рупе у благајни Центра, стреле да ће остати кратких рукава. Не теши их ни што је обећање преточено у форму „одговарајућег правног акта“, ни то што су, крајем прошле недеље, на њихове рачуне легле паре за једну од седам зарада које им КЦ дугује, јер не верују да ће новац, који је месецима недостајао, одједном однекуд стићи.

Због тога су протеклу недељу провели обијајући прагове адвоката, градских правних саветника, инспекцијских служби. Свуда су наишли на исти одговор - имају право да траже шта им припада, али тек када прође рок у коме им је КЦ, односно задруга преко које су радили, обећала повраћање рачуна.

■ Велика ненаплаћена потраживања

Како су се ови људи, углавном помоћни радници, за које у КЦ-у, кажу да су „вредно и успешно радили“, нашли у ситуацији да за свој рад месецима не добију ни пребијену пару и, приде, „шут карту“?

Окретање главе од саме помисли на одговорност руководству Клиничког центра и овог пута омогућава најпознатије опште место нашег здравства - нестасица новца изазвана ненаплативим потраживањима. У одговору на питања наше редакције информативна служба КЦ-а, наиме, објашњава да је ангажовање радника преко задруге рађено на бази остварених сопствених прихода из 2011. године и њихове пројекције

БЕЗ ПОСЛА ОСТАЛИ УГЛАВНОМ ПОМОЋНИ РАДНИЦИ

за 2012. То је, кажу учињено јер „реално постоји велика потреба за запошљавањем додатног броја радника“. Оно „али“ које је покварило срећу задругарима је такође реално стање да велики број корисника није благовремено, или у целости, платио своје обавезе према КЦ-у.

Тако, ненаплаћена потраживања од Здравственог центра Аранђеловац износе око 750 хиљада динара, од Војно рачуноводственог центра потражују више од милион, од МУП-а Крагујевац 654 хиљаде, Виши суд у Крагујевцу дугује више од милион и по динара, а Основни суд 2,4 милиона.

У КЦ-у кажу да и највећи проблем представља ненаплативост извршених здравствених услуга приватним неосигураним лицима, који је достигао износ већи од 25 милиона, а та потраживања нису утуживана, будући да се појединачно ради о релативном малом износу, а КЦ би имао несразмерно високе трошкове, уз малу извесност наплате. Због свега наведеног каснило се са измиривањем обавеза, каже се у допису који нам је стигао као одговор.

Но, чак и да је нешто од тога наплаћено, стоји чињеница да се потраживања за услуге неосигураним пацијентима КЦ-а нису могла користити за плате, јер та средства иду на рачун Фонда здравственог осигурања који онда КЦ-у даје паре за зараде, али само радника који улазе у дозвољену квоту. Како задругари не спадају у групу оних чије плате финансира држава, него их КЦ обезбеђује из сопствених прихода, значи да се није могло ни рачунати на тај новац. Ни друга ненаплаћена потраживања на која се КЦ позива никада раније нису коришћена за зараде него су била усмеравана у инвестиције.

Дакле, плаћање радника ангажованих на привременим пословима требало би да се обезбеди из других сопствених извора. Где су ти извори многима који раде у овој институцији није јасно, јер

после укидања праксе да се услуге обављене мимо листе чекања посебно наплаћују и увођења принципа да се Дому здравља, који има своје лабораторије и рендген, не узима новац за лабораторијске и дијагностичке услуге, није остало много начина да се заради.

Према ономе што пише у допису који смо добили из КЦ-а „рад ангажованих преко Синдикалне задруге финансира се из сопствених прихода остварених на тржишту, пружањем услуга из делатности Клиничког центра, које не падају на терет обавезног здравственог осигурања, односно наплаћују се по пуној цени. Ту су и приходи од закупа, клиничких испитивања, продаје секундарних сировина и слично“.

■ Без одговорности

Из чињенице да задругари седам месеци нису добили ни динар јасно је да КЦ није зарадио довољно, али није јасно да ли је неко ко за то прима плату то требало да предвиди и има ли ико осећај одговорности због овог прерачунавања. Из угла менаџмента КЦ-а питање одговорности за сада не поставља, јер није учињено ништа незаконито.

„Не постоји било какав проблем у вези са радно ангажованим лицима преко задруге. Задругари су вредно и успешно радили и КЦ Крагујевац жали што је принуђен да не обнови уговоре са задругарима. Биће учињени додатни напори да се наплате потраживања КЦ-а од неплатиша и омогући наставак рада заинтересованим задругарима, јер су заиста потребни“, пише у допису који смо добили, КЦ-а.

Осим што је ово прање руку врло елегантно, веома је вероватно да многи имају стомак да га прогутају и сваре. Јер, ово је управо она слика манипулисања страхом и очекивањима очајника који, због бојазни да ће се наћи на улици и наде да ће их савестан однос према послу препоручити за трајно ухлебање, ћутке празне лопате, чисте тоалете, негују непокре-

тне...чак и када не добијају плату. Због тога се не усуђују чак ни да питају зашто се кола ломе баш преко њихових леђа и зашто мањак пара не осећају они који месечно зараде колико они за годину. Због страха и наде немају храбрости да јавно проговоре све док их не одбаци, тапшући их по рамену. Због тога што се жале тек када им истекне уговор ни инспекција не може да их заштити, јер престанком радног ангажовања прелазе у надлежност судства, где је истеривање правде споро и скупо.

Нудећи утеху из КЦ-а обећавају да ће сва потраживања задруге за заостале плате задругара бити подмирена, али могу и да ништа не предузму, јер ови људи, на крају крајева, и нису њихова брига. Формално гледано, обавеза да брине о плаћању њиховог рада у надлежности је задруге која их је ангажовала.

■ Где је задруга

Како им послодавац није КЦ него задруга „Синдикатос“, задругари сада морају куцати на њена врата. Проблем је, међутим, што врата нема. Ако покуцате на она на адреси која стоји у уговору, наћи ћете Регионално повереништво синдиката „Независност“. Једино што ту можете сазнати је да је задруга пре пет, шест година основана под окриљем синдиката како би се помогло чланству које остане без посла. Послове је, кажу, недавно преминули повереник Драган Ранић обављао у својој кући, уз помоћ ћерке за коју мисле да би могла бити упућена у проблематику везану за неизмирене обавезе према радницима који су радили у КЦ-у.

Ћерке, као и задруге, нема нигде. Код куће нељубазно одбијају да помогну позивајући се на грађанска права која их обавезују да одговарају само полицији. Једино што задруге водио покојни Драган и да ћерка, од 2011. године, ради на другом месту које, као ни број мобилног телефона, не желе да откри-

ју. Иако га укућани држе у тајности траг који води до радног места госпође која је, у има задруге, потписала папир којим се задругарима гарантује исплата заосталих потраживања води, гле чуда, у Клинички центар! Тамо сазнајемо да жена која, упркос томе што њени ближни тврде да нема везе са задругом, потписује документа у њено име, ради на петом спрату као службеница и да се и њена плата финансира из средстава које КЦ сам зарађује. Ко је њу ангажовао и да ли овде има сукоба интереса питање је на које други морају дати одговор.

На питање зашто је КЦ, код толиких омладинских задруга, одабрао баш ову синдикалну којој је тешко ући у траг, добили смо одговор да „нису пронашли податке да постоји већи број синдикалних задруга“. Шта значи овакав одговор и да ли се у њему може наслутити бахатост свако сам може да процењује, баш као што има право да пита ко плаћа цену.

А цех би ваљало испоставити, пошто је сва прилика да неко не зарађује плату коју прима. Јер, да свако ради оно за шта је плаћен не би се догодило да уз тврдњу да је „Синдикална задруга уредно регистрована код АПР-а на адреси наведеној у уговору“ из информативне службе КЦ-а не стигне и објашњење да је поменути задруга, коју чак ни потпредседник Управног одбора КЦ Дејан Ђокановић не може тачно да лоцира, регистрована за делатност нестандартне трговине на велико! Могуће да трговина заправо суштина посла којом се задруга бави у КЦ-у пошто, ако је веровати причама, трговачки бизнис, који функционише по принципу ја теби ти мени, овде цвета.

Одговори на питања - ко профитира, ко плаћа рачун, ко је монета за поткусуривање стоје иза политичких баријера, недоречених закона и дубоких корена корупције која обилато буја у нашем здравственом систему.

На њих, вероватно, неће одговорити садашње руководство пошто политичка опција која га је утоличила више није у игри. Излаз ће морати да тражи наследници којима ће у део, најпре, запасти да се ослободе, с коња и конопца доведених, радника које је немогуће плаћати. То неће бити новост, јер је сличну ствар урадио претходни директор Радомир Павловић који је, одмах по преузимању дужности, отпустио 300 прекобројних. Кома би та непријатна дужност сада могла запасти још увек се не зна, али поуздани извори причају да би то могао бити декан Факултета медицинских наука, проф. др Небојша Арсенијавић. Петезу који људе оставља без посла се, наравно, не треба радовати, али треба рећи да велики број запослених у КЦ са радошћу прима вест о могућем доласку професора Арсенијевића, јер верују да има довољно чврсту руку да начини болне резове неопходне да би КЦ могао да оздрави.

СВЕ ВИШЕ ТУРИСТА У КРАГУЈЕВЦУ

Чекали Италијане, дошли Срби

На туристичкој мапи Србије Крагујевац никада није имао богзна колико запажено место. Међутим, подаци овдашње Туристичке организације кажу да се из године у годину број људи који долази у посету граду на Лепенци стално повећава. Само у првих шест месеци ове године број туриста је, у односу на исти период лани, порастао за 16 одсто.

Главну заслугу за пораст броја гостију свакако има „Фијат“. Италијанска фабрика довела је своје људе из Торина, иницирала долазак других мањих погона и оживела такозвани пословни туризам. Међутим, не само да је довела странце у град већ је и овдашње људе „натерала“ да поразмисле како да на њима зараде.

Хотелски капацитети у граду никада нису били велики. Уз хотеле „Крагујевац“, „Шумарице“, „Зеленгору“, „Стари град“, до пре годину дана постојало је још неколико мањих објеката за смештај, а онда су, доласком првих Италијана, у свим деловима града почели да ничу мали пансиони. Поједини Крагујевчани прерадили су чак и своје породичне куће и направили собе или апартмане намењене смештају гостију на неколико дана или на дуже.

Већина власника ових малих објеката за смештај не крије да им је прва мисао приликом упуштања у овај посао била да ће зарадити на Италијанима који у Крагујевац долазе ради посла. Десило им се, међутим, супротно - гости су им углавном људи из Србије и региона. То може да значи само једно: да овдашњи туристички посленици лако могу успети играјући и на неку другу карту, а не само на „Фијат“.

■ Све више малих пансиона

Укуцавањем само две речи, „Крагујевац смештај“, у Гугл претрагу већ на првој страници знатно већи ће, поред сајтова овдашњих хотела и Туристичке организације, лако пронаћи још најмање десетак понуда за смештај. Они који желе хотелску услугу и пун пансион за то задовољство мораће да плате од три до пет хиљада динара по дану. Међутим, они који намеравају да пробују јефтиније преноћиште лако могу пронаћи и за свега хиљаду динара. У понуди су собе са купатилом, самачки хотели у којима туш и тоалет дели по неколико соба, али и апартмани комплетно намештени, са кабловском телевизијом, вајлес интернетом и паркинг местом приде.

Крагујевчанка Мирјана Весовић гостима нуди три мала, са укусом

Уз хотеле „Крагујевац“, „Шумарице“, „Зеленгору“, „Стари град“, до пре годину дана постојало је још неколико мањих објеката за смештај, а онда су, доласком првих Италијана, у свим деловима града почели да ничу мали пансиони. Места за смештај гостију, ипак, и даље нема довољно

намештена апартмана у Улици Лоле Рибара. У овај посао кренула је прошле године, као и многе њене колеге, надајући се гостима из Италије.

- Најпре смо ове апартмане опремили за студенте, али морам да признам да нисмо били задовољни тим послом. Онда смо се супруг и ја, видевши да у граду има све више Италијана, преоријентисали на издавање туристима. Међутим, ево годину и по дана колико радимо нисмо имали гостију из Италије.

Најчешће нам као клијенти долазе пословни људи из Србије и региона, али и млади људи. Млађи гости су углавном када су у граду неке манифестације. Највише позива имали смо за време „Арсенал феста“.

Задовољна сам пре свега због чињенице да нам се гости враћају, то ми је на неки начин гаранција да смо кренули у правом смеру. Намерамо и да проширимо капацитете за још један апартман, али и да од локала у коме нам се налази продавница дечије обуће направимо рецепцију, односно комплетан овај простор преуредимо као мали пансион, каже Мирјана Весовић.

У посао са издавањем апартмана недавно се упустио и дугогодишњи угоститељ Иван Глишовић. У својој понуди има два комплетно опремљена четворокреветна апартмана.

- У посао сам кренуо пре три месеца. Поред ноћења, нудимо и услугу дневног одмора. Прве госте имао сам за време „Стрип конференције“ у Дому омладине. И ја сам се, морам да признам, надао гостима из Ита-

МИРЈАНА ВЕСОВИЋ САДА ИМА ТРИ, А ПЛАНИРА ЈОШ ЈЕДАН АПАРТМАН

лије, али видим да се за смештај распитују углавном људи из Србије који овде долазе на неколико дана због посла или забаве, прича Глишовић.

Своју шансу у Италијанима виде и у „Шумадија сајму“. Давно угашен мотел изнад ресторана „Језеро“, у коме су некада углавном боравили спортисти приликом гостовања у Крагујевцу, ових дана се увелико реновира.

- Свакако да смо у ову инвестицију ушли због све већег прилива гостију који у град долазе због „Фијата“, међутим, има и све више туриста који долазе из других разлога - спортских и забавних манифестација. Чињеница је да град у овом тренутку нема довољно смештајних капацитета и то је велика шанса. Мотел „Језеро“ ће имати десет двокреветних соба и два апартмана, а услуга ће бити на високом нивоу, пошто поред ноћења можемо да понудимо комплетну услугу. И ресторан је недавно реновиран, каже Небојша Стефановић, управник ресторана „Језеро“.

■ Хотели пуни

Да су смештајни капацитети Крагујевца далеко од оптималних потврђују и искусни хотелијери. Лето је, по речима Милосава Пантовића, директора хотела „Крагујевац“, некада било „мртва сезона“, а ових дана све собе у овом објекту су пуне.

- Раније је правило било да попуњеност за време летњих месеци не буде већа од 30 одсто. Сада се просек попео на 70 процената. Иста ситуација била је код нас, али и у хотелима „Шумарице“ и „Зеленгора“. Данас смо у ситуацији да у појединим моментима не можемо да изађемо у сурет свим захтевима. За „Фијат“ је послом тренутно везано око 2.500 Италијана. Они који овде бораве краће од месец дана углав-

добило туристичку сигнализацију, једини је град са простора Балкана који је ван Европске уније а налази се у водичу за стажисте ЕУ, организован је и велики број семинара за туристичке раднике, на великом броју сајмова у Србији, али и иностранству, представљена је понуда града и околине. Ипак, по речима Снежане Милисављевић, директорке Градске туристичке организације, још много тога треба урадити.

- Истина је да се из године у годину број туриста повећава. Само за првих шест месеци ове године град је посетило 17.753 туриста, од тога 56 одсто из иностранства. У односу на првих шест месеци прошле године број туриста повећао се за 16 одсто, а у односу на 2010. за готово трећину. И број ноћења је увећан за 41 проценат. Ипак, још пуно тога треба урадити да би Крагујевац развио све своје потенцијале.

Оно што нам је, између осталог, намера је да се у сарадњи са овдашњим туристичким агенцијама позабавимо такозваним рецептивним туризмом, односно осмислимо понуду која ће људе са стране привући да долазе у Крагујевац. У овом моменту то не ради ни једна овдашња туристичка агенција.

Једна од идеја је и да туристима из других делова Србије понудимо такозвани „сити брејк“, односно осмишљен програм викенд боравка у граду. Свакако је да посетиоци Крагујевца на првом месту долазе због посла, а затим и због различитих манифестација, међутим, град би својом туристичком понудом требало да се оријентише и на посетиоце које занима историја и култура. Ту, пре свега, мислим на профилисање града као завичаја модерне Србије и програма који би таквим требало да га прикажу. Осим тога, требало би и да овде вратимо екскурзије којих је последњих година све мање, објашњава Снежана Милисављевић.

Ипак, предуслов за долазак туриста је постојање адекватног смештаја кога, и поред експанзије која се догодила у последњих годину дана, и даље нема довољно. Према подацима Градске туристичке организације у Крагујевцу има свега око 850 лежја намењених боравку гостију, што ни из далека није довољно за велике планове који постоје у области туризма.

Марија ОБРЕНОВИЋ

МНОГО УРАДИЛИ, ЧЕКА ИХ ЈОШ ДОСТА ПОСЛА: СНЕЖАНА МИЛИСАВЉЕВИЋ, ДИРЕКТОРКА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

УГОСТИТЕЉ ИВАН ГЛИШОВИЋ ИМА ДВА ЧЕТВОРОКРЕВЕТНА АПАРТМАНА

РЕНОВИРА СЕ МОТЕЛ „ЈЕЗЕРО“: НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ, УПРАВНИК РЕСТОРАНА

ДИРЕКТОР МИЛОСАВ ПАНТОВИЋ ЗАДОВОЉАН ПОПУЊЕНОШЋУ ХОТЕЛА „КРАГУЈЕВАЦ“

ДВА ТЕШКА ИНЦИДЕНТА УЗНЕМИРИЛА ГРАД

Претучен због Звездиној дреса

Званично високо процењена безбедност грађана Крагујевца у два наврата озбиљно угрожена прошле недеље.

Седамнаестогодишњи В.М. из Рековца, навијач „Црвене Звезде“, брутално је претучен у „сачекуши“ само зато што је у затвореном ранцу имао мајицу са грбом тима за који навија. Ово се догодило тек неколико дана након што је Саша Лекић (30) због свађе око пса претучен и подлегао повредама

Малолетни В.М. (17) из Рековца нападнут је недалеко од главне градске Аутобуске станице у Крагујевцу у току ноћи између 2. и 3. августа и претучен металном шипком, само зато што се у погрешном тренутку нашао на погрешном месту. Он је са тешким телесним повредама примљен у овдашњи Ургентни центар, али на сву срећу није више животно угрожен и његово здравствено стање је стабилно. Идентификовани су његови нападачи и приведени лицу правде, али су по давању изјаве пред истражним судијом Основног суда пуштени да се бране са слободом.

Прошлог четвртка, 2. августа, мало пре поноћи група обесних хулигана, који се представљају као навијачи „Радничког“, у саставу Ј. Ј. (17), Милош Ј., Јанко Д., Бранко С. (18), Б. Р. (17), Немања С. (20) и Лазар З. (19), сви из Крагујевца, нашли су се код Великог парка и ту договорили да иду на Аутобуску станицу и чекају навијаче „Црвене звезде“, када се буду враћали са међународне фудбалске утакмице „Црвена Звезда“ - ФК „Омонија“ одигране у престоници. Намера им је била да узму „Звездину“ обележја која им служе, како су изјавили у преткривичном поступку, као трофеји или сувенири.

Они су, према речима Бранимира Гајића, руководиоца линије за сузбијање кривичних и сексуалних деликата, уствари из новоформираног огранака „Црвених ђавола“ и припадају подгрупама које су основане пре пар месеци под називом „Заражени“ и „Локална гарда“. Идентификовани су и пронађени два дана после почињеног тешког насиља. Четворица су задржана, док су малолетници Б. Р. и Ј. Ј. након давања изјава у полицији пуштени кућама, али то не мења ствар, јер ће се и против њих водити издвојен кривични поступак за издвојено кривично дело - наносење тешке телесне повреде у саизвршилаштву, као и против свих осталих из групе.

Сви они, осим Николе Б., по први пут долазе у сукоб са законом, али то не значи да се од њих у будућем периоду не може очекивати насиље над недужним грађанима ове врсте с обзиром да су нови, тек формираног огранака „Црвених ђавола“. Никола Б. је, иначе,

имао посла и са дрогом, имовинским деликтима, али и са елементима насиља, као овог пута.

■ Претрес вршњака, па песничење

Када је ова „казнена експедиција“ око два сата по поноћи пристигла пред главну Аутобуску станицу чули су се телефоном и са Николом Б. (18) који им се придружио као појачање. Видели су када је стигао аутобус који саобраћа редовном линијом из Београда и да су из њега изашли В. М., Саша Р. и Милан Ђ. и да су кренули ка углу улица Браће Пољаквић и Војислава Калановића. Пришли су им у тренутку када су били близу дечјег игралишта Никола Б. и Ј. Ј., с тим што је, док су прилазили Никола навукао фантомку на главу. Питали су момке да ли се враћају са утакмице. Младићи су то негирали, али су упркос томе насилници прешли на претрес, односно инсистирали да младићи скину ранчеве са леђа како би видели шта имају унутра. В. М. (17) је у ранцу имао мајицу са „Звездиним“ грбом и натписом „делије север“, коју је скинуо још док су били у аутобусу. Нападачи су му отели ту мајицу и тада је дошло до туче. Полиција је доцније ову мајицу пронашла код малолетног Ј. Ј., а код другог нападача Николе Б.

дукс са фантомком, коју је користио те вечери.

Младиће из Рековца је у „пежоу“ чекао Дејан Л., јер је по договору требало да их превезе до куће. Видео је с паркинга да су нападнути и пошао је ка њима да им евентуално помогне. Међутим, „Црвени ђаволи“ су се тада устремили на његов ауто, гађали га каменицама, шутирали... Онда је дошло до свеопште туче, јер су се у њу укључили сви остали који су дошли из Великог парка. Када је В. М. улазио у ауто, њега је неко од супростављене стране повукао и извукао напоље, па га затим ударио снажано тврдом предметом, највероватније металном шипком у пределу потиљка, каже се у полицијском саопштењу.

Задобило је том приликом тешку телесну повреду у виду прелома лобање, са нагњечењем мозга, што је констатовано неурохирург др Раде Николић. Оперисан је и сада је ван животне опасности, каже Бранимир Гајић, руководилац линије за крвне и сексуалне деликте.

По његовој причи, ухапшени Немања С. (20), Бранко С. (18), Лазар З. (19) и Никола Б. (18), као и друга два малолетника признали су да им је мотив био да се докопају „Звездиних“ обележја као трофеја, да се јесу тукли с младићима из Рековца, али да малолетном В. М. нису они нанели тешку телесну

МЕСТО НАПАДА ХУЛИГАНА НА МЛАДИЋА ИЗ РЕКОВЦА

повреду. Сви су се правили да не знају ко је користио шипку, па је зато свима написана кривична пријава за наносење тешке телесне повреде, што на суду треба да се разјасни.

■ Четврта навијачка туча

Ово није први случај сукобљавања навијача у Крагујевцу са већим последицама, већ трећи од почетка године. Најпре је

намери да их нападну. Све се завршило лакшим повредама, а дебели крај су извукли актери туче - „Црвени ђаволи“. Случај је пријавио власник угоститељског објекта. Првог маја је била заказана још једна туча навијача, али је полиција осујетила њихове намере.

Првог јуна, пре одигравања кошаркашке утакмице „Звезде“ и „Радничког“, у Лепеничком булевару иза зграда нападнута су два навијача „Радничког“ и том приликом су задобили лаке телесне повреде. Повод је што ове две навијачке групе нису у добрим односима, а посебно им сметају обележја другог клуба. Међутим, глобално гледано број тих туча се смањило у односу на ранији период, кажу у полицији.

Захваљујући све већем присуству полиције, посебно пре одигравања утакмица, за време и после њих, и покривању терена и прилаза око стадиона знатно се смањило број уличних туча. Ако се и десе оне су ван ужег центра града, каже Дејан Васиљевић, помоћник командира Полицијске испоставе у Крагујевцу. Он подсећа да су имали случај у ранијем периоду када су навијачи „Радничког“ каменовали аутобус

екипе фудбалског клуба „Смедерево“ на повратку са утакмице из Чачка. То се десило у близини Хале „Језеро“, али, на сву срећу, нико од навијача није био повређен, али су нанета оштећења аутобусу.

За овај последњи случај не можемо да кажемо да је навијачки обрачун. Једноставно, људи су се враћали са утакмице, нису умали никаква обележја на себи, тако да ми сад не можемо да кажемо да се ради о међусобном обрачуну навијача. Ето, десило се, а нападачи нису знали да су нападнути заиста навијачи, објашњава Васиљевић.

Тачно је то да они ово нису знали, али су са унапред припремљеним планом претресали туђе ранце како би проверили да ли се ради о супарничким навијачима, па када су пронашли доказ применили су сили како би га одузели, што овом нападу даје посебну специфичну тежину. Ово је свакако још један разлог више за узнемирење грађана који не припадају милитантним навијачким групама, јер убудуће неће бити сигурни на улици ни ако навијачко обележје носе скривено у торби или ранцу.

Овај тешки инцидент требало би да буде упозорење за Крагујевца да се озбиљније позабави навијачким насиљем, јер је младић из Рековца могао да постане нови Брис Татон, страдао од руке хулигана из суседног града. Али, очигледно да полиција не показује велико узнемирење због овог догађаја.

По Дејану Васиљевићу уличних туча, попут ове последње, све је мање. Разлог је веће присуство полиције на улицама и повећан број организованих акција на тим местима где је најчешће долазило до инцидената, како би се превентивни деловало. Исти је случај и са малолетничким уговореним тучама.

Срећа је што су блаже последице него ранијих година, задовољан је Дејан Васиљевић.

■ Убијен због пса

Ове процене општег стања базираних на статистичким подацима у озбиљном су раскораку са инцидентима који се кобно заврше, попут туче од прошле недеље где је тридесетогодишњи Саша Лекић пребијен до смрти, и то од руке свог познаника из краја са којим се некада и дружио. Он је умро у четвртак у Клиничком центру под апаратима, некако у исто време док се догађао нови инцидент у коме је В. М. из Рековца, ни крив, ни дужан, постао жртва нечијег хира.

Саша Лекић је безочно претучен рукама и ногама прошлог викенда у школском дворишту ОШ „Живадинка Дивац“ у Станову и тако премлаћен са фрактуром лобање и обилним крварењем остављен да умре. Саша је преминуо услед тешке повреде мозга које му је нанео Марко Б. (26) после свађе око комшијског пса, који га је угрзао за руку.

Све се одиграло крајње неочекивано. Марко Б. је дошао у школско двориште где је седео Саша са друштвом из насеља. Марко Б. је под утицајем алкохола дошао да их провоцира. Покушао је да удари Сашу, он се измакао, а Марко је пао. Шутнуо је једног момента и пса. Тада га је пас ујео за палац и руку, пошто је обучен за одбрану. Међутим, када се Марко Б. придигао наставио је да провоцира присутне, због чега су се сви разишли. Саша је отишао према чесми, а власник је одвео пса кући. Онда је Марко насрнуо на Сашу. Тукао га је немилице песницама док није пао на земљу, а онда га шутирао. У тако лежећем положају га је оставио. Екипа Хитне помоћи га је на том месту затекла у локви крви. Комшија је чуо Сашино запомагање, па је алармирао полицију и Хитну помоћ. Тада је Саша још увек давао знаке живота, али је обилно крварио. Констатоване су му одмах повреде опасне по живот. Био је у коми сво време. Под апаратима је живео свега пар дана од повређивања.

По речима Бранимира Гајића, руководиоца линије за крвне и сексуалне деликте, Марко Б. је изјавио у полицији: „Зар је могуће да сам га толико био“. Он као да није био свестан колико је ударао жртву. Тврдио је да га је тукао само мало.

После туче отишао је пред кућу власника пса, који је иначе први Сашин комшија, и викао како га је њихово куче ујело, тражећи од њих да га воде у болницу.

За Сашу није марио, нити га је тада помињао, каже Гајић.

Несрећни младић је сахрањен у суботу, а за два дана требало је да почне да ради у „Фијату“. Био је син јединац, који никада никога није напао, кажу у полицији. Живео је само са оцем, јер му је мајка раније умрла.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ДВОРИШТЕ ШКОЛЕ „ЖИВАДИНКА ДИВАЦ“ И ПРЕМИНУЛИ САША ЛЕКИЋ

4. априла, пре одигравања фудбалске утакмице између ФК „Раднички“ и ФК „Црвена Звезда“, у кафићу „Јелен“ на Аеродрому дошло до туче навијача оба тима, када су се и једни и други нашли у истом локалу. Навијачи „Звезде“ су први то свратили на пиће, па су „Црвени ђаволи“ ово чули и организовано дошли у исти локал, у

ВРАГ ЈЕ ОДНЕО ШАЛУ

Појачане мере безбедности на стадионима

Генерални секретар Заједнице клубова Супер лиге Миодраг Јанковић изјавио је да, због најављене ригорозне примене Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, од наредне фудбалске сезоне обе млађе од 16 година неће моћи да присуствују утакмицама без пратње родитеља, преносе медији.

ПЕТИЦИЈА ЗБОГ ВОДОСНАБДЕВАЊА У СТАНОВУ

Цеви од азбеста често пуцају

У време закључења овог броја новина, у уторак, 7. августа, једанаести пут је пукла водоводна цев у Улици Ђорђа Андрејевића - Куна изнад „Старе звезде“. Прошлог четвртка у преподневним сатима, док смо разговарали са техничким директором „Водовода“ Новицом Милошевићем, екипа водооводња је десети пут излазила на интервенцију у исту улицу.

Повод за састанак техничког директора „Водовода“ и „Крагујевачких“ управо је била петиција грађана. Након девет крпљења водоводне линије, од јануара до августа, са 136 потписа поткрепили су захтев који су предали надлежнима. Доста је више, траже комплетну замену дотрајале мреже. Сама улица довољно каже, јер је на непуних 200 метара од силних крпљења цеви - закрпа до закрпе.

- Цело насеље не потроши воде колико се расипа приликом сваког пуцања цеви. Ко плаћа тај растур?, пита један од становника улице.

- Имамо по парче асфалта, па део под тампоном, и тако је до краја улице. У једном делу на око 20 метара виде се да је било је пет копања, надовезује се други.

- Данас, вероватно, има више шелни и наставака него цеви, прекрдашило је, гневне су комшије.

■ Потписи за спас

Сазнајемо да су грађани сами почетком седамдесетих година прошлог века улагали и у водоводну линију и у асфалтирање улице, тако да је то, кажу, разлог више за револт.

- „Водовод“ и град ништа нису уложили и изгледа немају намеру. Еј, то су азбестне цеви, а колико се сећам 2003. године су од Европске банке за развој добили пет милиона евра баш за замену азбестних цеви. Те паре су потрошили на нешто друго!, сматра један од потписника петиције.

- Ма, „Водовод“ има интерес да излази на интервенције. Ко зна каква је договор са добављачима материјала, одлази велика количина, ко зна какве се фактуре испостављају граду, додаје његов комшија, уз опаску да свако крпљење кошта 500 евра.

- Сигурно је више. Са трошковима, до данас, могли су да ураде

ИНТЕРВЕНЦИЈА НАКОН ЈЕДНАЕСТ ХАВАРИЈА ОВЕ ГОДИНЕ

За непуних осам месеци водоводна линија у Улици Ђорђа Андрејевића - Куна у насељу „Стара звезда“, изграђена од азбестних цеви које је одавно требало заменити, пуцала је 11 пута. Осим честих прекида у водоснабдевању, кажу станари, сада немају ни асфалт јер је на око 200 метара улице закрпа до закрпе

потпуно нову линију. Притисак је слаб, када би одвили вентил како треба све би се распало, допуњују се станари улице.

Упућују нас на свог комшију и председника Савета грађана Станова Милана Јовића, који је, кажу, потпуно упознат са проблемом. Он потврђује да су у Месној заједници подржали иницијативу грађана са 136 потписа из ове улице, која је званично предата градској управи. Почело је прикупљање потписа и у осталим улицама.

- Не да сам упознат са проблемом, ту исту невољу делим са својим комшијама. Сваког јутра се стрепи хоће ли бити воде, можемо ли да се истуширамо, или ћемо, по ко зна који пут, на посао отићи неуредни. Балони са водом су слика у сваком купатилу, а ту је 38 кућа, али око 50 домаћинстава, описује Јовић.

Може ли петиција нешто променити?, питамо.

- Дуго сам активан у Месној заједници Станова, сваки захтев мо-

гу показати, од 2000. године па до 2012. Некада Фонду за уређење грађевинског земљишта, а затим и Предузећу за изградњу града слати су захтеви и увек је приоритет Савету месне заједнице била вода, од прве до 14. улице изнад „Старе звезде“. Сећам се, и претходна кампања за локалне изборе 2008. године, бар када је реч о Станову, била је заснована на замени азбестних цеви. Нема другог решења, и комшије из осталих улица прикупљају потписе, каже Јовић.

■ Нема пара

Према Јовићевим речима, тачно је да је новац од Европске банке за обнову и развој био намењен за замену азбестних цеви, али је од 14 бочних улица водоводна линија замењена у петог, седмој и 12. улици, као и „главним“ саобраћајницама овог насеља, улицама Драге Тодоровића и Милана Обрадовића, а онда је настало затишје.

- Грађани су у праву када питају да ли је новац намењен искоришћен. Увек када покушам да добијем одговор када ће заменити дотрајале азбестне цеви, наглашава се да насеље има какву-такву мрежу, а има делова града где је нема уопште. Или се каже - ево, ради се на „кружном путу“ у Станову, а то није одговор. Иначе, водоводна линија у Радована Мићовића и улица и тротоари требало је да се ураде још пре 15 година. Верујте, житељи Станова су вишеструко оштећени, сами смо изградили водоводну линију, сами асфалтирали, а то је био квалитетан слој асфалта који је данас уништен, „Водовод“ 40 година наплаћује воду, а као и сви улагали смо у изградњу водоакмулације „Гружа“. Па, зар треба опет сами да градимо, пита Јовић.

Технички директор „Водовода“ Новица Милошевић каже да не спори што грађани кажу. Стање је есте алармантно, али када нема новца за нову водоводну линију због честих хаварија принуђени су да интервенишу, без обзира на трошкове.

- Нама је проблем изнад „Старе звезде“ познат. Тачно је да су до сада замењене линије у три улице. Наравно, то су легални потрошачи и грађани не плаћају прикључке. Јасно је да на основу броја хаварија одређујемо приоритете, а покушаћемо да договоримо са градом да наредне године прво уђемо у реконструкцију линије у Ђорђа Андрејевића - Куна, јер је зрела за то, тврди Милошевић.

Технички директор „Водовода“ каже да је интерес предузећа једнак интересима грађана и да је неопходно заменити дотрајале цеви, а осим у Станову сличних проблема има и у Бресници. Овог тренутка је око 30 одсто града покривено азбестним цевима, а када већ грађани причају о пет милиона евра и ненаменском коришћењу, Милошевић одговара:

- Не добија се новац од Европе тек тако. Од пет милиона евра искоришћено је четири милиона, изграђено је 17 километара канализационе и 22 километра водоводне мреже у граду. Кредит се користи под строгим условима. Изврше се радови, а банка исплаћује извођача, уз потпис надзорног органа Европске банке. Није то био кредит само за Станову, тврди он.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

НОВИ ИЗГЛЕД УЛИЦЕ ДУШАНА ЂОРЂЕВИЋА

РЕКОНСТРУКЦИЈА ПУТА У П

Шири коловоз

Ускоро ће прилаз граду из правца Тополе добити нови изглед, пошто се ради комплетна реконструкција магистралног и приступног пута у улицама Интернационалних бригада и Душана Ђорђевића. Укупна вредност радова, који се изводе на основу уговора, потписаног између Предузећа за изградњу града Крагујевац и ЈП „Путеви Србије“ је 420 милиона динара. Половину средстава обезбедио је град Крагујевац, а

ци у Аранђеловцу, погинуо је Зоран Н. (45) из Аранђеловца.

Након уласка у ископан канал дубине четири метра и ширине метар, ради постављања цеви за дренажу и канализацију, на њега и Сашу М. (36), такође из Аранђеловца, урушила се земља и затрпала их. Власник парцеле и још један радник успели су да их убрзо откопају и извуку из канала, али је екипа хитне медицинске помоћи код Зорана Н. констатовала смрт. Саша М. је пребачен у аранђеловачку болницу, где је утврђено да је задобио лаке телесне повреде.

Са овим догађајем упозната је и Републичка инспекција рада, а након утврђивања свих околности, по налогу заменика основног јавног тужиоца, биће предузете даље мере и радње.

У једном удесу шест повређених

У саобраћајној незгоди која се 5. августа, око 13,10 сати, догодила у Крагујевцу на раскрсници Југословенске и Улице Светислава Вуксановића, повређено је шест особа, од којих је једна задобила тешке телесне повреде опасне по живот.

ПОЛИЦИЈА

Кради и по граду и по селу

Крагујевачка полиција је, интензивним оперативним радом, открила трочлану групу из Крагујевца, која је, на подручју овог града, Смедерева, Трстеника и Кнића, извршила више од 20 кривичних дела крађе и тешке крађе. Ухапшен је Александар Ј. (24) и њему је одређена мера задржавања у трајању до 48 сати, за Миланом К. (21) интензивно се трага, а против А. Х. (17), с обзиром да се ради о малолетном лицу, биће поднета кривична пријава редовним путем.

Постоје основи сумње да су њих тројица, у периоду од априла до августа ове године, на сеоском подручју и у приградским насељима ових општина, одузимали стоку (овце, прасад, јагњад), бакарне казане за печење ракије, месингане бисте и металне ограде са гробаља, док су са улица односили поклопце шахти и решетке сливника кишне канализације. Сумња се и да су у Дреновцу код Крагујевца обили приватну радњу из које су одузели већу количину ауто делова. Извршењем о-

вих кривичних дела причињена је велика материјална штета.

Сумња се да су они животиње убијали чекићем, клали их на лицу места и користили за сопствене потребе. У насељу Илићево код Крагујевца власнику су заклали три јагњета, од којих су једно истог дана испекли, а два оставили у замрзивач. У вршење кривичних дела одлазили су различитим возилима, како не би били откривени.

Украдену робу су препродавали. Полиција је неке купце идентификовала и интензивно ради на проналажењу осталих купаца ове робе. Против њих ће бити поднете кривичне пријаве, због сумње да су извршили кривично дело прикривање.

Пре истека мере задржавања Александар Ј. ће, уз кривичну пријаву, бити спроведен надлежном истражном судији.

Радника убила урушена земља

Петог августа, приликом извођења земљаних радова у Ловћенској ули-

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 - 15 сати

Благајна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и рекламације 307 - 233 и 307 - 234

Бесплатан телефонски број за пријаву крађе струје 0800/360-330

КОНТРОЛА НА ПИЈАЦИ

Неисправни сир и кајмак

Велике врућине разлог су више да ових дана обратите пажњу на исправност осетљивих намирница које се користе у исхрани, а поготову млечних производа. На то упозоравају и резултати контроле које је недавно урадило предузеће „Градске тржнице“, у сарадњи са Институтом за јавно здравље, а

који су показали да је готово половина узорака млечних производа који се продају на крагујевачким пијацама „Аеродром“ и „Ердоглија“ била неисправна. Од 28 узетих узорака, 12 је било бактериолошки неисправно.

Код неисправних узорака сира и кајмака утврђено је присуство ешерихије коли. У питању је бактерија која када се нађе у храни указује на фекалну контаминацију, а код људи између, остало, може изазвати цревну инфекцију, праћену боловима у стомаку и повишеном температуром.

Продавцима код којих су пронађени бактериолошки неисправни производи забрањен је рад на пијаци до доношења резултата анализа који би потврдили исправност намирница које продају.

М. О.

ПЕТРОВЦУ

ка Тополи

преосталих 50 посто републички буџет.

На деоници у Улици Душана Ђорђевића, од предвиђених 2,1 километра, до сада је асфалтирано 1.450 метара. Урађена је комплетна реконструкција, која је подразумевала проширење коловоза, затим кишну и фекалну канализацију, као и водоводне линије. Према речима Вељка Мерџана, директора Предузећа за изградњу града, површинске воде биле су ве-

лики проблем у насељу Петровац, што је коначно решено кишном канализацијом.

Радови се изводе фазно, како не би био блокиран саобраћај у бочним улицама. Преостаје да се асфалтира још 700 метара и ураде тротоари како би улица до краја месеца била приведена намени. До застоја је дошло због потребе да се обезбеди гробље у Петровцу постављањем потпорних зидова, што ће бити реализовано у наредних петнаестак дана. Вредност радова које у Улици Душана Ђорђевића изводе радници предузећа Србија пут - Крагујевац је 100 милиона динара.

Управљајући возилом „БМВ“ Наташа В. (19) из Ратковића код Рековца претицала је „југо“ на делу пута на коме је претицање забрањено и то у тренутку када је ово возило, којим је управљао Миливоје А. (37) из Крагујевца, вршило скретање улево, у улици Светислава Вуксановића. Оба возила кретала су се смером из Крагујевца према Горњој Сабанци. „БМВ“ је налетео на леву бочну страну „југа“, а након тога слетео са коловоза и ударио у дрвену ограду.

Миливоје А. задобио је тешке телесне повреде опасне по живот и

налази се на лечењу у Клиничком центру у Крагујевцу. Поред Наташе В., лаке телесне повреде задобило је и четворо путника из возила „БМВ“, међу којима је су девојчица од 14 и дете од 7 година из Горње Сабанте.

Наташа В. је, након отпуштања из Клиничког центра у Крагујевцу, 6. Августа лишена слободе и, уз кривичну пријаву, спроведена истражном судији Основног суда, због постојања основа сумње да је извршила тешко дело против безбедности јавног саобраћаја.

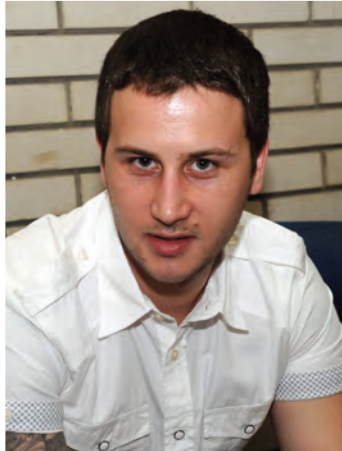
ДУШАН ФЛУЖН ТУЦАКОВИЋ, ПОБЕДНИК КОНКУРСА „НЛБ БАНКЕ“

Најбољи млади дизајнер

Креативно решење ове картице је естетски чисто, има занимљиву форму и блиско је генерацији којој је намењено - младима. Асоцира на скривено изненађење, не зна се шта је унутра, а очекивања су велика. Визуелни моменат скреће пажњу - дизајн је изузетно атрактиван за млађу популацију, те смо се управо зато одлучили да ово буде победник нашег конкурса.

Овако је стручни жири образложио победу младог Крагујевчанина Душана Флужн Туцаковића на конкурс за дизајн платне картице „НЛБ банке“. Овај двадесетчетворогодишњи момак дипломирао је графички дизајн на овдашњем Филолошко-уметничком факултету. Међутим, за њега се не може рећи да је само графички дизајнер, јер, како и сам воли да каже, на неки начин он живи уметност.

Иако врло млад, огледао се на многим креативним пољима. Заслужан је за визуелни идентитет неколико локалних сајтова, а најновије чедо му је prava-risa.com, чији је уједно и сувласник. Радио је и визуелни идентитет предизборне кампање за један од овдашњих локалних одбора, али је исто тако лани победио на

ДУШАН, ДИПЛОМАЦ ФИЛУМ-А, ЦРТА ОД КАДА ЗНА ЗА СЕБЕ

Победник конкурса за дизајн нове платне картице за младе заслужан је за визуелни идентитет неколико локалних сајтова, лани је победио на „Конверс графити сешну“, власник је студија „Флужн тату фектори“, а ускоро ће се крагујевачкој публици представити и као сликар

„Конверс графити сешну“. Душана многи годинама знају и као власника студија „Флужн тату фектори“, а ускоро ће се

крагујевачкој публици представити и као сликар.

- Цртам од када знам за себе, па се није постављало питање чиме ћу се бавити. Све што радим везано је за то. Као клинац сам цртао, онда сам у средњој школи почео са графитима, тада сам се заинтересовао и за тетоваже, чиме сам пре две го-

дине коначно почео да се бавим и професионално. То је занат коме нико од мајстора не жели да вас научи, па сам учио сам. Наручио сам опрему, а када је стигла једва да сам знао и како да је ставим, прича Душан о својим почецима.

Ипак, врло брзо је његов цртачки таленат дошао до изражаја и његове радове не мали број Крагујевчана носи поносно на својој кожи.

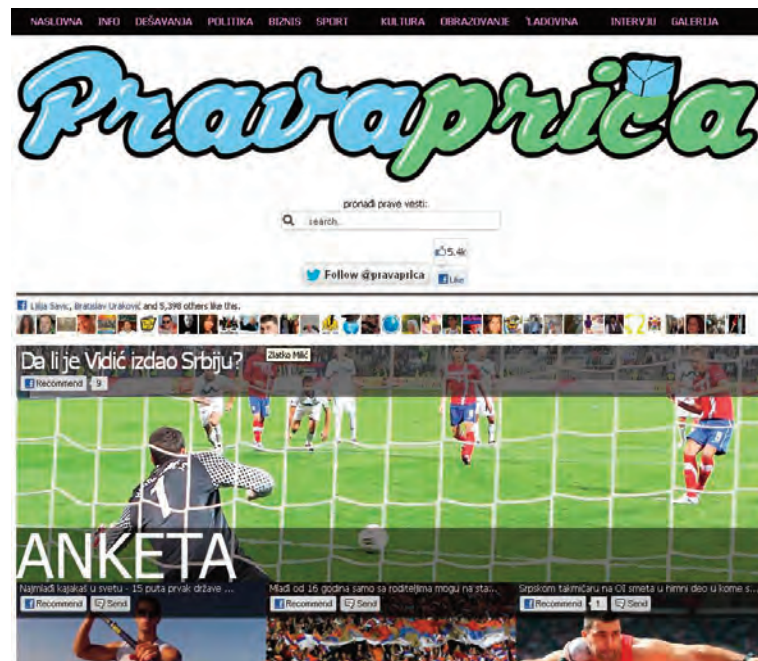
- Тетоважа, графити за мене је све то вид уметничког израза и не раздвајам их од сликарства или дизајна. Тетовирање носи једну дозу психолошког приступа жељама клијената, као и ноту различитости, слободе и симболизма. Неко целокупну животну причу жели да опише једном сликом, док за некога свака слика носи неки замрзнути тренутак и фрагмент догађаја који жели да сачува и ја сам ту да им то омогућим. Графити су, пак, и алтернативна уметност, али каткад и украс. Рецимо, радио сам праве уметничке графите у оквиру прошлогодишњег „Арсенал феста“, али и осликавао ентеријере неколико крагујевачких кафита. На неки начин, све што радим схватам само као различите облике уметности и трудим се да свему дам лични печат. Уколико је уметник искрен у свом аутентичном изразу, мислим да не постоји место које неће бити акустично за глас његових дела, каже наш саговорник.

Његов таленат препознао је и жири, чији је задатак био да изабере најбољи дизајн будуће платне картице „НЛБ банке“. Ова банка је, наимае, одлучила да дизајн нове платне картице намењене младима препусти дизајнерима млађим од 26 година. Међу стотинама пристиглих радова баш његов је одабран као најбољи, а Душану је припала и лепа награда од 150.000 динара.

- Идеју за баш овакав дизајн картице добио сам такоређи случајно. Наимае, сам облик картице асоцирао ме на конзерву сардина и тако сам одлучио да баш њу искористим приликом графичког решења. Жирију се та моја идеја највише свидела, мада мислим да је у конкуренцији било још неколико одличних радова, скромно напомиње Душан.

Упркос томе што се бави много чиме, Душан Флужн Туцаковић ипак каже да не ради пуно - јер ужива у сваком тренутку стварања.

М. ОБРЕНОВИЋ

ТЕТОВАЖЕ СУ ЗА ЊЕГА ВИД УМЕТНИЧКОГ ИЗРАЗА

ТЕТОВАЖЕ СУ ЗА ЊЕГА ВИД УМЕТНИЧКОГ ИЗРАЗА

МИСАОНЕ ИГРЕ ПОД РУДНИКОМ

Страгари - шумадијска престо

Прошлог викенда у Страгарима је одржан веома посећен бриџ турнир на којем су учешће узеле домаће снаге и играчи из Београда, Новог Сада, Јагодине, Чачка, Врњачке Бање и Краљева. Сви гости хвале добру организацију и сјајно гостопримство домаћина, јер је по њима најважнији смисао бриџа, као што и само име ове игре каже – повезивање људи

Пише Зоран Мишић

Иако би неки рекли да је ово за Риплијеву рубрику „Веровали или не“ и да информација о бриџ турниру у Страгарима звучи као да је „скинута“ са „Њуз нета“, веровали ви или не, али прошле суботе у сали за физичко тамошње школе „Јулијана Ђатић“ одржан је бриџ турнир. И то већ други (први је игран прошлог лета) који је упркос сезони годишњих одмора, актуелној Олимпијади и тропској врућини окупио 28 парова, односно 56 играча.

Организатор турнира је Бриџ клуб из Страгара (види антрфиле), а на њему су се сем тамошњих љубитеља мисаоних игара окупили и играчи из Београда, Новог Сада, Ја-

су и обавезне ознаке са странама света, јер се на турнирима ове игре „померају“ од стола до стола парови који седе у правцу Исток – Запад, док пар који седе на релацији Север – Југ остаје за столом. Обезбеђени су и „бриџ мејтови“ који помажу обрачуна података и „складиштењу“ резултата у судијски компјутер.

■ Нема „срећне руке“

Судија на овом турниру је Момчило Игњатовић из Београда, права личност да нас уведе у свет такмичарског бриџа. Он је активан играч од 1975. године, када се овом игром „заразио“ на београдском ПМФ-у. Касније је активно учествовао у раду великог бриџ клуба који постоји у „Сава центру“, а сада је члан најпознатијег и највећег српског колектива у овом спорту, Београдског такмичарског бриџ клуба.

Сем што је активан играч, Игњатовић је и организатор турнира и бриџ судија.

У такмичарском бриџу тежња је да се фактор среће искључи што је могуће више. Због тога играчи добијају сетове са већ подељеним картама, што се обави раније уз помоћ специјалног компјутерског програма. Због тога ће сви у једном тренутку имати исте карте, тако да не постоји могућност, као у обичном дељењу, да добијете више пута за редом јаке карте или „срећне руке“, већ све искључиво зависи од вашег играчког умећа и концентрације, тврди Игњатовић.

По његовом мишљењу бриџ у свету тренутно доживљава велику експанзију. Иако званично није олимпијски спорт, признат је од МОК-а као делатност и „упражњава“ се на олимпијадама мисаоних спортова уз шах, даме, покер и го (као и скребл и шого – шта год то било, а последња таква олимпијада одржана је у Прагу 2010. године.

Стање се и код нас променило. До пре пет-шест година државни на који начин није помагала или улагала у бриџ. Сада смо ушли у савез спортова и држава ту и тамо финансира одлазак репрезентације на првенства, набавку опреме, закуп простора, наводи Игњатовић, додајући да је бриџ савез добио дозволу од Министарства спорта да се организује и по школама као наставни предмет, што је већ заживело у две-три београдске школе.

То је много битно јер су водеће светске бриџ земље Италија, Америка, Енглеска, Француска и

ОТКУДА БРИѢ У СТРАГАРИМА

За мало и међународни турнир

Један од иницијатора играња бриџа у Страгарима и председник клуба у оснивању (недостају неке техничке ситнице око регистрације, иако клуб већ функционише две године) је и Слободан Петровић, велики заљубљеник у ову мисаону игру.

У Страгарима су се одувек бесомучно играле карте, али све остале игре сем бриџа, од рекреативних, преко коцкарских, до неких које је тешко објаснити човеку који није одавде. Ми смо пре више од две деценије покушали да играмо бриџ, али нам то није полазило за руком све до 2010. године. После деценија играња преференаса, нас неколико другара тада је одлучило да о-

снује клуб и заиста научи да игра бриџ. Покушали смо преко литературе, али тако није ишло, објашњава он. Распитали су се који им је бриџ клуб најближи и запутили се у Јагодину.

Тамо су нас дочекали људи из клуба „Два трефа“, са којима смо и данас велики пријатељи. Они су нам много помогли, од упућивања у основна правила бриџа, па до детаља како да оснујемо клуб, набавимо неопходне реквизите и да морамо да „идемо“ по турнирима на којима се игра прави такмичарски бриџ, прича Петровић.

Каже да је лакше било организовати страгарски турнир прошле године јер је због новине и „чари првине“ било и спонзора, али не крије понос што су успели да га организују и одрже и овога лета. Задовољан је што се манифестација „прочула“ и то по добром и задовољан је што су се прошлогодишњи учесници поново појавили и довели нове пријатеље и играче.

али никако стојећи, већ искључиво седећи.

Карте су по јачини поређане по значајима треф, каро – као „минорске“ или херц и пик као „мајорске“, а постоји и „безадутна игра“, нешто попут санса у преферансу. Такође, постоје и контре.

Контра у бриџу није увек кажњена, подучава нас судија Игњатовић, који има и титулу турнир менаџера.

По њему, бриџ је игра интелекта и логике.

Никада у бриџу нећете доживети исту ситуацију самим тим што је број комбинација немерљив. На првим такмичењима врше се обавезне допинг контроле играча, као код атлетичара, а ако неко од учесника турнира има неку лекарску терапију мора то раније да пријави организатору.

У Страгарима није баш тако ригорозно, више влада - френдли атмосфера. Дозвољени су и мобилни, али на нечујном моду.

Док северно-јужни парови остају на својим местима, источно-западни се ротирају. Турнир се захуктава, а својим саветима понекад интервенише и судија. Увек има недоумица и код искуснијих играча.

Судија гласно објављује промену, док са столова одјекује: „треф, па херц, па мала...“

Играч који је излицитирао игру зове се „одигравач“ и мора да испуни лицитацију - „контракт“, док његов саиграч у том случају „дами“ (не мора да буде буквалан превод са енглеског, може и лутка) онда као „робот“ следи његове инструкције коју карту да вуче „кроз“ противнике.

На столовима промичу карте за лицитацију: пас, алерт, стоп... Узети стихови се ређају вертикално,

ПРЕДСЕДНИК БРИѢ КЛУБА У СТРАГАРИМА СЛОБОДАН ПЕТРОВИЋ

СУДИЈА И ТУРНАМЕНТ МЕНАѢЕР МОМЧИЛО ИГЊАТОВИЋ

године, Врњачке Бање, Краљева, Чачка...

Већ од јутра домаћини их сачекују баш домаћински. Све редно: со и погача, домаћа, мед, коцке шећера, ладна вода, шљиве тек узбрале...

Столови у сали већ постављени. По правилима су ту „бидинг боксови“ (лицитациони комплети) јер се у бриџу, за разлику од на пример преферанса, лицитирање (или „контракт“ – преузимање обавезе да се одигра нешто и колико стихова узме) обавља не гласом, већ уз помоћ карата из овог комплета. Ту

ЧЛАНОВИ БРИѢ КЛУБА СТРАГАРИ

Холандија одавно схватиле да једино велика играчка база уроди касније квалитетом самих играча. Такође, бриџ је добар јер не познаје старосне и узрасне границе. Постоје активни играчи и у осмој деценији, попут легендарног Американца Боба Хамана који и данас активно игра и убраја се међу првих десет играча на свету, истиче Игњатовић, наглашавајући благодетно и терапеутско дејство бриџа као „менталне гимнастике“ у вези са свим болестима које утичу на мождане функције, попут разорног Алцхајмера.

Он је судио и на прошлогодишњем турниру у Страгарима и све око организације оцењује као добро и лепо.

У великим градовима смо се отуђили. Када дођем у Страгаре осећам то као повратак у нешто чисто, лепо и неискажено. Неко би могао да каже да су овдашњи организатори аматери, али то је оно најважније, јер су то ентузијастички искрено воле бриџ и желе да овде направе нешто од тога, сматра Игњатовић.

■ Игра интелекта и логике

По гледалишту искачени натписи: „Молимо вас да у тишини посматрате такмичење“. Господска је то игра.

Играње се по две сеансе од по 13 кола. Коло се састоји од два борда који укупно трају 15 минута. За време једног борда, односно у року од шест и по минута, треба да се обави лицитирање, договор шта ће се одиграти и одигравање партије. Такмичарски темпо је осам бордова на сат. После завршеног борда дозвољени су кратки коментари партије, као и кибицовање,

САГОВОРНИЦИ: МИЉАНА ЛАЦКОВИЋ И МИЛЕНА РАДИВОЈЕВИЋ ИЗ ЈАГОДИНЕ И ЗОРАН СИБИНОВИЋ И ВЕРА РАДОВАНОВИЋ ИЗ БЕОГРАДА

Ница брица

изгубљени хоризонтално, а потом се све карте истим редом враћају у сет за нови борд.

На првој половини прве сеансе, после шест и по одиграних бордова, воде Београђани Мирослав Благојевић и Владимир Стошић.

Неко због врућине и деоконцентрације укуцава погрешан резултат у бриц мејт, што судија Игњатовић брзо регулише и уноси праве податке. Време тече, лицитира се, купује, одиграва, контрира.

Судија „качи“ резултате првог дела такмичења – прве сеансе на врата сале. Сви су заинтересовани да виде свој (не)успех. После првог дела и даље воде Благојевић и Стошић. А домаћини Бобан и његов пар Мића, како то дипломатски да саопштимо – рецимо да су најбоље пласирани домаћи пар.

Жаргонски речено „затвара се радња“, пауза до 17 сати. Ручак и одмор. Уз срнећи гулаш препричавају се потези „двер каре“, „питање за мајоре“, ко је коме „скинуо“ девет штихова или пет трефова... Садржајно, узбудљиво, динамично, инспиративно...

■ Страгари „купују“ из прве

Један од два „чисто“ женска пара (други је из Београда) чине играчице из Јагодине Миљана Лацковић и Милена Радивојевић. Миљана игра осам година, а Милена још дуже. Обе су чланови клуба „Два трефа“.

СТРАГАРАЧКИ БРИЦ КВАРТЕТ: БОРД ЖЕНСКИХ ПАРОВА

- Биле смо и прошле године. Допало нам се како су све организовали, као и њихова гостољубивост, па смо се појавиле и ове године. Баш је све супер и на Страгарце као домаћине немамо баш никакву замерку, кажу Јагодинке.

Учесник турнира је и Зоран Сибиновић из Београда, председник судијске комисије Бриц савеза Србије. Судио је на прошлом турниру у Страгарима, а ове је дошао као играч.

- И прошле и ове године организација је баш добра. Данашњи турнир је нешто слабије посећенији, али је и даље један од најпосећенијих у Србији, ако изузмемо Врњачку Бану, која је главна брицера ска дистанца последњих десетак година. Велику традицију има и турнир у Банатском Новом Селу који и јесте највећи турнир у Србији због близине и повезаности са играчима из Румуније, објашњава Сибиновић.

Он наводи неславан рекорд када су се недавно на београдском турниру појавила само два пара.

- Пре више од двадесет година, када је у Србији било само два-три клуба, а данас их је десетак, долазило је преко 40 парова. Због тога је манифестација у Страгарима изузетно успела, наглашава он, додајући да су због овог турнира неки прекинули своје годишње одморе и допутовали са Златибора и Копанника у Страгаре.

Играчица Вера Радвановић из Београда члан је клуба „Дами“ и први пут је у Страгарима.

- Предивно је овде. Свиђа ми се атмосфера, само место... Не могу да замислим лепше проведен викенд него овако конципиран бриц турнир у Страгарима, каже Вера.

Почиње и друга сеанса и нових 13 кола, односно дуплих бордова. Живо и динамично за свих 14 столова. Ту и тамо „падне“ по нека духовита опаска типа: „Истопићу се на пола турнира“, али се и даље лицитира и контрира.

На првој половини друге сеансе и даље убедљиво воде Благојевић и Стошић.

- Они воде за читава два „добра дељења“, појашњава судија Игњатовић.

Три кола пред крај судија галантно „додељује“ додатних три минута за пушаче. Неки се шале на „скинуте фитове“, други хвале „треће беле“, док су трећи симпатично самокритични: „У првој сеанси баш нас није хтело, а у другој смо нагло пали“.

Али, бриц сузама не верује. Побеђују суверено Благојевић и Стошић. Ипак, чека се десетак минута за проверу резултата како би били веродостојни.

Мирослав Благојевић каже да је „релативно таз“ у овим водама јер бриц активно игра тек седам-осам година. Члан је београдског „Ас“ клуба. Његов колега Владимир Стошић играч је пуних 37 година и председник је највећег клуба на овим просторима, већ помињаног

београдског БТБК. Благојевић је учествовао и на прошлогодишњем турниру, док је Стошић у Страгарима премијерно. Обојица истичу како су се Страгари значајно примакли најозбиљнијим турнирима.

На турнир су стигли са Златибора и признају да нису очекивали тријумф.

- Прижељкивали смо треће место. Стошић користи медијску промоцију да да савет млађим играчима да током турнирских надметања са више кола не троше узалуд снагу, већ да је „распореди“ и истим темпом одиграју читав турнир.

- Дешава се да млађим играчима попусти концентрација у последњих пола сата игре и упропасте све што су до тада урадили. У томе је и тајна нашег успеха. Одиграли смо читава такмичење у приближно истом ритму и победили, кажу они и одлазе да приме трофеје и награде – шајкаче за победнике. Благојевић и Стошић са трона су скинули прошлогодишњи победнички пар, овогодишње вице-шампионе, такође из Београда, Зорана Коцића и Душана Пешића, док је треће место припало опет играчима из Београда Биљани Талијан и Урошу Брадићу.

Специјалне награде (шајкача и марама) припале су најбоље пласираним а ненаграђеном мешовитом пару Зорици Цигурски и Славиши Марковићу из Јагодине, док су победници друге сеансе били Београђани Весна Даниловић и Небојша Богдановић.

До виђења следеће године.

ПЕТАР И МАРИЈА НА ЦРКВНОМ ВЕНЧАЊУ

РУСКО ВЕНЧАЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Шприцер - најбољи преводац

Московљанин Петар Кељевић, који је у Србији провео тек пар ђачких распуста, решио је да се са Рускињом Маријом венча баш у Крагујевцу. Гости, Руси и Срби, лако су се споразумевали кад је грлом почео да им клизи хладан шприцер

Петар Кељевић, младожења, од оца Милоша, Србина, и мајке Олге, Рускиње, лане је био у Крагујевцу. Обрео се испред Саборне цркве у центру града и тада решио да се ту венча са својом изабраницом Маријом, која је, као и он, из Москве.

- Ја сам био и видео. Тада сам знао да је то право место, то је моја... као што има дрво, мој... корен ми је овде, а то је битно за човека, каже Петар, несигуран на српском, али далеко сигурнији док је у цркви пољупцем „печатирао“ управо дати завет.

Младожењин отац Милош свадбу је уприличио у Ердечу. На капији свабени венац, у дворишту гости, хармоникаш растеже „далапу“, народ пије и пева. Рекло би се - уобичајена слика недељом ујутру у српској кући где се спрема свадба. Необично је је-

дино што младенци и њихови родитељи разговарају на руском!

- Моја породица, два сина, супруга и ја, живи у Москви. Мој син је хтео да се венча овде. С обзиром да ми је супруга Рускиња, да су ми оба сина рођена у Москви и да ми је снаха из тог града, морам да признам да ми је било драго због такве његове одлуке, хвали се Милош.

Младенци, збуњени великом врућином, једва су дочекали да у хладовини цркве приђу олтару. Њихове мајке, Рускиње Олга и Љубов, знају како се улази у цркву и повезују марама. Пошто су пред Богом дали завет, враћају се кући како би млада бацила сито.

- Слатка ова млада. Само не зна како се баца сито, а ми не знамо руски, па се мало натезасмо. Прави проблем испаде наконче, никако млади да објаснимо шта ће са њим. Махасмо рукама, окретасмо се око себе, ма били смо у голој води док мисију „наконче“ не решисмо, каже гошћа са младожењине стране.

- Волим како је лепа Србија, природу, али волим и што сте весео народ. Српска кухиња је ипак моје највеће искушење, много бих се овде угојила, каже млада, а преводи свекар Милош.

Гости се селе у кафану „Крчма“. Сала климатизована, млада пресрећна, оркестар уигран. Гости са младине стране, супротно очекивањима, не пију вотку. Кажу да су потпуно „навучени“ на хладан шприцер и пиво. Пред Рускињама вермут. Једино их музика буни. Грми „Вила Бана са планине звала“. И

коло иде траљаво, али младаина мама Олга не одустаје. Стигоше и трубачи, Руси се помало и уплашише, али млади бро поста јасно како се парамма „пуни труба“. Тек када су пустили са ЦД руску музику, „баћушке“ скроз живнуше, а ладан шприцер обриса све језичке и остале границе.

ОТАЦ МИЛОШ СРЕЂАН ЗБОГ ОДЛУКЕ СИНА ДА СЕ ВЕНЧА У КРАГУЈЕВЦУ

Свекар и поносан отац Милош Кељевић објасни да се у Крагујевцу доселио из села поред Тутина, а из Крагујевца у Русију отишао још 1988. године. Када се запослио, упознао је рускињу Олгу са којом се убрзо оженио. Добили су сина, садашњег младожењу, и после годину дана су дошли у Крагујевца, где је имао кућу. Запослио се у „Застави“, а Олга је радила све и свашта, није презала ни од њиве, радила је под наднице. Тешко се живело. Онда је почео рат, па санкције. Вратили су се у Москву, где им се родио други син Влатко. У Русији је почео бољи живот. Обоје су имали добар посао, купили су велики стан у Москви.

Петар је завршио факултет, упознао Марију, а када је и она дипломирала решили су да се узму и то баш у срцу Шумадије.

М. ЈЕФТОВИЋ

ПРИЈЕ ОЛГА И ЉУБОВ У САБОРНОЈ ЦРКВИ

Цицерон је рекао да човек који је направио библиотеку у кући - кући је подарио душу. Учили су нас да је књига најбољи човек пријатељ, али су већ одавно дошла таква времена да смо изгледа окренули леђа свим пријатељима, па и овом - књизи. Истина је да је свака библиотека аутобиографска, јер и без помнијег проучавања, већ само лемтично баченим погледом можете да сагледате афинитете и стремљења њеног власника, његов сензитивитет, „душу“, блискост политичких опција и опредељења...

Годинама и деценијама брижљиво стваране, а Бирел је мудро закључио да се „библиотеке не праве, него расту“, данас, очито ником потребне, нестају за трен. Тако и ова „јунакиња наше тужне приче“, с љубављу негована „башта душе“ једног нашег суграђанина, завршава не на „сметлишту историје“, него на правом, односећи у „литерарни гроб“ сву своју „ризницу знања и мудрости, књижевног блага и лепоте“. Приликом реновирања викендице библиотеци је пресушено, а већ на први поглед се види да ју је покојни власник са гуштом и мераком декадама пабирчио. Попут осуђеника који се већ помирио са пресудом, леже књиге побацине и набацине у врту, али не рајском, него оном викендашском - обичном.

Чега ту све нема, да човек не може да одоли да погледа, упркос подневном сунцу које „пали“ и негостуљубивим комшијским пчелама.

Драме Велимира Веце Лукића „Тбанска куга, Нечајев и остали“, Јефтученкова поезија „Да и не“, Јесењин на руском, па и Његошева „Луча микрокозма на истом језику“, па српска „Велика басмарица“, дела Трише Кацлеровића, грузијски спев „Шота Руставели“ о овом националном јунаку из 12. века (на грузијском - чаробно) и читљивијем и на овим просторима чешће коришћеном руском. Па, речници свих врста и фела, француско-руски словар, речник бугарског, граматика чешког

НЕСТАНАК ЈЕДНЕ БИБЛИОТЕКЕ

Почупан врт

НЕКАДА СУ СЕ И ФИЛМОВИ „ПОТКОВАНИЈЕ“ ГЛЕДАЛИ

језика... Са сваком гомилом књига која се руши на земљу - класици само навиру: роман „Кристифор Мартин“ нобеловца Вилијама Голдинга, аутора славнијег „Господара мува“, Толстојева „Азбука“, Пабло Неруда на једном „некада братском језику“, Молијеров „Грађанин племић“, „Римска лирика“ Миодрага Павловића са избором Хорацијевићевих, Катувових, Тибулових, Проперцијевићевих и Вергилијевићевих стихова, „Огледи“ Богдана Поповића... Гогољ, Достојевски, Чехов... на српском, руском, француском и енглеском...

Па раритетно стрип издање о побуну руских декабриста почетком

претпрошлог века, албуми са сличицама Еуро 1988. (победили Холандези) и четири године касније када се, да парафразирамо стих домаћег кантаутора, „у Шведској играло оно првенство без нас“... Па Прва савезна лига 1992. године - цинички би рекли и последња. Сви знамо како је то „првенство прошло“... Живот чине сећања, ситнице, успомене, а један, и то цео, је ту пред нама, у часописима и књигама.

Има и оне „некадашње“ литературе од „Палих за лепша свитања“, преко „Црвеног коњаника“ у издању „Каравеле“ (Тихи Дон за деду), историје пионирске организације од 1942. до 1982. године, до ратних ис(по)вести партизана из Крагујевачког одреда, соцреалистичких монографија „Ростов на Дону“ или „Вуковар и Вуковарци“, Гагаринове „Реч сину“, до јубиларног издања завојеног поэта „Годови трајања“ (у питању је „Застава“) поводом 135. годишњице фабрике.

Ту је и историја кинематографије (у три тома), позоришне критике

Упркос све већем броју издања и издавача, књига, она класична, добра, мудра и лепа, данас мало кога интересује. Тако је недавно „отишла“ и читава једна приватна библиотека, брижљиво и с љубављу деценијама стварана

ЛЕГЕНДАРНИ ГРУЗИЈСКИ СПЕВ НА МАТЕРЊЕМ И РУСКОМ

Мухарема Первића, поезија Беле Ахмадулине, „Зелени витез“ тетка Десе „национале“, Њекасов, „Пораз“ од Фадејева у култном издању „Реч и мисао“... Па свевременски дражесни мангупчић „Том Сојер“, Андерсенов „Свињар“, легендарни Дизни-

јеви пегави далматинци (са све плочом уз књигу), неуморни враголасти Тил Ојленшпигел, али и солфеђо за ниже разреде музичке школе. Од детињства па до гроба.

Антологије бугарске, румунске, руске и француске поезије, есеји највећих енглеских песника о песништву, романитичан бедекер Венеције, али и литература попут Милошевићевог (мисли се на Николу) „Марксизам и језуитизам“ са посветом аутора, Берђајев и „Извор и смисао руског комунизма“ (ау, на латиници) и, наравно, где без њега, „Како се калио челик“.

Па Леонид Леонов, Хемингвеј, Ахматова, Исак Самоковлија, али и Балша Брковић... Гетеов „Фауст“ на „свим језицима“...

Читава плејада крагујевачких песника, од Доре Пилковић Петани, до Николе Милојевића, стари „Кораци“ из 1968. године у „којима су корачали“ Добрица Ерић, Зоран Спасојевић, Милан Николић, Димитрије Тадић, Расим Љубијанкић, Сава Барачков...

Налетимо на „Србију, бре“ од Игњатовића, па на култно „Просветино издање“ незаобилазних „Морекса“ Сент Џон Перс, нобеловац, по многим „оличене француског духа“, аутор вечне „Анабазе“ у преводу Борислава Радовића које је за штампу 1963. године приредио Миодраг Павловић.

„Рај сам одувек замишљао као својеврсну библиотеку“, рекао је

славни аргентински књижевник Борхес. Али, очигледно да овај рај има свој крај. Стиже камион и духовити драјвер, попут Харона који превози на онај свет, са здравонардским осмехом зајучује:

- Шта се читали, читали сте.

Амин! Још само по једно пиво у оближњем селском дућану за покој душе овој библиотеци. Све ће их више бити. А, наравно, и

њеном власнику, чију „заоставштину“ нисмо стигли темељније ни да погледамо, већ само да загребемо. Имало се ту штошта прочитати, научити и запамтити. Али, цабе, ломача је већ потпаљена, а ватра не прашта.

З. МИШИЋ

ХАЦИ ЉУБА, ПОСЛЕДЊИ АБАЦИЈА У СТРАГАРИМА

Чакшире од старог шињела

ХАЦИ ЉУБИША ТИМОТИЈЕВИЋ

Ако нађу добар материјал, трубу или рестлове од кангара или чоје, биће бриц панталона, чакшира и шајкача, летњих и зимских, поручује мајстор својим муптеријама

Кројачка радња „Страгари“ једва се називе у истоименој варошици. Окружена угоститељским објектима, не види се од кафанских гостију и њихових паркираних аутомобила. Кроз таму дебелог хлада и густог дуванског дима једино се види бела хартија са натписом „НЕ ПСУЈ БОГА“. После силних графита о Ђаволу, неко се сетио и Бога да спомене, па сам морао да привирим и видим ко и зашто.

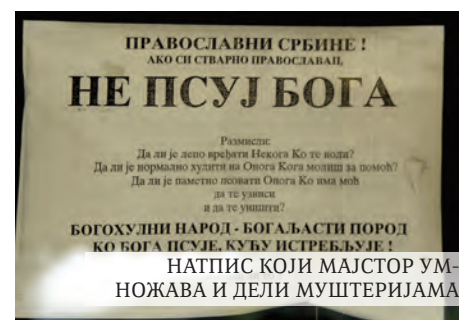
Власник, осамдесетогодишњи кројач у пензији Хаџи Љубиша Тимотијевић, обишао је сва света места, а овај памфлет добио је од туристичког водича у Москви 1980. године. Одмах га је ископирао у сто примерака и делио заинтересованима. Подели их месечно најмање педесет, а кад је вашар и преко сто.

Војску је одслужио у Ваљеву и одмах се прихватио заната код свог оца Милета абације, од кога је наследио и радњу. У њој је на тезгама цинс, а на њему шајкаче. По зидовима на штеклицама корпорани (блузе

са гајтанима), јелеци, бриц панталоне, чакшире - некад понос абацијског заната. На продају је и један рад његовог покојног оца који је сада власништво породице Марјановић из Горње Шаторње.

Абација се називао занатлија који шије одело од сукна, а терзија, шнајдер или кројач који користи fine тканине или куповне материјале. Кројило се, шило и везло по жељи купца. Иглом су ручно пробадали сукно. Од алата су имали утију (врста старе пегле), колтату (даску за пеглање), басацук (дашчицу преко које су пегла), закачку (са којом потискују иглу) и дрвени аршин. Абацијски вез се радио гајтаном на грубим тканинама, а терзије су везле срмом, шљокицама по кадифи, сомоту, чоји и нежним тканинама, подсетила нас је старина.

Данас крпачим да надопуним пензију од 15.000 која ми оде на лекове. Шијем и овај кепер и тексас за иљадарку и, ретко, шајкачу за 500 динара са мојим материјалом. Ретко ко хоће бриц панталоне или чакшире. Чакшире кројим од старог шињела. Највише мењам шнириве домаћинима без домаћице. Зло и наопако ако се настави овако, са пуно горчине кроз зубе о занату, али и животу коментарише Хаџи Љуба, који у бога верује, а за народ ради по потреби и за никакве паре.

Радио би и више, али нема се чим. Кангара и чоје које је правио Параћин више нема, као и конца „бућ“ за вез из Прилепа. Нада се бољим данима, све мустре има у глави. Све му је једно да ли муштерија има сто или педесет кила. Ако нађу добар материјал, трубу или рестлове од кангара или чоје биће бриц панталона, чакшира, шајкача и летњих и зимских.

ТЕКСТ И ФОТО: М. ИГЊАТОВИЋ

ЈЕЛЕК И ЧАКШИРЕ ВРХУНСКЕ ИЗРАДЕ

КРАГУЈЕВАЧКИ ФЕСТИВАЛ ПОЕЗИЈЕ

Песнички двобоји

Песници, њих шеснаест, из Србије, Хрватске и Босне и Херцеговине, такмичиће се за наслов најбољег на првом фестивалу поезије у Крагујевцу под називом „Kragujevac open poetry”. Ова такмичарско-песничка манифестација биће организована у суботу, 11. августа, у „Арт кафе-галерији” СКЦ-а, од 19 часова. Од преко стотину пријава, које су пристигли на конкурс, трочлани жири одабрао је најбоље, који ће бити подељени у две групе – црвене и плаве. У кратким песничким двобојима публика ће бирати „бољег” који иде у следећи круг до великог финала. Жребанем на почетку фестивала направиле се „костур”, па ће тако песници из квалификација стићи до четврт, полуфинала и финала, у коме најбоље очекују и награде.

Идеја покретања ове манифестације је успостављање нове сцене са које би се чуо „живи”, пробрани говор младих песничких снага. Организатори ове манифестације су овдашњи новинари и песници, окупљени око неформалне групе „Про култ” и СКЦ.

Ове године фестивал ће трајати само један дан, а од следеће године план је да фестивал траје неколико дана.

Акција, коју је покренуло неколико овдашњих културних посленика најпре се придружио и подржао СКЦ, а потом и галерија „Арт”, Народна библиотека „Вук Караџић”, али и истакнути песници, књижевници и глумци Крагујевца. Између осталог идеја фестивала је да покрене нову културну индустрију у Крагујевцу.

– Култура се развија једино уколико се развија једино уколико овдашњих културних посленика најпре се придружио и подржао СКЦ, а потом и галерија „Арт”, Народна библиотека „Вук Караџић”, али и истакнути песници, књижевници и глумци Крагујевца. Између осталог идеја фестивала је да покрене нову културну индустрију у Крагујевцу.

лико се развија изван утабаних стаза, јер, по својој структури и друштвеној функцији, а поготову кад је реч о уметности, она јесте нарушавање рутинских облика рада и комуникације. Смисао културе, најзад, управо је у томе да подстиче ново искуство, објашњавају организатори.

Према њиховим речима „Kragujevac open poetry” радиће на афирмацији песничтва кроз различите медије.

– Култура се мери „полетом стиха” и ово ће бити прилика да преко овог „тест” фестивала у нашој средини оснажимо улогу поезије као начина живљења и сценског деловања. Идеја је да се поезија приближи публици – од обичних пролазника до угледних књижевника, на оригиналан, занимљив и аутентичан начин, а са циљем да се оповргну предраде да је поезија безначајна, маргинализована и непотребна човеку данас, кажу организатори ове манифестације.

За све учеснике обезбеђене су и награде, а спонзор прве награде је „Сунце Маринковић”.

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ И ПЕРКУСИЈЕ

Поема за уду бубањ

У петак, 10. августа, у СКЦ одржаће се необично књижевно вече. Наиме, Ненад Глишић ће извести поему написану за уду бубањ, а потом ће уследити промоција овог инструмента које прави Крагујевчанин Драган Радојичић. Такође, свако ко буде желео биће у прилици и да се опроба на овом афричком бубњу.

Уду је глинени бубањ који је служио и као посуда за преношење воде, а традиционално су га израђивале само жене. Корени су му у Нигерији. На игбо језику уду значи брод. Свира се лупањем по отвору за воду који притиском ваздуха даје занимљиве звукове. Данас га користе перкусионисти у различитим музичким правцима.

Иначе, Драган Радојичић Гиле је крагујевачки уметник, блогер и грнчар, по чему је и најпознатији. Израђује украсне, употребне и уникатне керамике у својој радионици „НИГ”, а заступљене су све технике: теракота, мајолика, полупорцелан и каменина.

Ненад Глишић, аутор поеме, до сада је објавио осам књига (песме, кратке приче и роман). Уредник је Књижевне трибине крагујевачког Студентског културног центра.

КОНКУРСИ

Изолагачка сезона Суиермаркета

Сликари, фотографи, вајари, дизајнери, креатори, архитекте, појединци или групе, уметници са иновативним и креативним делма – од животног концепта до предмета – позвани су да се пријаве на конкурс који је Супермаркет концепт сторе расписао за излагачку сезону 2012/13.

За учешће на конкурс потребно је послати концепт изложбе, портфолио са радовима које бисте изложили, техничку спецификацију изложбе, биографију уметника.

Сву потребну документацију послати на mail: press@supermarket.rs са назнаком „Конкурс за излагачку сезону 2012/13”, или на адресу: Супермаркет „concept store”, Вишњићева 10, 11000 Београд. Конкурс је отворен до 25. септембра, а резултати ће бити објављени до 15. октобра.

Осам тематских изложби

„Улична галерија”, јединствени изложбени простор у пролазу у Безистану на Терезијама у Београду, расписала је конкурс за излагање ангажованих уметничких радова до краја 2012. године. Планирано је осам тематских изложби, а теме су везане за важна друштвена питања која, према мишљењу организатора, нису довољно присутна у јавности.

Конкурс је отворен до 1. септембра, а ова галерија обезбеђује продукцију радова и целокупну организацију изложбе.

„Улична галерија” организује осам тематских изложби ангажоване уметности покушава да скрене пажњу јавности на широк спектар друштвених тема и питања, у намери да грађанима пружи могућност сагледавања њихове важности. Изложбе ће пратити јавне дискусије о адресираним темама.

Конкурсна пријава, коју треба послати на office@tikkoart.rs, треба да садржи радове у дигиталном облику у малој резолуцији, биографију и уметничку изјаву (опис и јасно образложење концепта изложбе).

Позив на путовање

Издавачка кућа „Моно и Мањана” и књижевна група „Проза на путу” (П-70) расписали су конкурс за књижевну награду „Позив на путовање” која се додељује за рукопис прве или друге прозне књиге (роман, збирка прича, путопис, дневник, хибридни жанр), у циљу афирмисања савремене прозе у најбољем духу „Савета младом писцу” Данила Киша.

Конкурс је отворен до 25. августа.

У жирију су Александар Јерков, Слободан Владушић, Владимир Кеџмановић, Дејан Стојиљковић, Никола Маловић и Марко Крстић, уз прошлогодишње победнике конкурса. Добитник награде биће проглашен 5. октобра, а награђено дело биће објављено за Сајам књига.

МАЛИ ФОРМАТ У „МОСТОВИМА БАЛКАНА”

Слобода стваралачког израза

У галерији „Мостови Балкана” отворена је изложба радова малог формата чланова УЛУПУДС-а. Једна од важнијих предности изложбе, где је једини „услов” који уметници морају да поштују изразити се у малом формату, јесте то што на њој може да се представи и велики број радова. Тако смо на овогодишњој изложби у прилици да видимо дела чак 76 уметника. Управо та бројност која специфично исказује заинтересованост стваралаца за излагање, ову манифестацију сврстава у велику групну изложбу са обиљем радова и уметничких поетика.

МАЛИ ФОРМАТ АЛЕКСАНДРА АНТОНИЋА

Свежа концепција организатора изложбе „Мали формат” је да, од ове године, осим чланова сликарско графичке секције

УЛУПУДС-а, право учешћа на њој имају и уметници из других области стваралаштва (фотографи, дизајнери, историчари уметности, керамичари.). Осим ограничења у формату изложба нема прокламовану тему што уметницима пружа потпуну слободу стваралачког израза како по питању мотива тако и технике.

– Уметничко дело не мора да настане као резултат претходног промишљања, већ као спонтана реакција, одговор на провокацију или просто акција, запис, бележење. За уметника овде је изазов управо у процесу стварања када се сналазе у простору, микро свету и његовим правилима, наводи Тина Марић, историчарка уметности.

Представљени су радови у различитим медијима, преко слика,

цртежа, графика, али и мозаика и фотографија

– Тако сви заједно чине простор колективне размене идеја, унутар сопственог простора галерије, али и у односу на промене амбијената којима се обраћају, подстичући уметност и уметнике да путем дијалога креирају сопствени идентитет и различитост, сматра Тина Марић.

Изложба ће обићи више градова Србије и у сваком граду публика ће моћи да гласа за радове који им се допадне. Поред награде за аутора који буде имао највише гласова у свим градовима, у сваком граду један од посетилаца добиће рад на поклон од аутора који је добио највише гласова.

Изложба ће бити отворена до 16. августа.

„АЛНАРИ” НАГРАЂУЈЕ Дрски план

Два најбржа читаоца „Крагујевачких” биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов издавачке куће „Алнари”. Потребно је да у петак, 10. августа, позовете 034 333 111, после 10 часова и добићете роман „Скандалозно”, ауторке Тили Багшо. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан” у Рода центру.

Саша Милер долази на Кејмбрик како би остварила свој сан. Након што јој срце украде сексепилни професор Тео Декстер, скандал ће је присилити на одлазак. У међувремену, Тео постаје телевизијска звезда, а његова напаћена супруга Тереза коначно схвата да су поверење и верност две речи које он не разуме. Неколико година касније, ове ће се две жене удружити у дрском плану како би поразиле мушкарца који их је обе умало уништио.

Издавачка кућа „Алнари” током августа обрадоваће све припаднице лепшег пола. Куповином једног од четири одабрана наслова у било којој књижари „Вулкан” или на сајту њњ.алнари.рс, добијате на поклон „Класици” ајлајнер или сенку за очи, по сопственом избору. Наслови уз које се добија ова козметика су: „Док нисам срела тебе” Џоџо Мојес, „Најбоље другарице” Лорен Фокс, „Крај једне љубавне приче” Грејама Грина и „Кућа немогућих љубави” Кристине Лопез Бариро.

У БИОСКОПУ

Фантастике и акција

Овај август у српским биоскопима резервисан је за СФ, акциони и шпијунски жанр. Пред гледаоцима ће се наћи римејк чувеног „Тоталног опозива”, други део „Плаћеника” који окупља највеће холивудске акционе звезде и нови филм о чувеном шпијуну Борну.

„Тотални опозив” у биоскопе стиже ове недеље, а реч је о филму са Колином Фарелом, римејком из 1990. године, у коме је Арнолд Шварценегер тумачио улогу Дагласа Квејда. „Тотални опозив” је заснован на чувеној причи Филипа К. Дика која говори о танкој граници између стварности и сећања. Дагласу Квејду, раднику у фабрици, претварање снова у сећања, које нуди компанија „Рикол”, звучи као савршени бег од његовог стресног живота. Међутим, када се читав процес искомпликује, он почиње да верује да је шпијун и бежи од полиције коју контролише Кохаген, предводник слободног света. Филм је режирао Лен Вајсман, а поред Фарела играју и: Брајан Кренстон, Кејт Бекинсејл, Џесика Бил, Џон Шо.

Саму недељу дана касније стижу и „Плаћеници 2”. У филму глуме Силвестер Сталоне, Џејсон Статам, Џет Ли, Долф Лундгрин, Брус Вилис, Арнолд Шварценегер, Тери Круз и Ренди Кутур. Филм је настао према сценарију који су написали Ричард Венк и Силвестер Сталоне.

Претпоследње недеље августа премијерно ће бити приказано остварење „Борново наслеђе”. Творац приче који стоји иза серијала о Борну Тони Гилрој режира ново поглавље ове изузетно популарне шпијунске франшизе, коју је створио Роберт Ладлам. У овом делу упознајемо се са новим јунаком (Цереми Ренер), чије ће „живот или смрт” ситуације бити покренуте дешавањима из прва три дела филма. Ренеру се придружује још нових ликова које тумаче: Рејчел Вајс, Едвард Нортон, Стејси Кич и Оскар Ајзак, а своје улоге из претходних делова понављају: Албер Фини, Џоан Ален, Дејвид Стратерн и Скот Глен.

ШУМАДИЈСКЕ ПРИЧЕ

Чекајући Лазара

Пише Владимир Јагличић

Доле, од пута, учрнула се сенка. На јари, она је једва видљива, али се да видети (ако исколачиш око). Црна је због косе и јелечета, иначе јој је сукња црвена или жута (на јари отворене боје гуде сјај и стапају се једна у другу, остану само бела и црна). Има те две сукње које облачи, наизменично. Она никада не долази на главни улаз касарне. Уосталом, тамо је не би ни пропустили. Не би ни Лазара пустили, чак и кад најави посету, више пута су га већ одбили. Она чека, тамо, доле, на ободу последње ливаде, у подножју узвишице, где касарна тек почиње. Тамо су се састајали кад Лазару не би дозволили да изађе с пропуснице - јер је она велика рупа на бодљикавој жичаној оградџи баш крај пута, може се провући ко и како хоће, иако је стража на стотињак корака. Стотињак корака је превелика удаљеност да би се надгледала таква једна рупетина. Ако баш и угледа Лазара, стражар ће замирити, и то је све. Није то једина провала на оградџи, има их неколико. Ако команда жели да се војници не провлаче кроз сличне пролазе, и не беже из касарне, нека закрпе жичану оградџу.

Она је чекала Лазара. Знало се да га чека. Долазила је због њега. Чекала је да се појави. Али, Лазар се није појављивао, иако га је она чекала.

Чекала га је годинама. Можда и деценијама. Можда и више.

Нисмо могли да одредимо њене године, али смо знали кога чека и зашто долази у касарну. Чекала је Лазара.

О њој и Лазару колале су нејасне легенде. Лазар је, некада, скоро сигурно, постојао. Али, то више није могло да се докаже. Био је, наводно, војник, у овој истој касарни у којој смо војску служили и ми. Лазар је, тако причају старешине, са својом мајком и сестром које су му дошле у посету, изашао у оближњи ресторан, на ручак. У ресторану су им се придружили резервисти, Гавра и Сенад, које је Лазар упознао на вежби. Кад су за сто изнели прасеће месо, Сенад је рекао:

- Крметину ни мој цуко не једе.

И сви су се насмејали.

А Гавра је на тај смех, додао:

- Псеће ли вере!

Онда су се потукли, дошла је полиција, Лазар је морао да оде у војну полицију, дао је изјаву. У полицији је упознао Сенадову сестру која је молила да пусте њеног брата на слободу. Вероватно су га пустили, али сигурно не због молби његове сестре. Пустили су га зато што ухапшене, кад-тад, пусте. Можда их и хапсе само зато да би их, потом, пустили.

Лазар је са Сенадовом сес-

тром отишао у биоскоп, гледали су „За шаку долара“, после биоскопа ју је отпратио кући, на периферију града и пољубио је. Од тада је Сенадова сестра долазила Лазару у војничке посете и изводила га, на војничку оверену и испечатрану пропусницу, у град. Војник који има посету, има право на излазак у град: од петнаест часова до двадесет два часа. Добар војник има, чак, право и на преноћиште. Сенад је тукао своју сестру зато што излази са војником с којим се он тукао, због којег је и затвора допао. Породица је се одрекла. Они чији цуко не једе крметину - морају се одрећи оне која воли Лазара. Али, она је и даље долазила по Лазара и чекала га код рупе на проваљеној жичаној оградџи.

А онда је Лазар отишао из касарне. У прекоманду, или је одслужио војни рок: ко то зна? То се догодило давно, има томе десет и кусур година. Можда се он и није звао Лазар. Можда и није био из града, или села, или краја који је називао завичајем. Униформа дође однекуда, остане у вашем крају неко време, па оде. Ко зна ко је и одакле је Лазар. Једино се зна да је она била Сенадова сестра.

Од тада је почела да се смеши. И да га чека.

И ту се прича о Лазару и Сенадовој сестри прекида.

Није она чекала узалуд. Кроз проваљену жицу увек би се неко провукао. Некакав раскуштрани дугајлија који је војничком масном капом једва прикривао црни куштрик косе, или пегави насмешени полупајак који би пред њом глуматао и изводио свакојаке керефеке - да би је засмејао: као да се она и тако није смешила. Војници нису волели тај њен болесни, увео смешак познања: очекивали су кикот заборавља. Узалуд: сви они би морали да јој испричају неку причу о Лазару. Лазар је управо отишао у град. Јуче је поломио кундак, и добио петнаест дана притвора. Опсовао је старешину, али се овај направио као да га није чуо: плаши се Лазара. То тако личи на Лазара. Изгубио је упртљаче на опасачу, али је од неког гуштера из суседне чете украо готово нове. Отишао је са четом на вежбу: петнаест дана, на Романији. Лазарева биографија се дебљала као историјска читанка. Он је постајао живљи него да је физички присутан.

Говорили су о њему све док се њен смешак не би претворио у нешто стакласто, зачарано, неуловљиво, далеко и неприсутно: док у мислима не би одлутала заједно са њим, тамо где су могли да оду само Лазар и она.

И потом би је, тек, одвлачили у оближњи густиш.

Коме је пало на памет да је доведе у спаваоницу? Дуго се то питање није разјашњавало, лебдећи у ваздуху као бестежинска леденица. А онда се одједном растопило, на невидљивом држачу, и љоснуло о земљу: тога се досетио Косетић, она шабачка чивија. Хтео је да развесели другове, а посебно Словенца Равникара, који је неколико дана заредом неутешно пијанчио: кад год би се напио, досетио би се да га је отац напустио и да је растао с мајком која је излазила са ким било, за новац.

Али, Косетић својим доводком није развеселио само Равникара. Развеселио је, како се испоставило, и остале - Вараждинца Смочека, Битољанина Јошировског, Шпитара Трабунија, Црногорца Веселића и Тузлака Суљића. То је било чудно јер су се они, иначе, стално шиљкали, пецкали, тужакали, чак и тукли. Ко се бије тај се воли? Сви су се, како се касније изразио водник Јовановски, *изређали* у перioniци коју је Косетић дужио.

Текао је жарки јул.

Био сам, тог дана, дежурни у ходнику, задужен за обућу и наоружање. Перioniца ми се нала-

зила иза леђа. Често сам, на дужности, спавао ослоњен на њена врата. Био сам на дужности, али нисам приметио ни Косетића, ни његову гошћу, ни остале који су се изређали. Толико сам, на тој поподневној смени, дубоко заспао.

Косетић јој је рекао да ће је повести са собом да јој покаже место где се крије Лазар - пронаћи ће Лазара, или, како су га после оптуживали да је рекао, *годиће свој Лазара*, тамо, у његовој перioniци. Дуго се Лазар крио, па и од ње, јер су хтели да му напакосте. Њега не може да види свако, само онај ко заслужи, а ко је то заслужио више од ње? Толико му је дуго била верна, ред је да га напокон има за себе. Таква верност заслужује награду. Све ће јој и сам Лазар испричати, чим је он, Косетић, Лазарев најбољи пријатељ, одведе у перioniцу. Али, мора да буде тиха, да причека први сутон, одмах после вечере. Он ће је спровести, кроз ону исту рупу на проваљеној жичаној оградџи, нико ништа неће приметити, само нека буде на старом месту и Лазар ће бити само њен.

Ја их нисам приметио, али сви осим мене - јесу. Нико ни реч не би збуцнуо, за тај случај се не би ни сазнало, да дреку није подигао Циганин Зајчић, из Враћа. Он је дежурног касарне обавестио да су Косетић и његови пајташи одвели у перioniцу, како је рекао, „ону лујку“, и сад се ређају на њој, а њему не дају, „само зато што сам ја Циганин“, због чега је дискриминисан на националној бази и револтиран.

Био сам на вишесатном испитивању код команданта касарне генерала Хајдиновића, као дежурни који није спречио улазак непознатог лица у службене просторије. Бранио сам се да сам у критичним тренуцима био у клозету. Због пролива, или, како сам у службеној белешци морао, поучен, да напишем, најпре „због неуредне столице“, а онда, кад се надлежни мајор Глозбек издрао на надлежног капетана Хрччића, а овај на мене - „због неодложне потребе“.

- За напуштање свог радног места можеш кривично да одговараш, војничке рекао је командант касарне - и чим је то рекао, знао сам да нећу одговарати, поготово не кривично. Да ће овај случај, просто, заташкати.

Косетић и његови пајташи добили су прекоредна дежурства, стражарства и по петнаест дана притвора које не одслуже због мањка активне војске. Војника је било у недовољном броју, стално их је недостајало за давање страже и редовна занимања службе. Уз то, безбедњак Утурић је рекао да се догодила ужасна једна ствар, али да она показује и способност момака да се неопажени провуку свакоме испод носа, па и припадницима наше пословично будне армије. Тако, као у перioniци, увукли би се и у непријатељски бункер. А то није мали успех. Онда је навео и чувену војничку анегдоту о војнику који је на стражи затечен са цуром на гомили. Тај је, сви знају, од надређеног добио десет дана затвора и десет дана наградног. И још је рекао: „Где ти њих, овамо се стално свађају, рекао би човек појели би једно друго, туку се и тужакају, а ево шта их је ујединило, уредило и скоро спријатељило - на истом задатку.“

Пуковник Цимеша који се бринуо о моралу војске, највише је лармао, споминући партизански морал који за време рата није дозвољавао сексуалне односе чак ни брачним друговима, а камоли овакав разврат. Тај разврат ваља најстрожије казнити, али и не разглашавати, да се морал војске не би дубље пољуљао. Секретар команде Шпичек, повремено бранилац и повремено тужилац војних лица у судским процесима, дужан да у оваквим случајевима подигне оптужницу против војника, посаветовавши се са вишим инстанцама, брзо је одустао од оптужнице, изјавивши да оштећена није пружала никакав отпор учињеном делу обљубе над њом, као и да је сама, својом вољом, како је утврђено, дошла у касарну. Штавише, све време се смешала, као да то што раде - не раде њој, него неком другом. Као да је, све време, нешто чекала, али нико није знао кога или шта.

Чекала је годинама. Можда и деценијама. Потом је почео рат. Почео, па се и завршио. И, ако није погинула у рату, ако је још међу живима, сигурно чека још и сад.

ВИТЕЗОВИ РЕДА ЗМАЈЕВЦИ

ДЕСЕТ МИЛЕНИЈУМА С

Змајск

Пише Живојин Андрејић

Многи исторични витезове реда Змаја су опевани у народној поезији и прози. Такав је случај са десетом Стефаном Лазаревићем, вели-

ким челником Радичем Поступичем, Вуком Гргуровићем - Бранковићем, Иваном Црнојевићем, влашким војводом Влад Дракулум, Јованом Секељем... Све ове личности су из периода 14. до 16. века. Међутим, и за Милоша Обилића, косовског јунака који је убио турског султана Мурата, каже се: „змајски син“, „змај клети од Јастреб планине“, „У небеса задовољна млада, ће Обилић змајевима влада“, „Обилићу, змају огњевити“... Осим тога, вероватно, на основу народне

КНЕЗ ЛАЗАР

епике, Милош је приказиван са свим знамењима која карактеришу витезове реда Змаја. С обзиром да постоје јаки разлози за тврђу да је овај ред постојао у Европи пре, а сигурно од средине 14. века на просторима Србије, може се прихватити да је српски витез Милош Обилић био припадник овог реда.

■ Милош - јунак познатог порекла

У српским епским песмама о боју на Косову запажају се идентичне околности: Лазар, као змај, или Милош, као змајски син, убија непријатеља, алу. Победу испуљују сопственим животима. Постоји и засебна песма „Милош Обилић змајски син“ у којој се тврди да „Што гођ има Србина јунака, Свакога су одгојиле виле, Млогога су змајеви родили, Сваког ћу ти по имену казат“: Ево првог тебе Обилићу... Мајка ти је Јања чобаница, Бабо ти је Змаје из облака.“ Косовска битка започиње у одређени дан, који је одраније предказан и унапред одређен, на одређеном месту, на равном и широком пољу. На њему у исти час гину врховни господари, а потом се појављује осветник праведног и побожног вође. Витез осветник је по свему персонафикација старог српског бога, пре свега бога рата Вида.

Милош Кобилић је митолошко-епска конструкција која је убачена у опну историјског косовског јунака егзактно доказује Нодило. Он сматра да је Милош идентичан старом српском богу кога персонафикује Месец. Милоша је отхра-

ЈА
КРИВЕНЕ ТРАДИЦИЈЕ ЕВРОАЗИЈЕ (11)

и син Милош Обилић

БРАЋА МУСИЋИ, НОВА ПАВЛИЦА

нила кобила чије обилно млеко које је дојио даје велику снагу, он је пастир многобројних оваца (звезде), он је Војинов син, пева и успављује песмом (својство богова), он је сумњив цару (исто као „о Месече, царев невернич“), истоветан је Новаку Дебелаку-Дебелићу (дебљина и пуноћа је истоветна обиљу и облици - Обилић). Космогонијски пандан Милошу је божанство Месец, а кобила и коњ је још старији мотив везан за хтонско биће које носи људе на онај свет.

Бој на Косову, онако како је приказан у нашој епизици, смештен је у праисторијску матрицу, ефектно нас уверава и Александар Лома. Он ту матрицу назива „Пракосово“, односно Пралазар, Прамилош и тд. Ове песме су према томе постојале и далеко пре боја на Косову 1389. године и биле су везиване и за неки много ранији, одређени бој, сличног пресудног значаја. Сличне матрице и њихове изворе налази идући кроз време уназад, до најстаријих индоевропских корена.

Сви савремени историјски извори до краја 15. века не помињу име косовског јунака који је убио Мурата, а више њих тврди да је то учинио лично кнез Лазар. Мињанили тврди да га је убио кнез Лазар или неко од његових ратника. Шпански путописац Клавијас каже да је то био „један хришћански кнез, по имену Лазар“. У повељу угарског краља Албрехта из 1438. године у директном двобоју двојице владара гине Мурат. Дакле, сви списи настали између 1389. и 1420. године, а њих је равно десет, не помињу косовског јунака под именом Милош. Такав је случај и са свим старијим српским летописима, као и са дубровачким летописом с краја 15. века.

У „Бугарској хроници“ стоји да је Мурата копљем убио „неко од војника веома храбар, Милош назван“. Дакле Милош му је назив, односно надимак. Ашик-паша Заде је први турски хроничар који бележи име српског јунака 1484. године. Назива га Милош Кобила, односно „Билиш Куб-ила“, што на турском значи „онај који зна задати ударац“. Дакле, опет је реч о тумачењу, или надимку, а не о правом имену. Византијски хроничар Дука говори о обостраној погибији, за јунака каже да је из „редова Срба племића“, а Халкохондидо каже да је то „неки високи племић... звао се Милоин“. Константин Јаничар из Островице је први који бележи име јунака, али тек крајем 16. века: Милош Кобилиц. Крајем 15. или почетком 16. века, један српски летопис каже: „А Мурата уби (Бог) Милошем“. Потпуно оригиналну причу има француски путописац који косовског јунака бележи под именом Мило Комнен сврставајући га тако у византијску владарску породицу Комнина.

Сматра се и да је косовски јунак непознатог порекла. Међутим, Константин Филозоф тврди: „неко веома благородан“; Дука: „младић... племић“; Халкохондидо: „високи племић“; Трношки летописац: „врховни заповедник војске“; арбана-

шки еп: „врховни господар“. По свему наведеном се види да јунак, који је убио Мурата, није непознатог порекла.

■ Милош Кобилиц митолошко име

Код многих старих хроничара појављују се још неке личности као извршиоци јуначког убиства. Турски хроничар Нешри српског јунака бележи под правим именом Димитрије, „ве јонд огли Димитри“. Руварац овог Димитрија доводи у везу са војводом Димитријем „братом господина Константина (Дејановића)“ и помишља да би тај Димитрије могао бити и Константинов брат од тетки која је била удата за ћесара Војихну. Дакле, косовски јунак је, по њему, војвода Димитрије, син ћесара Војихне и брат монахиње Јефимије. Постоје јаки разлози да се сматра да је Војихна син краља Владислава, односно унук краља Драгутина.

После разрешења питања наследника српског престола у корист Стефана Дечанског у односу на брата Константина и брата од стрица Владислава и постављањем за младог краља остали претенденти на престо изгубили су права. Кроз велика звања: деспота, ћесара, севастократора и тд. укључени су у систем власти Душанове државе и тиме је све било решено, а такав је био случај и са Војихном који је са својим братом Радославом, као Не-

мањић, добио звање ћесар. С тога се може разумети и високо порекло и велика улога његове деце, војводе Димитрија и деспотице Јелене, односно монахиње Јефимије.

Уз име Димитрије се код Нешрија помиње и име, или презиме, Кобилиц. Касније га опет помиње као Милош Ковила. Елезовић сматра да је Нешри из историје Ашик-паша Заде преузео и погрешно превео име Белес Кјубила. Под овим Белес Кјубила као да се крије персонификација старог прехришћанског бога Бела, односно Бала. Веза са коњем, који је сматран за биће доњег света и које је узело Мурата је очигледна. Може бити у питању и стари словенски бог Велес. Дакле, Бог је однео на онај свет Мурата у „људском лику“ који се зове Димитрије. Вероватно да је Димитријево митолошко име Милош Кобилиц касније формирано и које је накнадно додато у смислу хришћанске божје теофаније у његовом лику, који извршава правду српског народа и старог српског бога доњег света (коњ-Кобилиц) над непријатељем чије је оличење султан Мурат.

„Хроника о турским султанима“ је забележила да се Милош називао и Михалис, односно исто као Архангел Михајло. Јасно је да се митологизација везује директно за главног божјег анђела Михајла који суди људима и њиховим душама. Митологизацију косовског јунака су, из одређених разлога, могли вршити и Турци. И Нешри и Битилиси заступају став да се султан свесно жртвује, а човек који га убија, самим тим, није никакав херој већ оружје у божјим рукама. Исто то, али много раније, у свом епу тврди Ахмедиа: „био је победоносан борац за веру... Шта се могло помоћи када је то дело небеско“.

За Димитрија, ратника који је убио султана Мурата, Нешри каже да је био силан јунак „веле да је он сам могао да се супротстави десетини хиљада људи“. Аноним из Једрена не помиње ни једно име и каже: „Припадао је к броју неверних бегова и, како приповедају, био је чу-

вен међу њима по одважности, злоби и лукавству“. Приликом описа догађаја и битка око Пирота, које претходе боју на Косову, Нешри каже да је војвода Димитрије синовац или сестрић кнеза Лазара. Кнез Лазар је заиста имао сестриће Стефана и Лазара (Мусиће) који су доиста погинули у бици на Косову и потом сахрањени у својој задужбини Нова Павлица. Више савременика, видели смо, наводи да је Мурата убио у боју, двобоју, или на прелазу Лазар, наводећи да је у питању баш кнез Лазар. Исто тако, каже се да је Лазар погубљен са својим сином. Реч је о његовом најстаријем сину Добровоју из првог брака са ћерком жупана Брајана Растиславића.

■ На Косову победила српска војска

У опису битке на Косову пољу војвода Димитрије се, према Нешрију, налази на десном крилу са Вуком Бранковићем и сином му Гргуром. Сви истичу да је косовски јунак војвода Димитрије, Милош Кобилиц, био „знатан властелин и истакнути јунак“. Најпознатији Димитрије који је учествовао у боју био је „војвода Војихновић“ који је са кнезом Лазаром командовао централном српске војске. Овде се мисли на војводу Димитрија, сина ћесара Војихне и брата монахиње Јефимије, удовице деспота Угљеше.

Код браће Дејановић био је „угледни војвода“ Димитрије, а у њиховим повељама се помиње као „сородник“, „брат“ и „брат господства ми“. Пре косовског боја помиње се велики војвода Димитрије када је повратио од Турака град Пирот, а за њега Нешри каже да је сестрић или синовац кнеза Лазара. Нешри наводи да се Лазару, поред осталих, придружио за бој на Косову и Димитрије, за кога Рачки мисли да је син ћесара Војихне. Руварац сматра да је овај Димитрије брат од стрица или од тетки Константина Дејановића. Дакле, тетка Константина, сестра деспота Дејана, је била удата за ћесара Војихну.

Једини хроничар који, изгледа, помиње оца, односно неког од предака косовског јунака је турски хроничар Битилиси: „Један неверник од највећих неверничких вођа, један од оних седам великих лавова, један од првака оног опаког народа, један од оних који су у борби били оборили с коња и ваљали у праху и крви не убивши га потпуно... Онај стари дволичњак.“ Олга Зиројевић овај део код Битилисија преводи са „у то време бијаше познат под именом Милош Никола“. Последња наведена констатација код Битилисија говори да су Турци знали велможу и неверничког „краља“, тада познатог по имену Милош, односно његовог оца Николу. Он је пре боја био са Турцима и да их је потом напустио. Служећи се познанством са Турцима доспео је до Мурата и убио га на прелазу.

Најстарији извори тумаче исход битке на Косову као победу српске војске. Још је Динић закључио да су Срби победили, али уз велике жртве које су, дугорочно по њих, значиле велико слабљење. Један од савременика, Мартин Сегон, свештеник

МИЛОШ ОБИЛИЋ КАО ВИТЕЗ РЕДА ЗМАЈА, ПРЕМА ТИТЕЛБАХУ

из Новог Брда на Косову, забележио је: „Битка је била кобна и крвава и за једну и за другу страну“. Мавро Орбин тако: „Пале су многе личности из Рашке и Босне, а само малобројни су се вратили у своју земљу“. На турски пораз упозорава и Димитрије Кидон: „хришћанска радост због победе над непријатељима“. Француски витез Филип Мезијер је направио најстарију белешку о овом боју, и то пре 1. октобра 1389. године. По њему, била је то „велика победа хришћанске војске“ у пределу Албаније, где су погинули султан Мурат, његов син и најхрабрији турски ратници.

„Хришћанска победа“ се слави и у „Похвали кнезу Лазару“ која је настала 1390-93. године. Лазар је изашао на „сретање са злочестим“ и однео „светлу победу“. Мурата је срушио и победио, његова мрска глава је одсечена, а велико мноштво његових људи је побијено. Погинуо је и кнез Лазар, а са њим и много „благородних“. Лазар је „храбар воин“ који је победио Мурата, „ставио га под ноге и уништио га крепко“. Потом се каже да су обе стране изнемогле и да је битка престала. Радојичић наводи и Андонија Рафаила који је 1410-20. године писао да је Лазар победио „охолог Персеначелника сасекао, под ноге покорио“.

Босански краљ Твртко први представио је косовску битку као своју победу Трогиранима и Фирентинцима. Босанска војска се вратила са малим губицима, а Турци су претрпели тежак пораз и мало је од њих живе главе изнело. Фирентинска општина је одговорила Твртку честитком уз констатацију да су о овој вести давно сазнали из писама и гласова многих људи. Ова вест је допрла и до Париза у коме је обележена слављеничком звоњавом са кула цркве Нотр Дам. Била је то победа српске војске која је имала тежке последице.

И Бајазит у свом ферману из 1389. године признаје да је битку изгубио. При томе описује како се бој одиграо. То би био пресудан извор за дефинитивну историју битке. Наводно, Мурат је решио битку у своју корист и када се приступило погубљењу Лазара и његове заробљене властеле неко по имену Милош Копилић је дошао, представљајући се као неко ко је већ прихватио ислам, да пољуби ноге султани, извадио је скривени, отровни ханџар, који је имао у рукаву и задао му смртну рану. Милош се дао у бег, али је ухваћен и исечен на комаде. У исто време десило се (?) да је и његов брат Јакуб у вечност отишао (Бајазит је наредио да буде убијен). Заповедајући да се његов отац сахрани у Бруси он наређује и да се „не објасни никоме овај догађај, већ наспрнут знаке победе покажите, да непријатељи не узмогну штогод приметити“.

БОШКО УГОВИЋ СА ЗМАЈЕМ НА КАЦИГИ, ПАЈА ЈОВАНОВИЋ

САТИРА

Усмеравање

Пријатељица Милена ме је замолила да прочитам неколико песама њене петнаестогодишње кћерке и да их проценим.

- Ти си признат и познат писац. Добијао си награде, био си уредник у издавачким кућама и књижевним часописима, а пишеш и књижевну критику. Молим те, погледај ове песме и реци ми искрено, да ли је моја Ана талентована и да ли има смисла за писање! - обратила ми се пријатељица.

- Хоћу - одговорио сам, да је не бих увредио и наљутио, иако нисам имао времена за читање нечијих почетничких радова.

После неколико подсећања моје пријатељице да прочитам кћеркине песме, и после два месеца њиховог стајања у мојим фиокама, коначно сам прочитао тих тридесетак песама.

Идућег дана видео сам се у „Ајс бару“ са својом пријатељицом. Док смо пили ледену кафу, дао сам јој фасциклу са песмама и мојим сугестијама исписаним на маргинама страница.

Пријатељица је прочитала шта сам написао, склопила је фасциклу и деловала је врло разочарано.

ВИЦ НЕДЕЉЕ
КОНОБАРА
ЈАНКА

Прва дама

Заустави полицајац супругу председника Републике и затражи јој документа.

- Шта, ви ме не познајете. Ја сам прва дама државе!

Тек ће полицајац: Колега, дођи да видиш како се Цеца променила!

- Значи, Ана нема дара за поезију?

- Тако је - одговорио сам. - Нажалост, не иде јој. Нека се опроба у нечем другом. Твоја кћерка би требало да покуша у спорту, манекенству, музици... У било чему, само не у писању. Уосталом за шта показује интересовање? - питао сам.

- Одлично пева. Побеђивала је на такмичењима. Лепо изгледа и наступала је на неким ревијама модних агенција.

- Одлично, то је за њу. Тамо је усмеравај! - посаветовао сам пријатељицу.

Милена се хладно поздравила са мном и одјурила је у правцу првог таксија. Ни трага од оне претходне срдачности.

- Ех - уздахнуо сам, раздиран дилемом да ли сам добро поступио.

Већ приликом читања прве Анине песме, био сам пријатно изненађен. Супротно мојим очекивањима, Ана је написала врло зрелу песму. Није било оног тинејџерског шаблона и маниризма. Песма је била љубавна, али искрена, исповедна, лична и оригинална. Из осталих песама, видео сам да је Ана веома надарена песникиња, и да јој је поезија свежа и модерна. Нема сумње да би постала песничко име.

Али, нека ми опрости муза Ерата, што сам слагао. Учинио сам то из најбоље намере. Што да је чудно гледају и загледају, када у друштву вршњака каже да пише песме? Што да се тако талентовано дете мучи пишући поезију коју ће објављивати у књижицама од сто примерака које ће морати сама да финансира? Повремено би јој песме објавио неки локални књижевни лист који излази нередовно у највише 500 примерака, наравно, без хонорара. Каткад би добила и неку награду која би се састојала од неколико монографија које нико не чита.

Ипак, био сам задовољан због своје неискрености. Ана може да постане популарна и одлично плаћена певачица.

Песме у овој земљи, не треба писати, него их певати.

Александар ЧОТРИЋ

Све је исто

Стварно сам хтела да паметујем у сред лета, што је новинарима, иначе, углавном страшно у ово доба године. Једноставно, лето је мртав период за писање и то је тако одвајкада.

Онда ме позвала једна пријатељица и рекла како се данас све рециклира, па зашто не бих и ја то урадила са сопственим реченицама. Онда је ту идеју подржао заједнички пријатељ, образлажући је предлогом: "Зашто се не угледаш на РТС, па направиш рубрику: Лепа Јела с поносом представља неке од својих најбољих текстова!" Ракордне читаности, заборавио је да дода.

Дакле, на том истом РТС-у, да није Олимпијаде, избор би пао на преносе скупштинских заседања. Ионако се са спортистима нисмо баш претерано прославили овога пута, а са скакачима по политичким функцијама је кудикамо забавније. Хоћу рећи, они бар могу гледаоцима да измаме осмех на лице. Истина, то је она врста осмеха која са собом вуче и бедно осећање кад вас је срамота због туђе глупости. И поред свега, и даље тврдим да нема бољег занимања од скупштинског посланика. Типична реализација оне народне: хлеба без мотике! И то какавог хлеба, првокласног!

Како то код нас бива, средину тог хлеба халапљиво грабе исти изверзирани ликови. Великодушност, повремено, проспу по којој мрвицу некој глумици у покушају или афирмисаној старлети коју пригрле у своје (партијске) скуте. Тек да им улепшају слику, ваљда.

У то име, текст који ми је случајно доспео под руку из сопствене архиве, а који је објављиван чак два пута, пун је погодак. Не зато што је много паметан, колико због своје непролазне актуелности. Нажалост. Први пут је изашао на видело пре тринаест година. Потом је објављен осам година касније и ево га сада, у неизмењеном облику. Дакле, иде овако:

Живети данас, и овде, ствар је само духовне ведрине. У моди је (пре)живети, као да се ништа друго не дешава. Сад коначно знамо како изгледају ти најављивани боли дани. Једино што се нама, обичним смртницима, пласира гора страна тог бољег живота па скоро да чезнемо за бољом страном горег живота. Звучи збркано, али се лако разуме.

Покушала сам да одгледам десетак минута скупштинског заседања. Све познати ликови и познате салве њихових глупости. Ово је, ваљда, једина земља која је стварана под владином разних кабадахија, који су од свега највише желели да имају своје издресирани дворске луде, песнике, музиканте и забављаче и у којој обични смртници завиде "срећницима" којима пође за руком да по одличној цени продају сопствени бубрег. С друге стране, трговина оних других органа за бубреге, омиљена је занимација наших политичара. И они то раде да би преживели. Просипање из шупљег у празно, у њиховом случају, показало се као врло исплативо.

А, могли би да се закунемо да је именовање појединих министара код нас, у последњих десетине година, било налик скупљању групе далтониста који не разликују глупост од мудрости ни илузију од стварности. Ипак, тим харачлијама данашњице никада није било теже него сада: да се овајде од народа више не могу, а међусобно су испреплетани разним финансијско, квотским и политичким уступцима.

И, како то мора да буде, преостало је само да почну да отимају једни од других. Они који стварно имају да мажњавају од оних који, такође, стварно имају. Такви не само да могу да се преброје већ скоро да их све знамо поименце. Или ће, сви они, да би остали доживотно заваљени у својим фотељама, морати да отимају мање или ће се полако одрицати једни другима. Транзиција, приватизација, разни управни одбори, утабани пут до лепих пара и лагодног живота. На том путу, дилова ради, неко мора да заврши и у затвору. Таква је подела карата.

У међувремену, док се они не "оперу", нама, осталима, наставиће да испирају мозгове. Да ли ми се само чини, или су, овога пута, укључили центрифугу?

Шта кажете, је ли се ишта променило? Наравно да није!

ЛЕПА ЈЕЛА

Неки су за слободу падали, неки устајали.
Клизав је то терен!

Рагмиле МИЋКОВИЋ

То само
Србима може
да се догоди.
Залутали смо
тапкајући у
месту!

Милан Р. СИМИЋ

Сусрет са
Великим Вођом
је био пун
емоција. Сузавац
је одрадио
своје!

Раде ЂЕРГОВИЋ

Карикашур: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Велики сам љубитељ животиња. И жао ми је што пас нема за шта да нас уједе!

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

Горан Миленковић

ОДВАЈАТЕ

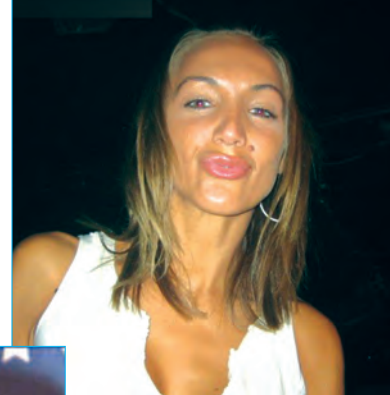

РУШКА ЈАКИЋ, водитељка:
- Сви мушкарци са којима сам спавала оженили су ме.

МИЛАН БАЋЕВИЋ, нови министар природних ресурса, рударства и просторног планирања:
- Веома сам наклоњен Русији, али и ја уживам њихову наклоност и мислим да Србија то може да искористи. Русија је спремна да нам помогне и у попуњавању буџетских рупа.

ГОГА СЕКУЛИЋ, фолк певачица:
- Мушкарац и мој изабраник мора да буде комплетна личност и да има неки бизнис, јер они који преспавају девет сати ујутру мене не интересују.

ДАРА БУБАМАРА, певачица:
- Жеља ми је да објавим још један албум, одржим солистички концерт у Београду и да након тога опет останем у другом стању.

МИЛИЋ ВУКАШИНОВИЋ, музичар, на питање шта сваки мушкарац мора да има у ташни, а жена у новчанику:
- Жена не треба да има новчаник, већ добре гузове, а мушкарац љубав према женским гузовима. Јеб'о ташну!

БРАНКА НЕВИСТИЋ, водитељка:
- Мушкарци се боје не само јаких и успешних жена, него се боје свих припадница лепшег пола.

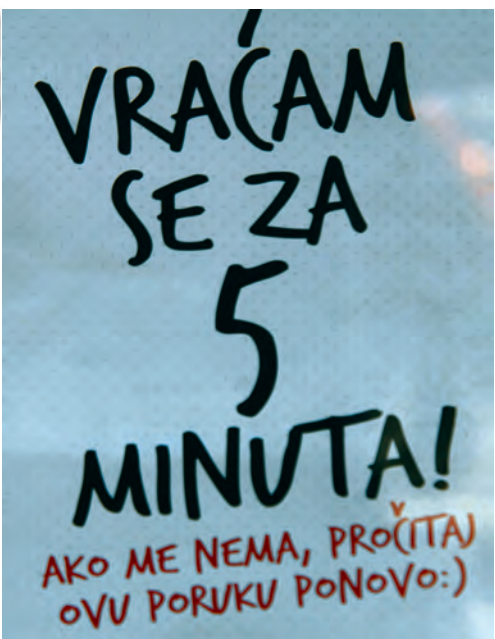
МИЛИЦА ПАВЛОВИЋ, певачица, нова млада „Звезда Гранда“:
- Не полази ми за руком да пронађем другу половину и заиста не знам у чему је проблем. Веровали или не, али мени апсолутно нико не прилази.

МАЈА НИКОЛИЋ, певачица, поводом тога што је њен бивши супруг, с којим има сина Лазара, у новом браку добио ћерку:
- Веома је лепо што је добио бебу. Као што са мамине стране Лазица има брата, тако сада и са татине стране има сестру. То су много лепе ствари.

ДЕЈАН СТОЈИЉКОВИЋ, књижевник:
- Просечан српски писац написао је више књига него што их је прочитао... Много су затуцани и заостали.

ЗУМ
Милош Игњатовић

Баш духовито од власника радње

Кочије за сликање покојног Гојка фотографа живе усамљенички

Муштерија притекла у помоћ

Вашар у Книћу пркоси кризи и беспарици

О Г Л А Ш А В А:

**ПРОДАЈУ РАСХОДОВАНИХ И
ОТПИСАНИХ СРЕДСТАВА ПРЕДУЗЕЋА ПУТЕМ
ЛИЦИТАЦИЈЕ И ТО:**

1. **ПОЦИНКОВАНЕ ТАБЛЕ 6.20 x 1 м** - 6 ком
Почетна цена: 800,00 динара/ком
2. **БЕТОНСКЕ ЖАРДИЊЕРЕ** - 40 ком
Почетна цена: 350,00 динара/ком
3. **ПРОЗОР КРИЛА** - 36 ком
Почетна цена: 400,00 динара/ком
4. **ШТОК ПРОЗОРА** - 11 ком
Почетна цена: 200,00 динара/ком
5. **ПЛОТ ВРАТА** - 10 ком
Почетна цена: 500,00 динара/ком
6. **ШТОК ВРАТА** - 8 ком
Почетна цена: 300,00 динара/ком
7. **КРОВНЕ ЛЕТВИЦЕ** - око 3 м3
Почетна цена: 10,00 динара/дужном метру
8. **ЦРЕП** - око 1700 ком
Почетна цена: 13,00 динара/ком
9. **ПОКЛОПЦИ ЦРЕПА** - 17 ком
Почетна цена: 15,00 динара/ком

Почетне цене су без обрачунаог ПДВ-а.

Продаја наведених средстава обавиће се путем усмене лицитације дана 15.08.2012. године у 12:00 часова у просторијама ЈКП "Чистоћа" Крагујевац, ул. Индустријска бр. 12.

За учествовање на лицитацији потребно је уплатити 10 % од почетне вредности позиције за коју се лицитира, као депозит, на жиро рачун ЈКП "Чистоћа" бр. 160-7512-44 Банца Интеса.

Понуђена средства се могу разгледати сваког радног дана од 8 до 13 часова у кругу ЈКП "Чистоћа" Крагујевац, ул. Индустријска бр. 12 и Депонија у Јовановцу.

По завршеној лицитацији роба се може преузети после комплетне уплате.

Особа за контакт: Спасић Ненад, телефон 060/2341055

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за комуналне послове
и надзор

**ЈАВНИ ПОЗИВ
ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА
О ПОЗНАВАЊУ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
И ПРОПИСА У ОБЛАСТИ
АУТО ТАКСИ ПРЕВОЗА ПУТНИКА
(ЛИЦИМА КОЈА ВРШЕ ИЛИ ЋЕ ВРШИТИ
ДЕЛАТНОСТ АУТО ТАКСИ ПРЕВОЗА)**

Градска управа за комуналне послове и надзор-Одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у уторак, 21. августа 2012. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу "Б" категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон
(034) 306 155.

Опраштамо се од наше најдраже баке, мајке и таште

Милице Вујичић

1926 – 2012.

удове Животе Вујичића – аутомеханичара

која се упокојила у Господу 7. августа 2012.

Испраћај ће бити у петак, 10. августа 2012. у 10 сати, испред Просектуре КБЦ-а Крагујевац, а сахрана истог дана у Страгарима, у 12 сати.

С тугом, поносом и захвалношћу њена деца:
Ђорђе, Мирјана, Гордана и Будо

У суботу, 11. августа 2012. године, у 11 сати, на гробљу у Ђуриселу, даваћемо четрдесетодневни помен нашем драгом

Драгутину Јанковићу

1952 – 2012.

Позивамо рођаке и пријатеље да присуствују овом тужном помену.

Породица

Обавештавамо родбину и пријатеље да ћемо нашем драгом супругу, оцу и свекру

Лазић Ђорђе

1947 – 2012.

давати полугодишњи помен у суботу, 11. августа, у 10,30 сати, на гробљу Бозман.

Са тугом и љубављу: Нада, Ана, Марко и Марија

Мали огласи**Продаја**

ПРОДАЈЕМ или мењам за стан у Београду, уређен плац, 15 ари, и кућу 50 квм, улица Ратка Павловића бб, Виногради. Телефон: 063 772 99 55, 062 824 29 05.

ПРОДАЈЕМ стан на Вашаришту, улица Јосипа Панчића 1/13, трећи спрат, 50 квадрата, двособан. Укњижен. Тел: 064-11-87-371.

ПРОДАЈЕМ плацеве у Шумарицама, 350 м од Милановачког пута, струја, вода до плаца. Дозвољена изградња. Те: 064-1569239.

ПРОДАЈЕМ или мењам за Београд двособан комфоран стан од 54 квадрата, стара градња, две спаваће собе, кухиња, купатило, тераса. Локација близу центра. Цена по договору. Тел. 034 312 997 и 064 202 14 19

Издавање

ИЗДАЈЕМ нов, ненамештен, двоипособан стан (две

спаваче собе), ЦГ, лифт, у Ердоглији. Тел: 064-1569239.

ИЗДАЈЕМ једнособан стан у центру. Телефон: 064 315 73 70.

ИЗДАЈЕМ намештен комфоран двособан стан од 54 квадрата, две спаваће собе, кухиња, купатило, тераса. Локација у близини центра, непосредној близини студентске мензе и поликлинике. Тел. 034 312-997, моб. 064 202 14 19

Замена

ТОПОЛА-ОПЛЕНАЦ – мењам локал на пијаци за стан у Крагујевцу. Телефон: 064 22 41 883.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Поправни (август). Студенти свих виших и високих школа и факултета (септембар). Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

10. 8. 1994 – 10. 8. 2012.

Ратко Палачковић

п.пуковник ЈНА

Увек си уз нас!

У блиставој белини снега, у сунчевом зраку на зрелом жити, у нежној јесењој киши и миру пролећног јутра.

Као блага звезда на ноћном небу пратиш нас кроз живот.

Заувек твоје: супруга Злата и ћерка Душица

Нашем драгом

Јовану Стевановићу Јови Попу

Даваћемо четрдесетодневни помен у петак, 10. августа 2012. године, у 11 сати, на Варошком гробљу.

Ожалошћена сестра Вера Грујовић са породицом

У суботу, 11. августа 2012. године у 11 сати на гробљу у Горњим Комарицама даваћемо полугодишњи помен нашем драгом сину, оцу, супругу и брату

Срећковић Горану Гици

Како време пролази све нам више недостајеш. У нашим срцима увек си присутан, радо спомињан и никада заборављен.

Твоји најмилији: мајка Ваја, синови Бобан и Никола, супруга Сандра и остала родбина

Марица Матовић

2007 – 2012.

И даље сваке ноћи погледом те тражимо међу најсјајнијим звездама.

Твоје: Ђуки, Селена и Јелка

Др Гордана Нешковић

(1959 – 2012.)

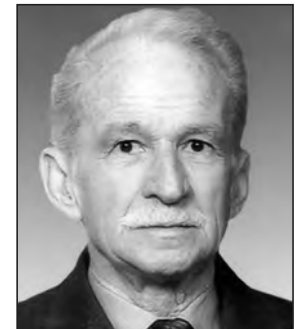
Живећеш у нашим сећањима, јер траг који си оставила својим залагањем, преданим радом, добротом и осмехом је неизбрисив.

Колектив Завода за хитну медицинску помоћ Крагујевац

Вељко Макојевић

Време пролази, а бол и туга не престају. За све што долази недостајеш.

Заувек у срцима чика Милета и чика Аце са породицама

Добросав Пузић Боба

2007 – 2012.

Време пролази, туга и бол остају заувек у нашим срцима.

Твоја Соја, ћерка Лида и син Сале са породицама

Већ годину дана није са нама

Рамиз Метиљевић

12. 8. 2011 – 12. 8. 2012.

Годишњи помен одржава се у суботу, 11. августа 2012. године, у 14 сати.

Ожалошћени: син Златан и супруга Слободанка

Дана 13. августа 2012. године навршиће се две деценије од када више није са нама

Сретен Грбовић

Сећања и успомене остају.

Слободанка, Биљана, Зоран, Зорица, Сања и Маја

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 9. до 15. августа

Четвртак 9. август	Петак 10. август	Субота 11. август	Недеља 12. август	Понедељак 13. август	Уторак 14. август	Среда 15. август
15.00 Цртани филм	17.00 Моја Шумадија	23.00 Fish tank	12.05 Шумадијски праг	07.00 Јутарњи програм	22.00 Хроника	20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	08.45 Најава програма	08.45 Најава програма	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести
09.05 Музички програм	09.05 Музички програм	09.05 Цртани филм	09.05 Цртани филм	09.05 Музички програм р.	09.05 Музички програм р.	09.05 Музички програм р.
10.00 Кућињца р.	10.00 Кућињца р.	09.35 Најсмешније животиње р.	09.35 Најсмешније животиње р.	10.00 Кућињца р.	10.00 Кућињца р.	10.00 Кућињца р.
10.30 Рафтинг авантура р.	10.30 Књижевни магазин р.	10.00 Биографије познатих	10.00 Биографије познатих	10.30 Кућица у цвећу р.	10.30 Све о животињама р.	10.30 Ного на путу р.
11.00 Аналиа р. □	11.00 Аналиа р. □	11.00 Нокаут р.	11.00 Нокаут р.	11.00 Аналиа р. □	11.00 Аналиа р. □	11.00 Аналиа р. □
12.00 Вести	12.00 Вести	11.30 Улови трофеј р.	11.30 Улови трофеј р.	11.55 Хит дана	11.55 Хит дана	11.55 Хит дана
12.05 Кућињца	12.05 Кућињца	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести
12.35 Кућица у цвећу р.	12.35 АБС шоу	12.05 Шумадијски праг р.	12.05 Шумадијски праг	12.05 Кућињца	12.05 Кућињца	12.05 Кућињца
13.00 Музички програм	13.00 Музички програм	13.00 Кућица у цвећу	13.00 Кућица у цвећу	12.35 Стаклено звоно р.	12.35 Агро дневник р	12.35 Агро дневник р
14.00 Комунални сервис р.	14.00 Цркве брвнаре р	12.05 Шумадијски праг р.	12.05 Шумадијски праг	13.00 Музички програм	13.00 Музички програм	13.00 Музички програм
15.00 Цртани филм	14.30 Екопnews р	13.00 Fashion files	13.00 Агро дневник	14.00 Шопинг авантура р.	14.00 Extreme & Avanture р.	14.00 Extreme & Avanture р.
15.30 Раскршћа р.	15.00 Цртани филм	14.00 Shopping avantura	14.00 Рад-Раднички (снимање фудб. утакмице)	15.00 Цртани филм р.	15.00 Цртани филм	15.00 Цртани филм
16.00 Вести	15.30 Атлас р.	15.00 Документарни програм	14.00 Рад-Раднички (снимање фудб. утакмице)	15.30 G.E.T. Report	15.30 G.E.T. Report	15.30 G.E.T. Report
16.05 Аналиа р. □	16.00 Вести	16.00 Вести	16.00 Вести	16.00 Вести	16.00 Вести	16.00 Вести
17.00 Мозаик	16.05 Аналиа р. □	16.05 Летња киша	16.05 Шок Деј	16.05 Аналиа р. □	16.05 Аналиа р. □	16.05 Аналиа р. □
18.00 Књижевни магазин	17.00 Моја Шумадија	18.00 Раскршћа р.	18.00 Нокаут	17.00 Мозаик	17.00 Мозаик	17.00 Мозаик
18.30 Мобил Е	18.00 Fashion Files р.	18.30 Акција р.	18.30 Улови трофеј	18.00 Све о животињама	18.00 Ного на путу	18.00 Ного на путу
18.40 Хит дана	18.30 Мобил Е	19.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1	18.30 Мобил Е	18.30 Мобил Е	18.30 Мобил Е
19.00 Хроника 1	18.40 Хит дана	19.30 Цртани филм	19.30 Цртани филм	18.45 Хит дана	18.45 Хит дана	18.45 Хит дана
19.30 Цртани филм	19.00 Хроника 1	20.00 Лек из природе	20.00 Лек из природе	19.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1
20.00 Цркве брвнаре	19.30 Цртани филм	20.30 Илузиониста	20.30 Илузиониста	19.30 Цртани филм	19.30 Цртани филм	19.30 Цртани филм
20.30 Екопnews	20.00 Раскршћа	21.00 Концерт	21.00 Концерт	20.00 Стаклено звоно	20.00 Стаклено звоно	20.00 Стаклено звоно
21.00 Аналиа □	20.30 Акција	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2	20.30 Најсмешније животиње	20.30 Најсмешније животиње	20.30 Најсмешније животиње
22.00 Хроника 2	21.00 Аналиа □	22.30 АБС шоу	22.30 АБС шоу	21.00 Концерт	21.00 Концерт	21.00 Концерт
22.30 Аналиа □	22.00 Хроника 2	23.00 Fish tank	23.00 Fish tank	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2
23.30 Атлас	22.30 Аналиа □	00.00 Вести	00.00 Вести	22.30 Хроника 2	22.30 Хроника 2	22.30 Хроника 2
00.00 Вести	23.30 Илузиониста р.	01.00 Хит дана	01.00 Хит дана	23.00 Култура	23.00 Култура	23.00 Култура
00.05 Хит дана	00.00 Вести			23.00 Silent light	23.00 Silent light	23.00 Silent light
наставак програма ТВ Крагујевац	00.05 Хит дана			00.00 Вести	00.00 Вести	00.00 Вести
	наставак програма ТВ Крагујевац			00.05 Хит дана	00.05 Хит дана	00.05 Хит дана
				наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije **Kanal 9****OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu nedeljom u 17.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Lola“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 10.15

„Inspektor Mors“ (Kriminalistička serija) premijera radnim danima u 16.15

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

СКАНДИНАВКА

141	РАСУТИ НА СВЕ СТРАНЕ	КОСА ШТАМПАРСКА СЛОВА	НАШЕ БАЊСКО ЛЕЧИШТЕ СА СЛИКЕ	ЖИВАХНО (МУЗ.)	ГРАДИЊ У БОЛИВИЈИ	СТРУЧЊАЦИ ЗА ИРАНСКУ КУЛТУРУ	НУКЛЕАРНИ ИНСТИТУТ	ГРАД У ИРАНУ
ТАКСА НА ЛОВ РИБЕ								
КНЕЗ ЗАПАДНИХ ГОТА								
ПОСПАНА, СЕНА							ВОЛТ КАЛИЈУМ	
СОРТА ВИНОВЕ ЛОЗЕ								
СУПАРНИЦИ							ЗАПАД ЗАДЊИ ДЕО ТЕЛА КОКОШКЕ	
ПРЕТЕРАНА ШТЕДЉИВОСТ								СПЕЦИЈАЛИСТИ ЗА ГРАЂАНСКО ПРАВО
САСТАВНИ ВЕЗНИК		УПРАВНИ ОДБОР ЉУТИТОСТ			ТУР. РЕКР. ЦЕНТАР ОГЛАШАВАТИ СЕ РЗАЊЕМ			
ТЕНИСКИ САВЕЗ ЈУГОСЛАВИЈЕ КРЧМА (НЕМ.)				КОПАТИ, РОВАТИ УДУБИТИ СЕ У ШТА				ИМЕ ПЕВАЧА МОНТАНА КОМПОЗИТ. БОАКИНО
БЕЛГИЈА	ЉУДИ ДИНАРСКЕ РАСЕ КАЗАН							
КИКИНДА		ТРГ У ПАРИЗУ ПРИТОКА ЗАПАДНЕ МОРАВЕ						
ЗАПАЉЕЊЕ УШИЈУ								ИМПУЛС КАТАЛОГ (СКР.)
ТОБИЈАС КРАЂЕ					НЕПОЗНАТА У МАТЕМАТИЦИ ИВАН БЕКЈАРЕВ			
НЕДЕЛО АСАСИНА								
ТРЕБЕЊИ ОЧИСТИТИ								

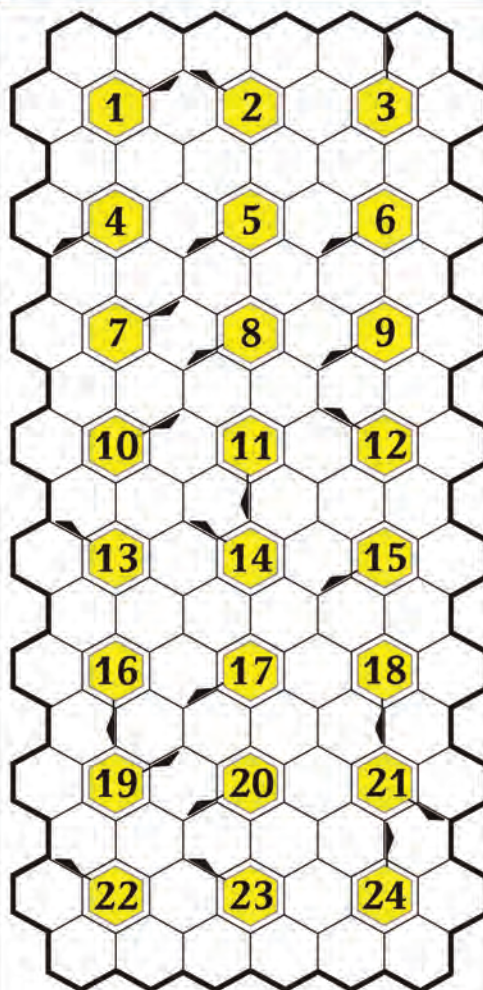
БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							

ВОДОРАВНО: 1. Име певачице Лазаревић (0), 2. Легура живе с другим металом (0), 3. Жена лидер (0), 4. Инфрацрвени (скр.) - Град у Феникији (2), 5. Годишњи часопис (0), 6. Електрон (скр.) - Ознака за етвеш - Име глумице Гарднер (2), 7. Горд, надмен - Суседна слова азбуке (1), 8. Чађ, гаравило - Роб у старој Спарти (1), 9. Град у Италији (0), 10. Узети, шчепати (0), 11. Име ТВ водитељке Вукотић (1), 12. Жена из Лике (0), 13. Ноћна птица, сова - Име песника Калача (1), 14. Кривоверац, отпадник од вере (0).

УСПРАВНО: 1. Италијански астроном и физичар (1564-1642) (0), 2. Младе ждребице - Велики кварови на бродовима (1), 3. Наш фудбалски клуб - Позналаца теорије (1), 4. Столарска алатка - Ознака за литар - Страно женско име - Други вокал (3), 5. Староримски војсковођа, Марко Випсаније - Со титанове киселине (1), 6. Криво постављени - Грчко слово (1), 7. Узвик нестрпљења - ... мортале - Спортско друштво из Атине (2).

САЂЕ

1. Евроазијска држава, 2. Инсект сличан мраву, 3. Доктор који врши операције, 4. Свирач на фрули, 5. Врста занатлије (мн.), 6. Староримска богиња зоре, 7. Оброк рате или емисије неког зајма, 8. Врста драгог камена, 9. Врста борилачког спорта, 10. Француски сликар импресиониста, Огист, 11. Хитрина, 12. Основна прамера, 13. Седам дана, седмица, 14. Главни град Ирака, 15. Чувар гола, 16. Град у западној Србији, 17. Узимати из нечега, чупати, 18. Завршница такмичења, 19. Женски ручни рад (мн.), 20. Површина састављена од разнобојног стакла, 21. Пријатни мирис, 22. Део ока, 23. Име француске глумице Бизе, 24. Послато обавештење.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: лакши

		4	7	3	9			5
6			1		8	3		4
3				4	5	9		
		7			1			
5	6						9	1
			2			4		
		5	9	1				6
2		8	3		6			9
1			8	5	4	2		

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

5								4
		3						5
			7	9	5			
	3			1	2	8		
1		4	8	3	7			6
	2			5	9	7		
3		7						8
9								2
			3	8	4			

НИВО ТЕЖИНЕ: тежи

		4		9	6	8		
								3
6					7	5		
	9		2			6	4	8
	4		5				9	3
	7		6				2	
		5		3				
							7	2
4					2	1		

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: осветник, ста, лени, мањкав, б, орао, еки, тулонац, к, домине, одора, тр, реверси, гипсара, гоч, крин, уливак, т, сића, оне, лс, њумен, атлетика, рилте, ит.
АНАГРАМ: кардиограм. **МАГИЧНИ ЛИК:** постотак, аскариде, стари рим, мориконе, стиropop, радност.
БЕЛА УКРШТЕНИЦА: драшко, експлозив, атри, бачваре, акр, в, антун, о, операт, атм, ећим, свећа, и, лус хамилтон, дак, арсен, ана окса, са, цб, подлистак, рап, кемал, искитити с, р, аро, становати, витез, татарин, но, инс, илири, иранит.
СУДОКУ: а) 362-879-145, 895-461-327, 174-532-986, 746-183-259, 983-257-461, 251-946-738, 438-715-692, 527-694-813, 619-328-574. б) 942-756-138, 718-423-596, 653-189-247, 869-547-312, 175-362-489, 234-918-765, 327-691-854, 486-235-971, 591-874-623.

КОШАРКА

УСКОРО СТИЖУ И
ОСТАЛЕ НОВАЈЛИЈЕКрстовић
преди
враћима

ИАКО је стил управе Кошаркашког клуба Раднички да прво потпише уговор са неким играчем и тек онда обнародује да је постојало интересовање, по разним медијима већ се увелико "врти" да би у наше редове ускоро требало да стигне и крило Бојан Крстовић. Овај 32-годишњак каријеру је започео у чачанском Борцу, а највећи успех постигао је са ФМП-ом, са којим је 2004. освојио Јадранску лигу. Три наредне године боравио је у вршачком Хемофарму, а протекле сезоне играо за Будућност, такође члана АБА лиге.

Интересантан "црвенима" био је, наводно, и нигеријски репрезентативац, члан бројних НБА тимова Икечукву Диогу, али је његова цена, изгледа, превисока, посебно после одличне партије коју је пружио против Американаца на Олимпијским играма, постигавши 27 поена.

Рашко Катић, прошле сезоне центар шампиона, београдског Партизана, такође је помињан у неким варијантама као потенцијална аквизиција, али из клуба су демантовали било какве преговоре са рођеним Крагујевчанином.

Ипак, како је тренажни процес кренуо у понедељак, за очекивати је да се у наредним данима "крупно" појачања убрзано развија. Тако најављују и из клуба, одакле, не помињући имена, стижу тврдње да су преговори са познатим играчима већ при крају.

В. У. К.

НОВИ АМЕР МЕЂУ "ЦРВЕНИМА" - ТЕРИКО ВАЈТ

Моћно појачање

НАЈЗВУЧНИЈИ трансфер "црвених", за сада, објављен је пре неки дан, када је речено да ће редове нашег Аба лигаша појачати амерички бек Терико Вајт. Ради се о младом, 22-годишњем играчу, високом 196 сантиметара са изузетним атлетским способностима, али и већ завидном каријером иза себе.

Он је, после две сезоне играња за Универзитет Мисисипи, као 36. пик 2010. године драфтован у Детроит пистонсе, али ту није имао среће, јер је двогодиш-

њи уговор раскинут због прелома стопала. Зато је потом, након кратког статуса члана Хорнетса из Њу Орлеанса, наступао у америчкој развојној, НБДЛ лиги за Ајдахо стампедо.

Иначе, Вајт је са јуниорском репрезентацијом САД у којој наступају играчи не старији од 19 година, освојио титулу светског првака 2009. године у Окленду.

В. У. К.

КАДЕТИ ТРЕЋИ
У ЕВРОПИБронза и за
Џонија

ПОМОЋНИК селектора у стру-

чном штабу кадетске репрезентације Србије, на недавно окончаном Првенству Европе за кадете у Литванији и Летонији, био је Никола Џони Марковић, иначе помоћни тренер и тренер јуниора крагујевачког Радничког.

Како су "орлићи", после пораза од Турске у полуфиналу, ипак успели да се домогну бронзане медаље, победивши селекцију Италије у борби за треће место, тако је исто одличје припало и нашем стручњаку.

Сличан епилог могућ је и у наредних десетак дана, пошто је Марковић ангажован и у јуниорској тиму наше земље, који од данас па до 19. августа такође игра Европско.

В. У. К.

АТЛЕТИКА

Биља
далеко од
форме

АТЛЕТИЧАРКА Радничког Биљана Топић није остварила значајнији пласман на Олимпијским играма.

У квалификацијама, наша репрезентативка, прескочивши свега 13.66 метара, заузела је скромну 24. позицију у конкуренцији 35 такмичарки.

Дарко на
затварању
Игара

МАРАТОНАЦ Радничког и репрезентације Србије Дарко Живановић, наступиће на маратону Олимпијских игара у Лондону.

Пут главног града Велике Британије Живановић је отишао 7. августа, а пет дана касније, у недељу, за када је предвиђено затварање највеће светске спортске смотре, наћи ће се у конкуренцији на најдужој тркачкој деоници.

В. У. К.

РУКОМЕТ

ЖРК РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ

Нове-старе чланице

КАКО ове јесени Женски рукометни клуб Раднички Лепеница КГ, пред суперлигашких, очекују и међународни изазови у ЕХФ купу, управа је морала значајно да појача досадашњи састав. Тако су у редове "тигрица" пристигле голман Оливера Тошовић, а за њом и још две некадашње чланице нашег тима, Јасмина Кукић и Катарина Степановић, бивша Војчић.

Реч је о две Аранђеловчанке, искусне играчице на бековским позицијама, које су и последњу сезону провеле заједно у немачком Триру, са ким су избориле опстанак у Бундес лиги. Раније су, дабоме, наступале за матични Књаз Милош, а Кукићева је била и члан државног првака Зајечара. Уз то, имају убележене наступе и у репрезентативном дресу.

С обзиром да су наш тим напустиле голман Кристина Георгијевић и бек Лана Жига, које су приступиле новим суперлигашима, Раднички Ресавцу из Свилајнца и београдском Миленијуму, рачуна се да је садашњи састав квалитетнији. Рак рана ипак остаје место десног бека, чије попуњавање никако да се оствари.

В. У. К.

Стигле са
Копа

БАЗИЧНЕ припреме рукометашице Радничког Лепенице КГ обав-

иле су на Копаонику и сада им предстоји уобичајено уигравање.

У ту сврху је заказан низ каквих контролних утакмица, па и учешће на једном међународном турниру.

В. У. К.

РК РАДНИЧКИ

Сад је све
другачије

ВЕЛИКЕ промене током прелазног рока доживео је Рукометни клуб Раднички. Клуб је напустило чак седам стандардних првотимаца, док су пристигла четворица нових, махом играча који су већ наступали за "црвене".

Дакле, замене за голмана Дејана Златановића, бекове Ивана Шмигића, Александра Станојевића, Душана Марковића и Милоша Продановића, као и крила Срђана Гавриловића и Немању Цветиновића, биће бек Александар Босић, који се у Крагујевац враћа са Кипра, Дејан Пралица, некада члан шабачке Металопластике и београдске Црвене звезде на истој позицији, а донедавно на стажу у Француској, десно крило Данијел Костић, играч Зајечара, те једини који до сада није био у Радничком, Урош Врањешчевић, голман Рудара из Приједора. Такође, клуб је потписао и двогодишњи уговор са шефом стручног штаба Гораном Веселиновићем.

В. У. К.

ВАТЕРПОЛО

Црвени се
и Краљеву
искезили

МОЖДА најважнију победу ватерполисти Радничког изборили су у недељу, над директним конкурентом за једно од прва два места у Другој лиги - Југ и пласман на квалификациони турнир, екипом Краљева. Крајњи скор јесте тесан, 11:10, али је утолико и тријумф слађи.

Сам сусрет био је прилично изједначен целим својим током, о чему најбоље сведоче резултати по четвртинама (2:2, 2:3, 3:3, 4:2), али су гости у финалу ушли са два гола предности - 10:8. Ипак, драматична завршница није изостала. "Црвени" су у последњим минутима дали све од себе, скор је преокренут, при чему се посебно истакао петоструки стрелац Мирослав Рањкић.

Овом победом, рачунајући ту и ону од суботе, над нејаким Расином у Крушевцу - 19:4, Раднички је избио на прву позицију на табели, и има предност од три бода у односу на другопласирано Краљево, али и меч више. До краја првенства остало је да се одиграју још три кола. Јуче су Крагујевчани били слободни, док се за викенд прво гостује у Врњачкој Бањи, екипи Гоча, а дан касније на затворени базен СЦ "Парк" стиже трстенички Томако.

В. У. К.

ТЕНИС

И наша
Маријана у
Лондону

И ТЕНИСКИ судија из Крагујевца, Маријана Вељовић, позвана је да буде учесница Олимпијаде у Лондону. Додуше, не као такмичар, већ, логично, линијски судија на теренима Вимблдона.

Ово је за 25-годишњу Маријану, али и српски тенис опште, велико признање, јер се она тек четири године бави овим позивом.

В. У. К.

НА СЛИЦИ ЈЕ ТИМ КОЈИ ЈЕ ЗАПОЧЕО ПОСЛЕДЊУ КОНТРОЛНУ УТАКМИЦУ СА БОРЦЕМ У ЧАЧКУ. ИСЛОВЕТНИ САСТАВ ТРЕБАЛО БИ ДА СЕ, ВЕЋ СУТРА, НА СУПЕРЛИГАШКОЈ ПРЕМИЈЕРИ СУПРОТСТАВИ БЕОГРАДСКОМ РАДУ НА БАЊИЦИ. У ПИТАЊУ СУ: ЧАНЧАРЕВИЋ, ПАВЛОВИЋ, РИСТИЋ, ТИНТОР, РОСИЋ, МУТАВЦИЋ, ОБРОВАЦ, СВОЈИЋ, СПАЛЕВИЋ, МИЛОШКОВИЋ И СИМОВИЋ.

ТИМ ЗА СЕЗОНУ 2012/13.

Голмани: Огњен Чанчаревић, Марко Кнежевић.

Одбрана: Марко Ристић, Пејтар Павловић, Милош Тинтор, Жељко Милошевић, Лазар Росић, Александар Косорић, Драган Радовановић.

Средина: Миљан Мушавцић, Иван Обровац, Милан Својић, Стефан Недовић, Иван Пејтровић, Стјанимир Милошковић, Иван Пејчић, Стефан Пејтровић, Стефан Милосављевић, Пејтар Ђуричковић, Александар Варјачић.

Напад: Дарко Спалевић, Лазар Појовић, Бојан Зорановић, Предрај Сикимић, Срђан Симоновић.

ЈЕЛЕН СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

ј е с е њ и д е о с е з о н е 2012/13.

У сезони 2012/13. у Јелен Супер лиги Србије такмичиће се следећих 16 фудбалских клубова: Црвена звезда (Београд), Рад (Београд), Смедерево, Војводина (Нови Сад), ОФК Београд, Јагодина, Хајдук (Кула), Раднички 1923 (Крагујевац), Партизан (Београд), Доњи Срем (Пећинци), БСК (Борча), Слобода Поинт (Ужице), Спартак Златибор вода (Суботица), Јавор (Ивањица), Раднички (Ниш) и Нови Пазар.

Јесењи део шампионата startује 11. августа 2012, а пролећни 27. фебруара 2013.

коло (11. август - 17.30/20.00)

Рад	Раднички 1923		
ОФК Београд	Доњи Срем		
Партизан	БСК		
Слобода	Спартак		
Војводина	Смедерево		
Јавор	Црвена звезда		
Нови пазар	Раднички/Н		
Јагодина	Хајдук		

коло (18. август - 17.30/20.00)

Раднички 1923	Нови Пазар		
Хајдук	Раднички/Н		
Црвена звезда	Рад		
Смедерево	Јавор		
Спартак	Војводина		
БСК	Слобода		
Доњи Срем	Партизан		
Јагодина	ОФК Београд		

коло (25. август - 17.00/19.30)

Раднички /Н	Раднички 1923		
ОФК Београд	Хајдук		
Партизан	Јагодина		
Слобода	Доњи Срем		
Војводина	БСК		
Јавор	Спартак		
Рад	Смедерево		
Нови Пазар	Црвена звезда		

коло (1. септембар - 17.00/19.00)

Хајдук	Раднички 1923		
Смедерево	Нови Пазар		
Црвена звезда	Раднички/Н		
Спартак	Рад		
БСК	Јавор		
Доњи Срем	Војводина		
Јагодина	Слобода		
ОФК Београд	Партизан		

коло (15. септембар - 16.30/19.00)

Раднички 1923	Црвена звезда		
Партизан	Хајдук		
Слобода	ОФК Београд		
Војводина	Јагодина		
Јавор	Доњи Срем		
Рад	БСК		
Нови Пазар	Спартак		
Раднички/Н	Смедерево		

коло (22. септембар - 16.30/19.00)

Смедерево	Раднички 1923		
Хајдук	Црвена звезда		
Спартак	Раднички/Н		
БСК	Нови Пазар		
Доњи Срем	Рад		
Јагодина	Јавор		
ОФК Београд	Војводина		
Партизан	Слобода		

коло (29. септембар - 15.30/18.00)

Раднички 1923	Спартак		
Слобода	Хајдук		
Војводина	Партизан		
Јавор	ОФК Београд		
Рад	Јагодина		
Нови Пазар	Доњи Срем		
Раднички/Н	БСК		
Црвена звезда	Смедерево		

коло (6. октобар - 15.30/18.00)

БСК	Раднички 1923		
Хајдук	Смедерево		
Спартак	Црвена звезда		
Јагодина	Нови Пазар		
Доњи Срем	Раднички/Н		
ОФК Београд	Рад		
Партизан	Јавор		
Слобода	Војводина		

Н коло (20. октобар - 14.30/16.00)

Раднички 1923	Доњи Срем		
Војводина	Хајдук		
Јавор	Слобода		
Рад	Партизан		
Нови Пазар	ОФК Београд		
Раднички/Н	Јагодина		
Црвена звезда	БСК		
Смедерево	Спартак		

Н коло (27. октобар - 13.30/16.00)

Јагодина	Раднички 1923		
Хајдук	Спартак		
БСК	Смедерево		
Доњи Срем	Црвена звезда		
ОФК Београд	Раднички/Н		
Партизан	Нови Пазар		
Слобода	Рад		
Војводина	Јавор		

Н коло (3. новембар - 13.30/15.30)

Раднички 1923	ОФК Београд		
Јавор	Хајдук		
Рад	Војводина		
Нови Пазар	Слобода		
Раднички/Н	Партизан		
Црвена звезда	Јагодина		
Смедерево	Доњи Срем		
Спартак	БСК		

Н коло (10. новембар - 13.30/15.30)

Партизан	Раднички 1923		
Хајдук	БСК		
Доњи Срем	Спартак		
Јагодина	Смедерево		
ОФК Београд	Црвена звезда		
Слобода	Раднички/Н		
Војводина	Нови Пазар		
Јавор	Рад		

Н коло (17. новембар - 13.00/15.30)

Раднички 1923	Слобода		
Рад	Хајдук		
Нови Пазар	Јавор		
Раднички/Н	Војводина		
Смедерево	ОФК Београд		
Црвена звезда	Партизан		
Спартак	Јагодина		
БСК	Доњи Срем		

Н коло (24. новембар - 13.00/15.30)

Војводина	Раднички 1923		
Хајдук	Доњи Срем		
Јагодина	БСК		
Партизан	Смедерево		
ОФК Београд	Спартак		
Слобода	Црвена звезда		
Рад	Нови Пазар		
Јавор	Раднички/Н		

Н коло (1. децембар - 13.00/15.30)

Раднички 1923	Јавор		
Нови Пазар	Хајдук		
Црвена звезда	Војводина		
Смедерево	Слобода		
Спартак	Партизан		
Раднички/Н	Рад		
БСК	ОФК Београд		
Доњи Срем	Јагодина		

У ДВА ПОСЛЕДЊА КОНТРОЛНА ДУЕЛА

Два ремија

Среда и субота били су дани последњих припремних утакмица фудбалера Радничког 1923 пред старта шампионата.

У оба сусреша "црвени" су одиграли нерешено, прво против торњомилановачког Мешалца на Градском стадиону 0:0, а затим у Чачку са тамошњим Борцем - 1:1.

И док су са Мешалцем врлику добили у главном играчу из групе Јлана, што се и приметило на терену, Чачак је био прилика да тренер Кузељевић изведе најјаче снаге. Наш тим чинили су:

Чанчаревић (од 46. минути Кнежевић), Павловић (од 82. Варјачић), Ристић, Тинтор, Росић, Мушавић, Обровац (од 75. Недовић), Својић (од 46. Пејчић), Силевић (од 82. Зорановић), Милошковић (од 85. Појовић), Симовић (од 78. Ђуричковић). То је, оштрилике, састав који ће и на премијери са Радом покушати да на Бањици избори повољан резултат. Макар као против Борца, реми.

А у Чачку се нисмо прославили. Већином прво полувреме домаћин је имао иницијативу, пошто је долази из сумњиве, моуће офсајд позиције, а јалова партија "црвенима" је донела тек две шансе за Силевића, које наш центарфор, нажалост, није искористио.

Други део донео је аилнију игру Радничког, па се и ситуација на терену неколико изменила. После проузбуђених прилика Мушавића и Пејчића, долази се до пенала након што је један од домаћих играча ирао руком у свом казненом простору. Са 11 метара сигуран је био Силевић, па је поравнао у 65. минути.

Наш тим убрзо се изборио за још једну шансу, а онда се ушло у фудбалску уравниловку, која је ирајала до последње судијској звиждука.

ИЗ ЧАЧКА СА ПЕХАРОМ

Пионири најбољи

После турнира прволимаца, током недеље у Чачку су одиграна још три за млађе селекције. На свим су наступио и пиони Радничког 1923, а учинак је различит.

Наши омладинци, после пораза у полуфиналу од Јагодине након извођења једанаестераца (4:5), пошто су у регуларном делу играли без голова, треће место освојили су захваљујући тријумфу над краљевачком Слотом - 1:0.

Кадећи су доиграли до финала, где је бољи од њих био домаћи Борац (2:1). Пре штога, у полуфиналу, "црвени" су савладали краљевачку Слоту 4:0.

Ипак, пехар Радничком није изостао, а за то су се побринули - пионири. У полуфиналу они су били убедљиви против домаћина, победивши Борац са 3:0, да би у финалном сусрету млади Крагујевчани прво место заузели тријумфом над Јагодином од чак 6:1. Изузетна ефикасност допринела је томе да у својим редовима "црвени" имају најбоље стрелца турнира са три постигнута гола, Давида Веселиновића, док му је клупски друг, Душан Марковић, проглашен за најбоље голмана.

ИНТЕРВЈУ: СЛАВЕНКО КУЗЕЉЕВИЋ

Јачи, колико - видеће се

У основи, имамо бољи тим од прошлогодишњег, попуњенији, комплетнији... Додуше, најновијим појачањима требаће времена да искажу све своје могућности, али је чињеница да ћемо бити бржи, бољи у скок игри, а тиме и прекидима. Ако се будемо држали колективног наступа, верујем да ћемо опет бити клуб о којем ће се причати - каже шеф стручног штаба Радничког 1923

Разговарао Вук Павловић

Један од оних за које се везује успешан повратнички наступ Радничког 1923 у Супер лиги, добре игре и умало изгубљен статус евро тима у прошлој сезони, свакако је шеф струке Славенко Кузељевић. То је био и основни разлог што је нова управа, током лета, прво кренула у решавање његовог статуса, а када је даља сарадња договорена, могло је да се одахне и почне са стварањем тима за предстојећу сезону у елитном друштву, комбинаторици ко би требало да остане, са ким се опростити и, можда најважније, кога довести као појачање како би амбиције знане као наступ у неком од евро такмичења постао остварив.

Иако на први поглед делује превише опуштено, готово незаинтересовано, сваки нови контакт са Кузељевићем све више вас остварује у уверењу да је у питању човек који практично нема шта не прати у домаћим фудбалским фудбалским збивањима, који о свом тиму размишља 24 часа дневно, те да му је жеља да Раднички достигне највише могуће место на табели Супер лиге равна највернијем фану "црвених".

Оптимистички гледа и на предстојеће првенство, а прво што је напоменуо када је кренуо наш разговор било је да, по његовој процени, Раднички има квалитетнији састав него лане.

ЕЛИТНИ НАСТУПИ

Свих селекција

ПОПУТ својих најстаријих колега из сениорске поставе, и омладинска, кадетска и пионирска селекција Радничког 1923 наступају у најјачем лигашком рангу у држави. Првенства им крећу седам дана касније у односу на први погон, 18. августа, а у првом колу омладинци "црвених" угостиће екипу Тимока из Зајечара, кадети путују Бору у Чачак, док пионири дочекују нишки Раднички.

У Омладинској лиги Србије, ривали Радничком 1923 биће београдски тимови

(Крушевац), БСК (Борча), Рад (Београд), Лозница, Земун, Слобода (Ужице) и Бродарац (Београд).

И пионири ће имати 15 конкурената у првенству. Ради се о тимовима: Чукарички (Београд), Савацијум (Шабац), Раднички (Ниш), Бежанија (Београд), Напредак (Крушевац), Партизан (Београд), Смедерево, Борац (Чачак), ОФК Београд (Београд), Земун, Рад (Београд), АС (Нови Пазар), Жупа (Александровац), Лозница и Црвена Звезда (Београд).

- Евидентно је да смо јачи у односу на прошлу годину. Са играчима који су дошли, добили смо на квалитету, али и искуству, неопходном у борби за висок пласман. Тим је, дакле, далеко попуњенији, имамо адекватне резерве на сваком месту, што ће нам несумњиво омогућити да буде мање осцилација приликом изостанка неког од стандардних првотимаца.

Наравно, и они који су остали за годину су зрелији, и то би требало да се види на терену.

Делујете задовољно.

- Наравно. Кажем, у односу на исти период прошле године, на бољем смо путу. Такви су и коментари свих оних који су гледали наше припремне утакмице.

Овај тим ће имати брзину, скок игри у обе фазе, а и прекиди ће нам бити јача страна.

То значи да је, иако прелазни рок траје до 31. августа, за нас, ипак, окончан.

- Није, као, уосталом, ни за конкуренте. Сви ће покушати да доведу још ког доброг играча, а ми смо увек заинтересовани за квалитетног везног, јер је ситуација у српском фудбалу таква да су они права реткост. Посебно фудбалери који би требало да повежу средину терена са нападом, такзвани плејмејкери.

Стил игре, претпостављамо, нећете превисе мењати.

- Оно што нас је красило до сада, мораће и на даље. Инсистираћу на тимском духу и таквој игри. У фудбалу појединачност је битан, али колектив доноси резултат. Без заједничког напора, истовременог и усаглашеног, нећемо далеко стићи, без обзира на учинак понаоко.

Најкраће, игра ће морати да буде са што мање контакта, тачније великим бројем пасова, те да се сталним трчањем и мењањем места, и агресијом, све време држи висок ритам. Посебно је битан онај први моменат, када одузмемо лопту или то противник учини нама, да одмах реагујемо, да при офанзивној лопти одмах шаљемо напред, у дубину, а у одбрани пресећемо или макар успоримо акцију ривала.

Уколико то не испоштујемо, сви наш недостаци доћи ће до пуног изражаја. А онај ко то не буде могао да испрати, неће бити у првом плану.

УПРАВА КЛУБА ЧИНИ КОЛИКО СЕ МОЖЕ

Уз тим и инфраструктура

Поред штога што су се распршили на све стране да ангажују адекватне замене за играче који су најуступили тим, а уз то и дојуне конкуренцију у шампијатском појону, чланови управе Радничког 1923, познатије је, ујоредо раде и на стварању што бољих инфраструктурних услова. Не само за игру, већ и посетиоце и службена лица.

Тако је већ почела грађна свлачионица и пословни простор на стадиону "Чика Дача", која би требало да буде окончана до 15. септембра, када у Крагујевцу почиње Црвена звезда.

Очекује се и поштовање расвете краја јесење сезоне, а најролеће би требало да се уђе у радове на ВИП и новинарској ложи, које ће бити лоциране на зајадној трибини.

- Најважније је да смо постигли договор са Фудбалским савезом Србије да утакмица групе кола, односно сусрет са Новим Пазаром, и поред радова, може да се одигра на стадиону "Чика Дача". Такође, имамо уверавања ФСС и око поштовања рефлектора. У фази смо избора јонуде за поштовање стубова, а Савез ће са произвођачем Филијсом да обезбеди рефлекторе. Рок завршетка је крај јесење сезоне. Друга фаза модернизације стадиона, предвиђена за пролеће, јесте изградња ВИП и новинарских ложа, што ће појачати квалитет стадиона и за нама циљана европска такмичења.

А у борби за Европу, ујоредо очекујемо помоћ нових чланова тима. У иштању су иробрани професионалци, којима је јасно каква су наша надања. Верујем да ће у том смеру остварити штај у нашем клубу - каже председник "црвених" Небојша Васиљевић.

ПРЕМИЈЕРА НА БАЊИЦИ

Са Радом сутра

Како је најављено да ће сусреш између београдског Рада и нашег Радничког имаати директан телевизијски пренос на "Арена спорт" каналу, ова утакмица биће одиграна ван уобичајеног термина, дан раније, у петак.

Значи, сутра, од 17 часова и 30 минути, сви који се не нађу на стадиону "грађевинара" имаће могућност да ираше овај дуел преко својих ТВ пријемника.

Имате ли увид где смо у односу на конкуренцију?

- Овако, на око, није лако проценити. Нама је неколико играча стигло прилично касно, требаће времена да се уиграју и постану ослонца, што каже да ћемо тек негде од петог шестог кола моћи у потпуности да рачунамо на комплетан погон. Међутим, исти проблем има већина суперлигаша, па је сигурно да се јаснија слика односа снага може добити негде половином јесење дела првенства.

Мислим да ће и овога пута такмичење бити веома изједначено, нарочито када нису у питању тимови за које се рачуна да ће бити међу прва три, Звезда, Партизан и Војводина. Готово сви остали, па и екипа Доњег Срема, за коју могу да кажем да ће свима бити незгодан противник, водиће грчевиту борбу за четврто место. Ту ће, докле, и срећа бити пожељан савезник.

Зна ли се састав који ће истрчати на премијери против београдског Рада?

- Зна, свакако. А и није превелика тајна, недоумица има на једном, можда два места. Дobar део тима је прошао припреме, па на њих најпре рачунам. Зато су, на пример, Својић и Симовић у конкуренцији, а најновије придошлице полако ћемо укључивати, како буду достигли форму и степен уиграности са саиграчима.

Такође, сигурно је да ће изостати Милошевић и Косорић због картона, па ће пар штопера највероватније чинити Тинтор-Росић.